

Diasporlarımızın fəaliyyəti

2020-ci il

- **Musayeva, Yasəmən.** Bu çətin günləri həm də dünya azərbaycanlılarının möhtəşəm həmrəyliyi kimi xatırlayacağıq: Həmvətənlərimiz bütün qitələrdə darda qalan soydaşlarımızın harayına yetişirlər // Azərbaycan.-2020.-18 mart.-№60.-S.1,5.
- **Allahverdiyev, Bilman.** Milli birlik diasporumuzun nail olmaq istədiyi əsas vəzifədir: İspaniyada azərbaycanlıların təşkilatlanma işini qənaətbəxş saymaq olar // Azad Azərbaycan.-2020.-12 mart.-№26.-S.5.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib** // AZƏRTAC.-2020.- 12 mart.
- **Allahverdiyev, Bilman.** Diaspora işi xarici siyasətin bir parçasıdır: Müasir şəraitdə Azərbaycan dövləti və hökuməti diaspora işinin daha da genişlənməsinə xüsusi önəm verir/ / Azad Azərbaycan.-2020.-5 mart.-№24.-S.5.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Uzaq Fransada Vətən sədasi - Strasburqda “Azərbaycan evi” // Türküstan.-2020.-3-9 mart.-№8.-S.10.
- **Piriyev, Qüdrət.** Ümumavropa Qarabağ mitinqi uğurlu alındı // Xalq qəzeti.-2020.-27 fevral.-№44.-S.5.
- **Abdullayeva, Nigar.** Krasnoyarskda İbad Hüseyinli ilə görüş: erməni işğalı və Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlər çatdırılıb // Palitra. - 2020. - 26 fevral. - № 21. - S. 8.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Özbəkistanda yeni hakimiyyət dönəmində Azərbaycan diasporunun durumu // Türküstan.-2020.-25 fevral-2 mart.-№7.-S.15.
- **Ahıskalı, Mövlud.** “Diaspor institutunun qurulmasına böyük ehtiyac var” // Türküstan.-2020.-18-24 fevral.-№6.-S.10.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Ukraynadakı diaspora təşkilatlarımız: “Soyuq müharibə”dən anlaşmaya doğru // Türküstan.-2020.-18-24 fevral.-№6.-S.8.
- **Hüseyinli, Emil.** Moldovada yaşayan gənc soydaşlarımızın birinci Forumu keçirilib // AZƏRTAC.-2020.- 17 fevral.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Dörd bir yana səpələnsək də ürəyimizdə vətən sevgisi var...” // Türküstan.-2020.-11-17 fevral.-№5.-S.10.
- **Qətdə yaşayan soydaşlarımızla görüş keçirilib** // AZƏRTAC.-2020.-11 fevral.
- **Hüseynzadə, Fuad.** “İspaniya mediasında tez-tez Azərbaycan haqqında məlumat verilməsi bizə qürur verir” Mübariz İbrahim: “Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ölkələri ilə müqayisə olunan bir dövlətdir” // Palitra. - 2020. - 11 fevral. - № 14. - S. 7.

- **İsveçdə diaspor fəaliyyəti üzrə yeni layihələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb** // Kaspi. - 2020.- 8-10 fevral. - № 23. - S. 7.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Diaspor fəaliyyətində gəncləşmə - Perspektiv nə vəd edir? // Türküstan.-2020.-6-10 fevral.-№4.-S.15.
- **Qədimov, Cavanşir.** Diaspora işi milli maraqlar üzərində qurulmalıdır: Xaricdə yaşayan soydaşlarımız Azərbaycanın əleyhinə olan qüvvələrə qarşı birgə mübarizə aparmalıdır // Azad Azərbaycan.-2020.-6 fevral.-№12.-S.5.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yeni könüllülərin qeydiyyatına başlayıb** // AZƏRTAC.- 2020.- 23 yanvar.
- **Niderlandda keçirilən turizm sərgisində erməni təxribatının qarşısı alınıb** // AZƏRTAC.- 2020.- 17 yanvar.
- **Hüseynzadə, Fuad.** “Azərbaycanla Avropa arasında körpü olmağı hədəfləyirik”: Aydın Karaca: “Bu, Azərbaycan klubları üçün də əlverişli imkan deməkdir” // Palitra. - 2020. - 14 yanvar. - № 3. - S. 7.
- **Prezident Kitabxanasında diasporla bağlı elektron kitabxana layihəsinin təqdimatı olub** // Respublika.- 2020.- 11 yanvar.- № 4.- S. 5.
- **Aydınoğlu, Tahir.** Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi sarsılmaz mənəvi birliyimizdir // Xalq qəzeti.- 2020.-8 yanvar.-№1.-S.8.
- **Qoşalı, Əkbər.** Mübarək gün // Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.9.
- **Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəlik Günü və Yeni il münasibətilə xalqımızı təbrik edib** // Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.1.
- **Ahıskalı, Mövlud.** “Diaspor fəaliyyətində qadınların az olması mentalitetimizlə bağlıdır” // Türküstan.- 2020.- 7-13 yanvar.- № 1.- S. 10.

Bu çətin günləri həm də dünya azərbaycanlılarının möhtəşəm həmrəyliyi kimi xatırlayacağıq

Həmvətənlərimiz bütün qitələrdə darda qalan soydaşlarımızın harayına yetişirlər

Yasəmən Musayeva

İnsanları insanlıq xilas edəcək. Bu, minillərin o üzündən adlayıb gələn gerçəkdir. Təbiətdəki kataklizmlər, dünyada baş verən iqtisadi, siyasi böhranlar yalnız insanlığın var olması ilə yenilə bilər. Birlik, bərabərliklə, darda qalana yardım əli uzatmaqla bütün çətinliklər aşıla bilər.

Qlobal bəlaya qarşı milli birliyin müqaviməti

Budur yenə dünya təhlükədədir. Yeni (COVID-19) koronavirus bəlası bəşəriyyətə savaş açıb, yer üzündə həyatın davamlı olmasını təhdid edir. İnsanları canları, sağlıqları ilə sınağa çəkir...

Artıq o zamandır ki, mal-mülk, milyonlar, vəzifə, torpaq uğrunda baş verən bütün qarğışalar, müharibələr öz mahiyyətini itirib. İndi insanları düşündürən yeganə bir nəsnə var, o da yaşamaq...

İndi insanlığın əsl qayəsi yaşamaq uğrunda mübarizədə bir olmaqdır...

Ki bütün bu sadalanan mənəvi keyfiyyətlər də Azərbaycan xalqının özünəməxsusluqları arasında ilk yerdə durur...

Elə pandemiya hesab edilən koronavirusla mübarizədə də bunun ən bariz nümunəsini gördük, həmvətənlərimizlə bir daha qürur duyduq...

Bir-birini tanımayan yüzlərlə, minlərlə dünya azərbaycanlısı bu dəfə COVID-19-a görə çətin vəziyyətdə qalan həmyerlilərimiz üçün birlik-bərabərlik içərisində həmrəy oldu...

Dünya Səhiyyə Təşkilatı (DST) tərəfindən qlobal pandemiya hesab olunan koronavirus infeksiyasının ölkə ərazisində yayılmasının qarşısının alınması tədbirləri çərçivəsində "Azərbaycan Hava Yolları" və əcnəbi aviaşirkətlər tərəfindən bir çox istiqamətlər üzrə həyata keçirilən uçuşlar müvəqqəti olaraq dayandırıldı. Bu səbəbdən dünyanın müxtəlif ölkələrinə səfər edən həmvətənlilərimiz ölkəyə qayıda bilməyərək qərbi diyarda maddi və mənəvi ziyanla üz-üzə qalmalı oldu. Amma onlar bu dar gündə tək deyildilər...

Dünyanın dörd bir yanından azərbaycanlıların kömək səsləri ucaldı...

Elə həmin andan dünyanın dörd bir tərəfində yaşayan azərbaycanlılar öz soydaşlarına kömək səslərini ucaldılar. Həmvətənlərimiz sosial şəbəkələrdə müxtəlif qruplar yaradaraq kampaniyalara başladılar...

Onlar öz evlərinin qapılarını həmvətənlərinə açıq elan edib Azərbaycana qayıda bilməyən soydaşlarımıza dəstək elanları paylaşdılar. Almaniyadan, Yunanıstandan, İsveçrədən, Avstriyadan, Türkiyədən, Qərbi Virciniyadan, İsraildən vətənə qayıda bilməyənləri həftələrlə qonaq etməyə hazır olduqlarını bildirdilər. Ərzaq və digər lazımi məhsullarla təmin etməklə bağlı kömək göstərmək təklifi ilə çıxış etdilər.

Vətəndaşlarımızın çətin günlərində bir-birilərinə dəstək üçün "həmrəy olaq", "pozitiv olaq", "birlik olaq" həştaqlı bu kimi paylaşmaları sosial şəbəkələrdə yüksək qiymətləndirilib və hamı onları təqdir edib.

Eyni zamanda, xarici ölkələrdəki diaspor nümayəndələri, koordinasiya şuralarının üzvləri də həmvətənlərimizə kömək üçün bir sıra tədbirlər həyata keçirməyə başlayıblar. Tələbələrin sənəd problemlərinin həlli istiqamətində işlər görülür, maddi çətinliklərinin aradan qaldırılması üçün müəyyən fondlar yaradılır.

Elə darda qalana qapılarını açmaq, qəfil gələn qonağı evinin ən əziz insanı kimi qarşılamaq da məhz Azərbaycan xalqına məxsus yüksək dəyərdir. Bu isə sonradan qazanılmır və xalqımızın milli-mənəvi dəyəri kimi genetik kodlaşmasında özünə yer edib...

Vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyi dövlətin diqqət mərkəzindədir

Xarici ölkələrdə olan həmvətənlərimizin koronavirus infeksiyası səbəbindən qarşılaşdıqları problemlər və sağlıqları ilə bağlı məsələlər hökumətimiz tərəfindən də ciddi nəzarət altında saxlanılır. Onların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində bütün mümkün addımlar atılır.

Xaricdəki vətəndaşlarımızın Azərbaycana göndərilməsi istiqamətində görülən tədbirlər birbaşa ölkə Prezidenti İlham Əliyevin nəzarəti altındadır.

DST-nin açıqlamalarına görə, Azərbaycanda COVID-19 virusunun daha geniş yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər yüksək səviyyədədir. Azərbaycan təşkilatın yeni koronavirusun yayılmasının qarşısını almaq üçün ən qabaqcıl laboratoriya dəstlərini alan 17 ölkədən biridir. Bütün bunlar göstərir ki, vətəndaşlarının təhlükəsizliyi dövlətin xüsusi diqqət mərkəzindədir.

Səfirliklərimizdə "Qaynar xətt"lər yaradılıb

Koronavirusla əlaqədar xarici ölkələrdəki bütün səfirliklərimizdə "qaynar xətt"lər yaradılıb, oradakı soydaşlarımıza təhlükəsizlikləri ilə bağlı lazımı məlumatlar verilib.

Azərbaycanın Yaponiyadakı səfirliyi ilə +8170-3844-2000 nömrəli telefonla və f_talibov@azembassy.jp elektron poçt vasitəsilə əlaqə saxlamaq olar.

Azərbaycanın İndoneziyadakı səfirliyi yeni tip koronavirus epidemiyasının akkreditə olduğu ölkələrdə, İndoneziya, Sinqapur, Filippin və Timor-Lestedə yaşayan, təhsil alan və müvəqqəti olaraq burada səfərdə olan vətəndaşlarımızın mümkün müraciətlərinin operativ şəkildə cavablandırılması məqsədilə "qaynar xətt" (Əlaqə telefonu: +6281295622297; +6281293596611) yaradıb.

Malayziyadakı səfirliyimiz də akkreditə olunduğu ölkələrdə (Malayziya ilə yanaşı, Tailand Krallığı, Myanma İttifaqı Respublikası və Bruney Darüssalamda) yaşayan və müvəqqəti səfərdə olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşları üçün "qaynar xətt" yaradıb.

Mob: +60172398963 (qaynar xətt)

İş: +60342526800.

Azərbaycanın Belarusdakı səfirliyinin +375296875440 nömrəli "qaynar xətt"i ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bütün səfirliklərimiz vətəndaşlarımızdan koronavirusdan effektiv şəkildə qorunmaq üçün yaşadıkları ölkələrin müvafiq dövlət orqanlarının yaydığı məlumat və tövsiyələri diqqətlə izləməyi, şəxsi gigiyena, sanitariya və digər qaydalara ciddi riayət etməyi, xüsusi zərurət olmadıqda ictimai nəqliyyatdan istifadəni məhdudlaşdırmağı və insanların kütləvi şəkildə toplaşdıqları ərazilərdən çəkinməyi, koronavirusa yoluxma ilə bağlı hər hansı şübhə və ya simptomları yarandıqı halda təcili tibbi müayinədən keçməyi xahiş edir.

11 "Azərbaycan evi" 24 saat fəaliyyət göstərir

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi də xaricdə olan azərbaycanlılara müraciət edib. Müraciətdə bildirilir ki, komitə dünyanın bir çox ölkələrində koronavirusun yayılması ilə əlaqədar xaricdə yaşayan soydaşlarımızla mütəmadi və sistemli şəkildə əlaqə yaradır, bütün vasitələrdən istifadə edərək onları məlumatlandırır, soydaşlarımızın tələb və müraciətləri qeyd-şərtsiz, operativ cavablandırılır.

Hazırda 27 ölkəni əhatə edən 11 Koordinasiya Şurası, dünyanın müxtəlif ölkələrindəki 11 "Azərbaycan evi" 24 saat fəaliyyət göstərir.

Xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı, eyni zamanda, onların ölkəmizdə olan yaxınları günün istənilən saatında koordinasiya şuraları, Azərbaycan evləri və Qarabağ məktəblərinə müraciət edə, lazımı məlumatları ala və onları narahat edən məsələləri çatdırıb bilər.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqəni daha da möhkəmləndirmək üçün bir neçə gündür yaradılan www.diaspora.support və info@diaspora.support ünvanları aktivdir. İndiyə qədər www.diaspora.support və info@diaspora.support elektron ünvanlarına xaricdən onlarla müraciət daxil olub və müraciətlər operativ cavablandırılıb. Soydaşlarımız www.diaspor.gov.az saytına daxil olaraq qeyd olunan məsələlərlə bağlı ətraflı məlumat ala bilərlər.

Dünya azərbaycanlıları koronavirusa qarşı

Hazırda koronavirus zəminində yaranan fəvqəladə şəraitdə yalnız dövlət tərəfindən keçirilən tədbirlər deyil, vətəndaşlarımızın, bütün cəmiyyətin sosial məsuliyyətdən irəli gələn addımları, görülən işlərə dəstəyi

vacibdir. Ona görə də hər bir vətəndaş nümunəvi davranışı, dövlət orqanlarının işinə dəstək verməklə özünü, ailəsini, yaxınlarını qorumuş olacaq və ümumilikdə cəmiyyətimizin təhlükəsizliyinə öz vətəndaş töhfəsini verəcək. Təkcə dövlət orqanlarının səmərəli fəaliyyəti deyil, ayrı-ayrılıqda hər bir şəxsin sosial məsuliyyətdən irəli gələn davranışı, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın bütün tövsiyə, təklif və qərarlarını qeyd-şərtsiz icra etməsi qarşıda duran vəzifələrin mümkün qədər effektiv icrasını təmin edən əsas faktorlardan biridir.

Azərbaycan güclü dövlətdir və öz vətəndaşlarının bütün növ təhlükələrdən etibarlı müdafiəsini təşkil etmək üçün zəruri potensiala malikdir. Koronavirusla bağlı Azərbaycandakı vəziyyət bir sıra ölkələrdəki kimi təhlükəli deyil. Həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlərin isə bu infeksiyanın yayılmasının qarşısını tamamilə alacağı şübhəsizdir.

Bəli, göründüyü kimi, bütün Azərbaycan xalqı dünyanın yeni bəlası COVID-19-la mübarizə üçün həmrəylik, birlik nümayiş etdirir. Bu istiqamətdə hər kəs əlindən gələn köməyi göstərməyə çalışır.

Çox keçməyəcək ki, koronavirus da sovuşacaq və adi xəstəlik kimi tarixə qarışacaq. Amma həmin böhran anlarında göstərilən insanlıq davranışları, bir can yaşatmaq üçün edilən fədakarlıqlar heç zaman unudulmayacaq. Bu günlər də yaddaşımızda dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi kimi qalacaq...

Azərbaycan.-2020.-18 mart.-№60.-S.1,5.

Milli birlik diasporumuzun nail olmaq istədiyi əsas vəzifədir

İspaniyada azərbaycanlıların təşkilatlanma işini qənaətbəxş saymaq olar

Bilman Allahverdiyev

Son illər diaspor sahəsində müsbət tendensiya müşahidə edilməkdədir. Xüsusilə, bu sahə ilə məşğul olan Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyində edilən dəyişiklik qeyd etdiyimiz sahədə bir canlanma yaradıb. Dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının Koordinasiya Şuraları yaradılaraq birgə fəaliyyət göstərmələri istiqamətində atılan addımlar, eləcə də xaricdə yaşayan soydaşlarımızın üzləşdikləri problemlərin həlli üçün göstərilən çevik reaksiya deyilənləri təsdiqləyir. Mübariz İbrahim 2005-ci ildən İspaniya krallığının Valensiya şəhərində yaşayır. O, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin sədri olaraq aktiv şəkildə Azərbaycanın İspaniyada təbliğatını aparır. Müsbət haldır ki, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin fəaliyyəti öz effektini verir. Belə ki, artıq Valensiyada Azərbaycanı tanıyanların sayı ildən-ilə çoxalır.

O, mətbuata verdiyi açıqlamada ilk öncə onu İspaniyaya aparan yola nəzər salıb. Bildirib ki, İspaniya uşaqlıqdan arzu etdiyi ölkələrdən biri olub: “İspaniyada yaşamağımın səbəblərindən biri, bu ölkənin təbiəti, iqlimi, mədəniyyəti və insanlarıdır. İspaniyaya gələn kim olur, olsun milliyətindən, dinindən, dilindən asılı olmayaraq bütün insanlara xoş, gülürüz və istiqanlı qarşılamalardır. İspanların çox gözəl və zəngin mətbəxə sahib olmaları da məni cəlb edib. Bütün fikirlərə, görüşlərə açıq yanaşmaları da mənim üçün maraqlıdır. Əlbəttə, hər bir ölkə belədir, lakin İspaniya məni özünə bir başqa çəkir. İspaniyanın hər hansı şəhər və ya kəndlərinə getdiyində özlərini onlardan birisi kimi sənə hiss etdirirlər. Milli bayramları bizim bayramlara bənzəməsi məni daha çox cəlb edir. Məsələn, Valensiyanın Fallas (Fayas) deyilən bayramı eyni bizim Novruz bayramına bənzəyir. Onlar da bizim kimi mart ayında baharın gəlişini qeyd edirlər, tonqal yandırır üstündən atlanırlar, hər çərşənbə havaya fişəng atırlar. Və bir çox belə milli bayramları var”.

O bildirib ki, Valensiyada çox soydaşımız yaşayır: “Təqribi 30 ailə var. Hər biri ayrı-ayrı sektorlarda işləyir. Boş vaxtlarımızda, bayramlarımızda, tədbirlərimizdə bir yerdə oluruq. Bundan əlavə, Valensiyaya hər il təhsil almaq üçün tələbələrımız gəlir. Onlarla da yaxın əlaqələrimiz var. Hər biri ilə zaman çərçivəsində əlimizdən gəldiyi qədər görüşürük, bayramlarımızı bir yerdə qeyd edirik. Onların buradakı problemləri ilə yaxından maraqlanırıq. Bizim tədbirlərdə də tələbələrımız fəal və aktiv iştirak edirlər”.

M. İbrahim soydaşlarımız arasındakı birlikdən də danışır: “Bu günə qədər tanıdığım həmyerlilərim arasında münasibətlərimiz yaxşıdır. Daha da güclü olması üçün əlimizdən gəldiyi qədər çalışırıq. Bəzi vətəndaşlarımız var ki, yeni gəlib, ola bilər ki, hələ bizi tanımır, o cəhətdən də bizə Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında yerləşən səfirliyi dəstək olur. Onların bizimlə əlaqə saxlamasında köməklik edirlər. Həmçinin biz də öz növbəmizdə hər hansısa sənədləşmə ilə bağlı problemlərlə üzləşdiyində İspaniya Krallığında yerləşən Azərbaycan Respublikasının səfirliyinə müraciət edirik. Səfirliyimiz də bizi ətraflı şəkildə məlumatlandırır və hər cür dəstəyi verir. Mən də istəyirəm ki, yerli xalq bizim birliyimizi, bərabərliyimizi görsün, bizim necə bir-birimizə möhkəm bağlı olmağımızı bilsinlər”.

M. İbrahim qeyd edib ki, ispanlar Azərbaycanı kifayət qədər tanıyırlar: “Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın böyük dəstəyi ilə keçirilən Avroviziya, Formula 1, İlk Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları və digər beynəlxalq tədbirlərə görə ispanlar və Avropa ölkələri respublikamızı çox yaxından tanıyır və maraqlanırlar. Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ilə müqayisə olunan bir dövlətdir. İspanlar bildirirlər ki, keçmiş sovet ölkələri arasında bu qədər sürətlə inkişaf etmiş və öz sözünü dünyada demiş 1-ci ölkəsiniz. Bunu ispan xalqından eşitmək çox sevindiricidir. Əlbəttə, bu, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasəti, onun davamçısı Prezidentimiz İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanın sayəsində olan nəticələndir. İspanlar bizim idman sahəsində olan uğurlarımızdan da danışırlar. “Qarabağ” klubu UEFA Çempionlar Liqasında oynayanda ispanlar bir daha bizim inkişafdan və sürətli irəliləyişimizdən radioda, televiziya da tez-tez danışdırlar. Biz də bununla qürur duyuruq”.

Yerli media ilə əlaqələrə gəlinə, M. İbrahim vurğulayıb ki, Azərbaycan diasporunun Valensiya mediaları ilə əlaqələri yaxşıdır: “Biz əlaqələrimizi daha da gücləndirməyə çalışırıq. Onların da bizə olan maraqlarını görürük. Bir neçə il bundan əvvəl İspaniyanın 1-ci dövlət kanalı TVE1 Azərbaycanda yaşayan ispan vətəndaşları ilə müsahibə və qısa reportaj hazırlamışdı. İspanlar Azərbaycanın təbii sərvətlərindən, milli mədəniyyətimizdən, sürətli inkişafından, azərbaycanlıların qonaqpərvər olmasından, vətən sevgisindən və torpaqlarımızın bərəkətli olduğunu öz ictimaiyyətinə çatdırmışlar. Bu o deməkdir ki, dövlət telekanalları və digər özəl kanallar Azərbaycanla yaxından maraqlanır. İspaniyanın yerli mediasında tez-tez Azərbaycan haqda danışılması bizə qürur verir. İspan cəmiyyəti Qarabağ məsələsi ilə bağlı da məlumatlıdır və İspaniya dövləti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır, dəstəkləyir. Hər bir azərbaycanlı da öz yaxınında olan dostlarını məlumatlandırır. Qarabağ mövzusu hər bir azərbaycanlının mövzusudur. Buna görə də vətəndaşlarımız geniş şəkildə yerli xalqa ətraflı məlumat verir. Səfirliyimiz, diaspor fəalları və həmvətənlərimiz bu mövzuda çox həssasdır. Mənim özüm İspaniyanın Valensiya şəhərində çıxan yerli “Las provincias” qəzetində, “Levante” qəzetlərində 20 Yanvar faciəsi, Xocalı soyqırımına həsr olunan məqalələr dərc etdirmişəm. Bölgə rəhbərlərimiz də Burgos, San Sebastian, Madrid, Sevilya, Mursiya, Barselona kimi böyük şəhərlərdə Qarabağ mövzusunda tədbirlər keçiriblər. Ermənilərin qəddarcasına törətdikləri soyqırımı maksimal şəkildə ispan ictimaiyyətinə çatdırırıq və çatdırmağı da özümüzə bir borc bilirik. Hətta Azərbaycan Ticarət və Mədəniyyət Assosiasiyasının rəhbəri Fərid Mustafayev bu barədə Navarranın rəhbəri ilə görüşündə Qarabağ mövzusunda söhbətlər edib. Qarabağın işğal olunmasından və ermənilərin burda törətdikləri vəhşilikdən geniş məlumat verib. Yeri gəlmişkən, ötən ilin may ayının 20-də Madriddə İspaniya və Portuqaliyada yaşayan azərbaycanlıların əlaqələndirmə şuralarının təsis toplantısı keçirildi. Tədbirdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun başçılıq etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti, Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfiri Anar Məhərrəmov, İspaniyada və Portuqaliyada yaşayan həmvətənlərimiz, diaspor təşkilatlarının fəalları iştirak edirdi. Fuad Muradov görüşdə Dövlət Komitəsi tərəfindən xaricdəki Azərbaycan diasporu ilə əlaqələrin nizamlanmasına və möhkəmlənməsinə, bütün dünya azərbaycanlılarının dəstəklənməsinə, milli birliyə yönəlmiş işlər barədə danışdı. Sonra əlaqələndirmə şuraları təsis edildi. Səsvərmə yolu ilə Yaqut Novruzova və Kərim Kərimov İspaniyada, Orxan Abbasov isə Portuqaliyada əlaqələndirici seçildi. İspaniya üzrə əlaqələndirici vəzifəsinə seçilmiş Yaqut Novruzova ona göstərilmiş etimada görə hamıya təşəkkürünü bildirərək qeyd etdi ki, öz missiyasını Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqəti İspaniyada yaymaqda görür. Yaqut Novruzova vurğuladı ki, o, İspaniyada yaşayan həmvətənlərimizin sıx birləşməsi və inteqrasiyası üçün Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfirliyi və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlıq şəraitində əlindən gələni edəcək”.

Təbii ki, azərbaycançılıq yalnız Azərbaycan Respublikasında yaşayan azərbaycanlıların deyil, həm də bütün dünya azərbaycanlılarının milli-mənəvi maraqlarını ifadə edən məfkurə kimi xalqımız tərəfindən qəbul olunmuşdur. Bu məfkurənin daşıyıcısı olan azərbaycanlıların harada yaşamasından və hansı ölkənin vətəndaşı olmasından asılı olmayaraq, tarixi Vətəni olan Azərbaycan Respublikasını düşünür, onun təəssübünü çəkir, nüfuzunu uca tutur. Fəxrlə demək olar ki, dünya azərbaycanlılarının əsl milli özünüdərk və ümummilliyet ideyası olan azərbaycançılıq məfkurəsi, müstəqil dövlətçilik və milli-mənəvi dəyərlər ətrafında sıx birləşməsi prosesi başlanmışdır.

Azad Azərbaycan.-2020.-12 mart.-№26.-S.5.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Komitənin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Müraciətdə deyilir: “Əziz həmvətənlər, dünyanın əksər ölkələrində yayılmış koronavirus daha diqqətli olmağı, gigiyenik və digər bir sıra tələblərə maksimum şəkildə əməl etməyi zəruri edib. Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi dünya azərbaycanlılarına müraciət edərək bildirir ki, dünyanın bir çox ölkələrində virusun yayılması ilə əlaqədar Dövlət Komitəsi Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuraları, Azərbaycan evləri, diaspor təşkilatları və fərdi şəxslər vasitəsilə xaricdə yaşayan soydaşlarımızla bağlı mütəmadi olaraq informasiyalar əldə edir, onların vəziyyəti ilə maraqlanır, maarifləndirici tövsiyələr verir və bütün mümkün vasitələrdən istifadə edərək soydaşlarımıza mənəvi dəstək olmağa çalışır. Xüsusilə də, virusun geniş yayıldığı, xeyli sayda azərbaycanlının məskunlaşdığı və təhsil aldığı İtaliyada yaşayan həmvətənlərimiz Azərbaycan dövlətinin, o cümlədən Dövlət Komitəsinin diqqət mərkəzindədir.

Dövlət Komitəsi Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahla (Qaynar xətt: *994-1542) intensiv əlaqə saxlayır.

Eyni zamanda, koronavirusun yayılması ilə bağlı Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində operativ qabaqlayıcı tədbirlər görülüb. Dövlət Komitəsində Aparat rəhbərinin müavini Adil Hüseynovun rəhbərliyi ilə qərargah yaradılıb (www.diaspora.support, email: info@diaspora.support) və müvafiq maarifləndirmə işləri aparılır.

Soydaşlarımızdan xahiş olunur ki, qeyd edilən mövzuda hər hansı bir problem və ya çətinliklə bağlı Komitənin sosial şəbəkə hesabları, elektron poçt ünvanı, həmçinin digər elektron ünvanlarına müraciət etsinlər. Öz səlahiyyət və imkanları çərçivəsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi hər bir həmvətənimizə kömək etməyə hazırdır. Həmçinin tövsiyə olunur ki, azərbaycanlılar yaşadıkları ölkələrin hökumətlərinin koronavirusla bağlı qəbul etdiyi qayda və tələblərə ciddi əməl etsinlər.

Qeyd edək ki, www.diaspora.support və info@diaspora.support ünvanlarına edilən müraciətlərin çevik və sistemli şəkildə cavablandırılması üçün işlər aparılır”.

AZƏRTAC
2020, 12 mart

Diaspora işi xarici siyasətin bir parçasıdır

Müasir şəraitdə Azərbaycan dövləti və hökuməti diaspora işinin daha da genişlənməsinə xüsusi önəm verir

Bilman Allahverdiyev

Bu gün beynəlxalq aləmdə prioritet təşkil edən məsələlərdən biri də diaspor quruculuğudur. Bunun əsas səbəblərindən biri diaspor təşkilatlarının beynəlxalq sistemə təsir edən bilən subyektə çevrilməsidir. Alman-Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Çingiz Abdullayev mətbuata açıqlamasında bildirib ki, həmrəylik milli birliyimizin təməl prinsiplərindən biridir: “Son iki yüz ildən fərqli olaraq bu dəfə xalqımız 29 ildir dövlət müstəqilliyimizi qoruyub saxlamaqla yanaşı, həm də bu müstəqilliyin inkişafı yönündə dövlət-xalq birliyinə nail olmuşuq. Bu əzəməti duymamaq milli tariximizin dəyərlərini görməzlikdən gəlmək deməkdir. 1830-cu ildən başlayaraq Qafqazda və Azərbaycana məxsus tarixi torpaqlarımızda ermənilərin dalğavari şəkildə məskunlaşdırılması siyasətinin qarşısında xalqımız susmağa və ya taleyi ilə barışmağa məcbur edilib. Keçmiş Sovetlər Birliyi dönməndə də bu proses davam olunub. 1991-ci ildə müstəqilliyimizə qovuşduqdan sonra Azərbaycan dövlət olaraq işğal siyasətinə qarşı milli həmrəyliyi indiyə kimi davam etməkdədir. Ona görə də bədnam “Dağlıq Qarabağ” rejimi və bədxah qonşumuz Ermənistan heç bir uğura imza ata bilmir. Milli həmrəyliyimizin təməl prinsiplərindən biri də budur. İndi faktiki olaraq, dünyanın dörd bucağında yaranan diaspor təşkilatlarımızın mövcudluğu və onların gördükləri işlər milli həmrəyliyimizin gündəlik fəaliyyətinin böyük bir parçasıdır. İldə bir dəfə, yəni dekabr ayının 31-də Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nün qeyd edilməsi sadəcə bir gün ərzində bir araya gəlməyimiz kimi başa düşülməməlidir. Həmin günü həm də həmrəyliyimizin hesabı kimi dəyərləndirmək gərəkdir. Yəni il boyu hansı işlər görüldü, nə kimi uğurlar əldə edib bildik deyər, hesabat veririk, illər ötdükcə milli həmrəyliyimizin uğurlu şəkildə cilalanması və inkişafına köklənməliyik”.

Diasporumuzun təşəkkül tapmasına gəlincə, Ç. Abdullayev bildirib ki, Azərbaycan diasporunun tarixi bir neçə mərhələyə bölünür: “Bu tarixi prosesləri bilmədən bu günümüz və sabahımız üçün möhtəşəm uğurlarımıza atmaqda çətinliklərlə üzləşə bilərik. XIX əsrin ortalarından xaricdə təhsil almağa gedən soydaşlarımız daha çox maarifçilik istiqamətində fəaliyyət göstərirlər. Həsən Bəy Zərdabi, Nəcəf Bəy Vəzirov, Əbdürrəhim Bəy Haqverdiyev, Əli Bəy Hüseynzadə, Əhməd Bəy Ağaoğlu, Əhməd Cəfəroğlu, İsgəndər Bəy Rəfibəyli, Yusif Çəmənəmli, Fətəli Xan Xoyski və digərləri qütbətdə təhsil almaqla yanaşı, tələbə cəmiyyətlərini yaradaraq gəncliyin sabah Azərbaycanımıza nə kimi uğurlar gətirəcəyi barəsində düşünülür. Ona görə də geri dönmək kimi möhtəşəm maarifçilik hərəkatının önündə gediblər. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 il bundan öncə yaradılmasının sirri də bundadır. Sovetlər Birliyinin işğalından sonra Azərbaycanın tarixində ikinci mühacirət dönməsi başladı. Bu ərəfdə Almaniya başda olmaqla Fransa, Polşa, Avstriya, Türkiyə, İngiltərə və digər ölkələrdə Azərbaycan mühacirətinin təmsilçiləri qəzet və jurnallar təsis etməklə həmrəyliyimizi nümayiş etdirmişlər. Azərbaycanın taleyi haqqında fikirlərini bölüşmüşlər. “Yeni Qafqasya”, “Azəri Türk”, “Yaşıl yarpaq”, “Odlu yurd”, “Bildiriş”, “İstiqlal”, “Mücahid”, “Azərbaycan”, “Prometey”, “Birləşik Qafqasya” və s. qəzet və jurnallarda Azərbaycan milli davası işıqlandırılmışdır. İkinci Dünya Mühacirətindən sonra, milli diaspor tariximiz zəif durumda olmuşdur. Bunun səbəblərindən biri də, köhnə nəsillə yanaşı, gəncliyin bu prosesdə olmamasıdır”.

Ç. Abdullayev qeyd edib ki, 80-ci illərdən etibarən milli diasporumuz adına böyük bir canlanma müşahidə olunmağa başlayıb: “Tələf gətirdi ki, bu proseslərdə ilk günlərdən etibarən yaxından iştirak etdim. Almanyanın Köln şəhərində 1989-cu ilin yanvar ayında azərbaycanlıların ilk toplantısını təşkil etdik. Avropada çoxluq təşkil edən və əslən Güney Azərbaycanlı soydaşlarımız ilk dəfə idi ki, diaspor siyasətində ayaq açmaqla yanaşı, vahid Azərbaycan mədəni birliyinin ideyasını müdafiə etməyə başladılar. “Ana dili”, “Savalan”, “Ərk”, “Azər”, “Qaynarca” (Almaniya), “Xudafərin” (Polşa), “Araz”, “Azərbaycan” (İsveç), “Odlar Ölkəsi”, “Aydınlıq” (İngiltərə), “Odlu vətən” (Belçika), “Dədə Qorqud” (İspaniya) qəzet və jurnallar milli diaspor siyasətimizin aparıcı tribunasına çevrildi. “Qanlı 20 Yanvar” hadisəsindən sonra demək olar ki, xaricdəki soydaşlarımızın arasında milli təşkilatlanma və diaspor işləri də sürət götürdü. Bu KİV-lər Azərbaycanla bağlı həqiqətləri soydaşlarımız arasında təbliğ

edir, digər yandan yerli xalqların ölkəmizə münasibətini formalaşdırırdı. Təbii olaraq bu işlərdən o zamanlar biz qürur duyurduq. Sonrakı mərhələdə milli təşkilatlanma ideyası da gücləndi. Bu məqsədlə diaspor təşkilatlarımızın sayı sürətlə artmağa başladı”.

Ç. Abdullayev vurğulayıb ki, diaspor işini sürətləndirmək üçün xaricdə yaşayan soydaşlarımızla görüşlərin təşkili müstəsna əhəmiyyət daşıyır: “Avropadakı bir sıra diaspor təşkilatlarının nümayəndələri mənə deyirlər ki, Komitə sədri Fuad Muradov və ya rəhbərlikdə təmsil olunanlar ilk dəfədir ki, istənilən vətəndaşla açıq və səmimi görüşlər keçirir, onların irəli sürdükləri məsələləri dinləyir və qeydlər aparırlar. Bu da diaspor siyasətimizdə yeni bir mərhələnin başlanğıcı kimi dəyərləndirilir. Əslində dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində diaspor Xarici İşlər Nazirliyinin tərkibində və ya himayəsində ayrıca struktur kimi fəaliyyət göstərir. Ona görə ki, diaspor məsələsi bir qədər sərbəst və azad olmağı tələb edir. Hər bir ölkədə fəaliyyət göstərən vətəndaş cəmiyyətinə mənəvi və digər dəstəyin verilməsi vətəndaş cəmiyyəti ilə bağlı fəaliyyətlərə görə dəyərləndirilir”.

Ç. Abdullayevin fikrincə, istənilən diaspor təşkilatı sərbəst olmalıdır: “Diaspor könüllülük əsasında fəaliyyət göstərən qurum sayılır. Keçmişin neqativ hallarından biri də o idi ki, xaricdə hansısa bir ailə diaspor adına təşkilat yaradır və möhürünü də evində qoyur, sonra da Azərbaycan Diasporla İş üzrə Komitəsindən maliyyə dəstəyi alaraq, öz yaşam tərzlərini təmin edirdilər. Bu qaranlıq məqamları aradan qaldırmaq üçün, diaspora verilən dəstək şəffaf olmalıdır. Bundan əlavə, uzun illərin təcrübəsinə malik olan bir mütəxəssis kimi onu da qeyd etmək istəyirəm ki, diaspor məsələləri üzrə mütləq bu işin konsepsiyası olmalıdır. Bunun elmi bazası kimi ayrıca “Diaspor İnstitutu” yaradılmalıdır. Diaspor Komitəsinin himayəsində olmaqla ayrıca bir cəmiyyət qurulmalıdır. Misal üçün bunun rəmzi şəkildə “Azərbaycan Diaspor Təşkilatlan Birliyi” adını qoymaq olar. Qərbdə bu tip strukturlara çox önəm verilir. Mənim yaxından tanıdığım Almaniyada “Diaspor Komitəsi” anlayışı yoxdur. Çünki, Qərbdə bu tip komitələrə isti yanaşırlar. Postsovet məkanında Diaspor Komitəsi, ya da Millətlərlə iş nazirliyi kimi strukturlar mövcuddur. Qərbdə başqa ölkələrdə yaşayan alman, fransız, ingilis, alman, italyan və sair icmalarda milli dilin, mədəniyyətin və sairələrin qorunub saxlanması istiqamətində görülən işlərə dövlət dəstəyi vardır”.

Ç. Abdullayev bu işlərin daha məqsəduyğun həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının nəzdində ayrıca “Diaspor İnstitutu”nun yaradılmasını zəruri sayıb: “Dünyanın başqa xalqlarından fərqli olaraq, Azərbaycanın tarixi-coğrafi dəyərləri elmi şəkildə araşdırılmaqla yanaşı, həm də bu prosesin inkişaf yolları ortaya qoyulmalıdır. Çünki, azərbaycanlılar bir millət olaraq, İran, Türkiyə, Əfqanıstan, Özbəkistan, Rusiya, Türkmənistan, Ukrayna və digər ölkələrdə sayca öz tarixi vətənlərində olduğundan daha çoxdurlar. Biz demirik ki, onlar Azərbaycan Respublikasına köçüb gəlsinlər. Onlar yaşadıkları dövlətlərdə sosial zümrə kimi təsir imkanlarımızı ortaya qoya bilərlər. Buna əyani bir misal xatırlatmaq istəyirəm. Gürcüstan parlamentində ermənilər bir neçə dəfə qondarma "erməni soyqırımının tanınması məsələsini qaldırıblar. Ancaq, Gürcüstan vətəndaşı kimi ölkə parlamentində təmsil olunan soydaşlarımız dərhal bunun qarşısını ala bilərlər. Rusiyada 2.8 milyona yaxın soydaşımız yaşayır. Rusiya Dövlət Dumasında, Federasiya Şurasında, milli respublikalar və quberniyalarda xalqımızı təmsil edən deputatlarımızın sayını barmaqla göstərmək olar. Ukraynada 450 min nəfər azərbaycanlı yaşayır və onların yerli və ölkə parlamentində bir nəfər də olsun təmsilçisi yoxdur. İsveçdə son dövərdə parlament və bələdiyyə seçkilərində ilk dəfə olaraq soydaşlarımızın deputat seçilərək qələbə qazanması bizləri sevindirdi. Diaspor siyasətimizdə əsas məsələlərdən biri də bu olmalıdır”.

Azad Azərbaycan.-2020.-5 mart.-№24.-S.5.

Uzaq Fransada Vətən sədası - Strasburqda “Azərbaycan evi”

Mövlud Ahıskalı

Fransanın Strasburq şəhəri Avropada ən çox azərbaycanlı tələbə sayına görə seçilən şəhərlərdəndir. Təqribi hesablamalara görə Strasburqdakı tələbələrimizin sayı 80-100 arasında dəyişir. Bunun səbəblərindən biri də gələn tələbələrin bakalavr və ya magistr təhsili ilə kifayətlənməyib növbəti təhsil pillələrini də davam etdirmələridir. Tələbələr təhsil aldıkları ali məktəblərdə aktivlik nümayiş etdirməklə yanaşı, eyni zamanda müxtəlif ictimai fəaliyyətlə məşğul olurlar. Hətta Strasburqda fəaliyyət göstərən “Azərbaycan evi”nin təşkil etdiyi tədbirlərdə də iştirak edir, Azərbaycan mədəniyyətini təqdim edirlər.

Ekspertrlər bildirirlər ki, son illər milli mədəniyyətimizin dünyaya inteqrasiyası istiqamətində Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti böyük rol oynayır. Belə ki, Azərbaycan diasporunun ölkəmizin mədəniyyətinin təbliği istiqamətində gördüyü işlər nəticəsində dünyanın əksər ölkələrində görkəmli elm və mədəniyyət xadimlərimiz barədə dolğun fikir formalaşmış, onların əsərləri geniş təbliğ edilib. Məhz bu baxımdan Fransa ilə əlaqələrin inkişafı təqdirəlayiq hesab olunur.

Yeri gəmişkən, Strasburqdakı “Azərbaycan evi” cəmiyyəti ölkənin Mark Blok Universiteti ilə əlaqələr qurub.

“Araz” Fransa-Azərbaycan Mədəni Əlaqələr Assosiasiyası 2006-cı ildə Parisdə təsis edilib. Assosiasiyanın əsas məqsədi mədəni tədbirlər və xeyriyyə aksiyaları təşkil etmək, Fransada fəaliyyət göstərən başqa mədəni və dini icmalarla sıx əlaqələr qurmaqdır. Təşkil olunmuş tədbirlər zamanı Azərbaycanın tarixi, ədəbiyyatı, mədəniyyəti, musiqisi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Fransada məskunlaşmış azərbaycanlılarla bağlı ətraflı məlumat verilir və əvvəlcədən hazırlanmış filmlər nümayiş etdirilir.

Azərbaycan Kültür Mərkəzi 1990-cı ildən Strasburqda fəaliyyət göstərir. Kültür Mərkəzinin məqsədi mədəni tədbirlər və milli bayramlarımızı təşkil etməklə xalqımızın mədəniyyətini, folklorumuzu qoruyub saxlamağa xidmət etməkdir.

Fransada Azərbaycan mühacirətinin ilk nümayəndələri (Əlimərdan bəy Topçubaşov, Ceyhun bəy Hacıbəyli və b.) XX əsrin birinci rübündə fəaliyyətə başlasa da, mütəşəkkil diaspor təşkilatlarının formalaşması son 15-20 ilə təsadüf edir. Fransada bir neçə milli mədəniyyət mərkəzləri, o cümlədən, “Azərbaycan Evi” Assosiasiyası fəaliyyət göstərir. 2003-cü ilin noyabrında azərbaycanlı tələbələr və gənclər tərəfindən “Azərbaycan-Fransa Gənclik Assosiasiyası” (AFGA) yaradılıb.

Cəmiyyətin məqsədi ölkədə fəaliyyət göstərən azərbaycanlı tələbə təşkilatlarının işini əlaqələndirməkdir. 2004-cü ildən assosiasiyanın “Körpü-Le Pont” jurnalı nəşr olunur.

Qeyd edək ki, son dövrlər Azərbaycan diaspor təşkilatları daha da fəallaşmış. Belə ki, erməni təcavüzkarlarının milli-mənəvi dəyərlərimizə sahib çıxmaq cəhdlərinə qarşı diaspor təşkilatları ciddi mübarizə aparır.

Son illər diaspor təşkilatları beynəlxalq aləmdə Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği istiqamətində davamlı iş aparırlar. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan mədəniyyəti beynəlxalq miqyasda tanınır və milli-mənəvi irsimizə maraq ildən-ilə artır.

Azərbaycanı dünya ölkələrində təmsil edən diaspor təşkilatlarından biri də “Strasburq Azərbaycan Evi”dir. “Strasburq Azərbaycan Evi”nin rəhbəri Mustafa Əlinə bildirir ki, 2005-ci ildən fəaliyyət göstərən “Strasburq Azərbaycan Evi” ölkəmizin həqiqətlərinin Fransa, eləcə də dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində davamlı işlər aparır: “Strasburq-Azərbaycan Evi”ndən əvvəl 1991-ci ildə müəlliməm mərhum İren Məlikova ilə birlikdə Azərbaycanla Mədəni Əlaqələr Təşkilatı yaratdıq. 2005-ci ilə qədər biz həmin təşkilat adı altında fəaliyyət göstərdik. 2005-ci ildə Azərbaycanın Strasburqdakı daimi nümayəndəsi Aqşin Mehdiyev bizi bir araya yığaraq birgə işləməyi tövsiyə etdi və bizə dəstək olacaqlarını bildirdi. Biz də öz növbəmizdə 3 təşkilat-Strasburqdakı Azərbaycan Tələbələr, Güney Azərbaycandan olan soydaşlarımızın Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi və Azərbaycanla Mədəni Əlaqələr Təşkilatı olaraq birləşib “Strasburq-Azərbaycan Evi”ni yaratdıq. “Strasburq-Azərbaycan Evi” olaraq hər il milli bayramlarımızı qeyd edirdik. Eyni zamanda Strasburqda müntəzəm olaraq keçirilən musiqi yarışmaları və bu tipli tədbirlərdə Azərbaycanı təmsil edirdik. Paralel olaraq Strasburq Universiteti ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində müxtəlif mövzuları əhatə edən konfranslar keçirdik. 2005-ci ildən

etibarən isə “Strasburq-Azərbaycan Evi”ndə kitabxana yaratdıq, İren Məlikova 600-dən artıq kitabını “Strasburq-Azərbaycan Evi”nə hədiyyə etdi.

Bütün bunlarla yanaşı hər ay yerli radioda iki saatlıq proqramımız olur”.

M. Əlincə onu da qeyd edir ki, Fransız dilində yayımlanan proqramda Azərbaycan musiqisi geniş təbliğ edilməklə yanaşı, eyni zamanda Azərbaycan həqiqətləri, ölkəmizin yaşadığı sıxıntılar, Dağlıq Qarabağ problemi fransızlara çatdırılır: “Konkret olaraq başlıca fəaliyyət istiqamətlərimiz Azərbaycanın milli məsələlərini fransızlara çatdırmaqdır. İl ərzində bizim 4 radio proqramımız yayımlanıb. 20 Yanvar faciəsi qeyd edildi və bu barədə radio proqramda məlumat verildi. Eyni zamanda Xocalı soyqırımını ilə bağlı Strasburqdakı meydanda keçirdiyimiz mitinq barədə reportaj efirə getdi. Bir müddət əvvəl isə Avropa Şurası Parlament Assambleyasının toplantısı keçirilərkən Assambleyanın binası qarşısında Ermənistanın monitorinqinin ləğv edilməsinə etiraz əlaməti olaraq mitinq təşkil etdik. İş günü olmasına baxmayaraq çoxlu sayda insanlar həmin mitinqdə iştirak etdi.

Belə bir fikir formalaşdı ki, Fransa ermənilərin ikinci ana vətəni hesab edilir. Və belə bir ölkədə Azərbaycanı təmsil etmək, onun təbliğatı ilə məşğul olmaq o qədər də asan deyil.

M. Əlincə qeyd edir ki, əgər biz bu kimi təhlükələrdən qorxsaydıq fəaliyyət göstərməzdik: “20 ildən çoxdur ki, biz Strasburqun Kleber meydanına çıxırıq və orada Xocalı soyqırımını qeyd edirik, etiraz aksiyası keçiririk. Həmin aksiyaya digər dostlarımız da dəstək verir. Düzdür, bunu bir cəsarət kimi də hesab etmirik. Bilirik ki, bu işi biz görməliyik. Onu da etiraf etmək lazımdır ki, dəfələrlə ermənilər tərəfindən təhdidlərə məruz qalmışıq. Çünki ermənilər Fransadakı Azərbaycan diasporunun fəaliyyətindən çox narahat olmağa başlayıblar. Əvvəllər ermənilər Avropada özlərini çox rahat hiss edirdilər. Xüsusilə, Xocalı soyqırımını ilə bağlı məsələdə. Onlar düşünürdülər ki, azərbaycanlılar tədricən Avropanı Xocalı soyqırımını barədə məlumatlandırma biləcəklər və avropalılar, fransızlar da bizim problemlərimizə qulaq verəcəklər. Artıq Fransada işıq üzü görün kətləvi informasiya vasitələrinin mövqeyində müsbət istiqamətə doğru dəyişilmə müşahidə edilir. Əgər əvvəllər fransız qəzetləri Xocalı soyqırımını ilə bağlı material hazırlayılanda “Azərbaycanlılar yığıldılar”, “mitinq oldu” kimi ifadələr işlədirdilərsə, indi isə belə yazılır. “Azərbaycanlılar Xocalı qətliamını yad etdilər”. Yəni, artıq bir məntiq fərqi var və bu beyinlərə həkk olunur. Ancaq çox istərdik ki, bizə Azərbaycandan siyasi dəstək də olsun. Çünki biz bir təşkilat, əsgər kimi mübarizə aparırıq. Eyni zamanda siyasi güc, dəstək də olmalıdır ki, erməni cinayətlərini Avropa, beynəlxalq məhkəmələrə çıxara bilək”.

“Azərbaycanlılar və digər Türkdilli Xalqların Əməkdaşlıq Mərkəzi ilə Strasburqda keçirdiyimiz tədbirlər zamanı soydaşlarımız keçirilən tədbirlərdə aktiv olurlar. Hər kəsi bir-bir dəvət edir, mobil telefonlarına mesaj göndərir, hətta qapılarına qədər gedib tədbirə dəvət edirik. Ancaq soydaşlarımızdan istənilən qədər dəstək ala bilmirik. Lakin ziyafət tədbirlərimizdə iştirak edən azərbaycanlıların sayı çox olur. Hətta dəvət etmədiyimiz insanlar da həmin tədbirə gəlirlər. **Qeyd edirik ki, Fransadakı türk diaspor təşkilatları ilə çox normal əlaqələrimiz mövcuddur. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə haqlı olaraq açıq şəkildə bildirib ki, bir millətin iki diasporu olmaz. Ona görə biz “Strasburq-Azərbaycan Evi” olaraq türk təşkilatları ilə əməkdaşlığı daha da inkişaf etdiririk. Təşkilat olaraq bundan əvvəl də türk diaspor təşkilatları ilə yaxından əməkdaşlıq edirdik. Hazırda da birgə əməkdaşlığımız da vaxtındadır. “Strasburq-Azərbaycan Evi” olaraq hər il Xocalı soyqırımını ilə bağlı keçirdiyimiz aksiyaların iştirakçılarının böyük əksəriyyəti məhz Türkiyə türkləri olur”.**

Qeyd edək ki, Fransada və Avropanın digər ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının nümayəndələri ötən ilin aprelində Strasburq şəhərində, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) qarşısında etiraz aksiyası keçiriblər.

Paris Azərbaycan Evinin təşəbbüsü, Fransadakı Azərbaycanlı Tələbələr Assosiasiyası və Alman-Azərbaycan Mədəniyyət Evinin təşkilatçılığı ilə baş tutan mitinqdə 200-dən artıq soydaşımız, o cümlədən türk icmasının təmsilçiləri iştirak ediblər.

Aksiyada iştirak edənlər AŞPA-nın Türkiyə ilə bağlı monitorinqi bərpa etmək qərarına və qurumun Azərbaycana münasibətdə tutduğu qərəzli mövqeyə etirazlarını bildiriblər.

Azərbaycan diasporunun nümayəndələri hesab edirlər ki, AŞPA-nın monitorinqləri müxtəlif dairələrin mənafehinə xidmət edir, müstəqil dövlətlərə təzyiqlik göstərmək və onların milli maraqlarına zərbə vurmaq məqsədi güdür. Aksiya iştirakçıları deyiblər: “Azərbaycanla əlaqədar qondarma “siyasi məhbus” oyunu, Kristofer Ştrasserin monitorinqi, bununla bağlı AŞPA-da aparılan müzakirələr və digər bu kimi məsələlər bu qurumun siyasi təzyiqlik vasitəsinə çevrildiyini açıq şəkildə nümayiş etdirir”.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan inteqrasiya meyillərini yenidən nəzərdən keçirməli, öz milli maraqlarına uyğun strateji hədəflərinə doğru irəliləməlidir. Azərbaycan region ölkələri, İslam dünyası, Şərqlə əlaqələrini daha da genişləndirməli, onların böyük potensialından yararlanmalı, öz milli dövlətçiliyini daha da gücləndirməlidir.

Aksiya iştirakçıları bəyan ediblər ki, Azərbaycan cəmiyyəti Avropa təsisatlarının özünə və qardaş Türkiyəyə qarşı ədalətsiz mövqeyini, Qərbin islamofob dairələrinin müsəlman ölkələrini hədəfə almaq cəhdlərini heç vaxt qəbul etməyəcək.

Türküstan.-2020.-3-9 mart.-№8.-S.10.

Ümumavropa Qarabağ mitinqi uğurlu alındı

Növbəti addım ümumdünya mitinqi olacaq

Qüdrət Piriyev

Məlum olduğu kimi, 28 il -bundan əvvəl erməni faşistləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilmiş Xocalı soyqırımı, ümumiyyətlə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı bütün həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması istiqamətində son vaxtlar səmərəli işlər görülür. Bu mənada fevralın 22-də Almaniyada Ümumavropa Qarabağ mitinqinin və digər tədbirlərin keçirilməsi də böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Həmin tədbirlərin fəal iştirakçılarından biri – ADA Universitetinin professoru Kamran Behbudovla söhbətimiz də bu barədə oldu. Professor Kamran Behbudov dedi:

– Qarabağ həqiqətlərinin, xüsusilə 1988-ci ildə işğalçı Ermənistanın əsassız torpaq iddiası nəticəsində yaranan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması Azərbaycan diplomatiyasının qarşısında dayanan əsas vəzifələrdəndir. Bir mühüm məqamı da nəzərə alaq ki, Almaniyada Ümumavropa Qarabağ mitinqinin keçirilməsinin əsas səbəblərindən biri də həmin tarixin XX əsrin ən dəhşətli faciəsi olan Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ərəfəsinə düşməsi oldu.

Fevralın 22-də Berlin şəhərindəki Brandenburq darvazası yaxınlığındakı Paris meydanında Ümumavropa Qarabağ mitinqinə yığışan minlərlə azərbaycanlının, türk qardaşlarımızın və Avropada yaşayan digər dostlarımızın iştirakı ilə bir neçə tədbir keçirdik. Onlardan biri də Berlin Universitetində Beynəlxalq Siyasi Araşdırmalar Departamentinin təşəbbüsü ilə “Millətlərin öz müqəddəratını təyinetmə və ərazi bütövlüyü prinsipləri: Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları beynəlxalq hüquq kontekstində” mövzusunda 146 nəfərin iştirakı ilə keçirilən seminar oldu. Əsas məruzəçi mən idim. Qeyd etdim ki, hazırda dünyada etnik separatizmin güclənməsi regional və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunmasına, bəşəriyyətin sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamasına mənfi təsir göstərən əsas amillərdəndir. Azərbaycan Respublikası da iki yüz ildən çoxdur ki, ermənilərin etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinə məruz qalaraq onun doğurduğu qanlı faciələrdən və müharibələrdən əziyyət çəkir. Azərbaycana qarşı etnik soyqırımı siyasətinin bünövrəsi XIX əsrin əvvəllərində bəzi xarici geosiyasi qüvvələrin təsiri və dəstəyi ilə başqa dövlətlərin ərazisində yaşayan ermənilərin torpaqlarımıza köçürülməsi nəticəsində qoyulub.

Sonra isə ermənilərin azərbaycanlılara qarşı zaman-zaman genişmiqyaslı qanlı aksiyalar həyata keçirdiyini, dinc əhalini kütləvi qırğınlara məruz qoyduğunu vurğulayaraq xatırladım ki, indiki Ermənistan Respublikası tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaradılıb. Bununla kifayətlənməyən ermənilər Azərbaycanın qədim yaşayış məskəni olan Dağlıq Qarabağla bağlı ərazi iddiaları irəli sürməkdə davam edirlər.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin, Xocalı soyqırımının qanlı nəticələri barədə məlumat verərək nəzərə çatdırdım ki, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ona bitişik 7 rayonu işğal edilib. Ermənistanın etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində 1 milyondan artıq azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb. Ermənistan 20 ildən artıqdır ki, Azərbaycanın ərazisinin 20 faizini işğal altında saxlayır.

Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalı ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnamə və 7 bəyanat qəbul etdiyini də diqqətə çatdırdım. Qeyd etdim ki, bu sənədlərdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılması tələbi qoyulub. Lakin işğalçı dövlət BMT-nin və digər beynəlxalq qurumların tələblərini hələ də yerinə yetirmir. Ona görə ki, BMT, ATƏT, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi faktını təsdiqləsələr də, bu halı birmənalı formada pisləməkdən və beynəlxalq təsir mexanizmləri vasitəsilə işğalçı dövləti onların tələblərini yerinə yetirməyə məcbur etməkdən çəkinirlər. Bu isə münaqişənin uzanmasına səbəb olur.

Sonra tədbir iştirakçılarına bildirdim ki, beynəlxalq hüquq baxımından milli azlıqların öz müqəddəratlarını təyin etməsi başqa dövlətlərin ərazi bütövlüyünü pozmaq və müstəqillik almaq formasında reallaşa bilməz. Çünki müstəqil dövlətin ərazisində neçə-neçə milli azlıqlar yaşayırlar. Onlar belə bir hüquqa malik deyillər. Xalqların öz müqəddəratını təyinetmə ideyası beynəlxalq hüququn ərazi bütövlüyü prinsipini pozmağı və bu prinsiplə ziddiyyət təşkil etməyi inkar edir. Digər tərəfdən, hər bir xalqa

öz müqəddəratını istədiyi qədər təyinetmə hüququ verilərsə, müasir dünyada etnik separatizm qarşısını almaq prosesə çevrilər və əksər ölkələrdə saysız-hesabsız etnik münaqişələr, müharibələr baş verər. Hətta bu gün ikili standartlar siyasəti aparən politnik dövlətlərin özləri belə dəhşətli etnik separatizm dalğasına məruz qala bilər.

Bir dövlətin beynəlxalq hüquq normaları ilə təsbit edilmiş ərazisi daxilində başqa bir dövlətin yaradılması və bu məqsədə nail olmaq üçün milli, etnik zəmində parçalanmaya əl atılması yolverilməzdir. Ermənilərin etnik separatizmə bəraət qazandırmaları üçün öz müqəddəratını təyinetmə prinsipini bəhanə gətirməsi BMT-nin Nizamnaməsində və ATƏT-in Helsinki Yekun Aktında əksini tapmış prinsiplərə ziddir. Nəzərə alınmalıdır ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilər ölkəmizdəki milli azlıqlardan biridir və onların ərazi iddiaları irəli sürməsi beynəlxalq hüququn normalarına uyğun deyil. Bu məsələdə Azərbaycanın mövqeyi ondan ibarətdir ki, azərbaycanlılar Dağlıq Qarabağa, öz əzəli torpaqlarına geri dönməli, ermənilər isə onlarla birlikdə həmin ərazidə yaşamaladırlar.

Çıxışımın sonunda dedim ki, Azərbaycan dünya birliyini Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin regionda törədə biləcəyi təhlükələr haqqında xəbərdar edərək, təsirli tədbirlər görməyə və Ermənistanı işğalçılıq siyasətindən çəkəndirməyə çağırır. Hesab edirik ki, təcavüzkarın qarşısı alınmazsa, beynəlxalq dairələrin dünyada sülhün və sabitliyin bərqərar edilməsinə yönəlmiş səyləri nəticəsiz qalacaq, etnik münaqişələrin miqyası getdikcə daha da genişlənəcəkdir. Bu da bəşəriyyətin arzu etdiyi dinc dünya nizamı üçün son dərəcə təhlükəli olacaqdır.

Ümidvaram ki, gələcəkdə keçirilməsi planlaşdırılan ümumdünya Qarabağ mitinqi də bu kimi tədbirlərin davamı kimi Azərbaycan həqiqətlərinin, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına böyük dəstək olacaq. Təbii ki, hər bir tədbir mahiyyəti baxımından xüsusi diqqət çəkir. Bu gün harada yaşamasından asılı olmayaraq, bütün dünya azərbaycanlıları bir amal – azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında sıx birləşərək 30 ildən artıq davam edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllinə, dövlətimizin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətə, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində atılan addımlara öz töhfəsini verməlidirlər.

Xalq qəzeti.-2020.-27 fevral.-№44.-S.5.

Özbəkistanda yeni hakimiyyət dönəmində Azərbaycan diasporunun durumu

Azərbaycan və Özbəkistanı yaxın milli adət və ənənələr, ümumi dil qrupu, mədəniyyət və din birləşdirir

Mövlud Ahıskalı

Özbəkistanda Şavkat Mirziyayevin hakimiyyətə gəlməsində sonra bu dost və qardaş ölkənin Azərbaycana və Türk dünyasına münasibətində yeni mərhələ başlayıb. Doğrudur, Özbəkistan hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib. İkitərəfli münasibətlər normal olub. Amma hazırda bu münasibətlərdə yeni keyfiyyət dəyişikliyi özünü büruzə verməkdədir. Bu həm ikitərəfli münasibətlərdə, həm Türk dünyası ilə bağlı orta qurumlarda özünü göstərir.

Azərbaycan və Özbəkistanı yaxın milli adət və ənənələr, ümumi dil qrupu, mədəniyyət və din birləşdirir. Hər iki ölkə uzun illər SSRİ-nin müttəfiq respublikaları olublar. Hələ ötən əsrin 30-cu illərində kütləvi repressiyalar zamanı on minlərlə azərbaycanlı Özbəkistan torpağında sığınacaq tapıb. Hazırda 40 mindən çox azərbaycanlı Özbəkistan cəmiyyətinin sosial, ictimai, iqtisadi və digər sahələrində fəal iştirak edir.

Qeyd edək ki, hər İki ölkə arasında diplomatik əlaqələr 1995-cü ilə təsadüf edir. 1996-cı ildə Azərbaycanın Özbəkistanda, 1998-ci ildə isə Özbəkistanın Azərbaycanda səfirlikləri fəaliyyətə başlayıb. Əməkdaşlıq münasibətlərin inkişafında dövlət başçılarının səfərləri xüsusilə böyük əhəmiyyətə malikdir.

Özbəkistan Respublikasının Prezidenti İslam Kərimovun Azərbaycana 26-27 may 1996-cı il tarixdə ilk rəsmi səfəri qarşılıqlı anlaşma və dostluq şəraitində keçən səfər ərzində iki ölkə arasında 19 sazişdən ibarət xüsusi sənəd paketi, o cümlədən “Azərbaycan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında dostluq və əməkdaşlıq haqqında müqavilə” imzalanması.

21-22 oktyabr 1996-cı il tarixində Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev Türkdilli Dövlətlər Başçılarının IV Forumunda və görkəmli dövlət xadimi Əmir Teymurun 660 illik yubiley mərasimində iştirak etmək üçün Daşkənddə səfəri və səfər çərçivəsində dövlət başçılarının Forumunda çıxışı.

Türk dövlət başçılarının müntəzəm görüşləri bu ölkələr arasında əməkdaşlığın inkişafına, mədəni və mənəvi əlaqələrin genişlənməsinə, onların müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsinə kömək edir. Bundan başqa 1997-ci ildə Heydər Əliyevin Özbəkistana rəsmi səfəri münasibətlərin inkişafında yeni mərhələ kimi səciyyələndirmək olar. Daşkənddə də 19 sənəd imzalanıb. Bu sənədlər içərisində Azərbaycan və Özbəkistan arasında əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi, dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin möhkəmləndirilməsi haqqında müqavilə böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Yeri gəlmişkən, NATO, İKT, MDB, GUAM sammitlərində Azərbaycan və Özbəkistan prezidentlərinin görüşləri iki ölkə arasında münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsinə səbəb olub.

Ekspertlər bildirirlər ki, Azərbaycan get-gedə daha böyük geosiyasi və geoiqtisadi əhəmiyyət kəsb edən Cənubi Qafqaz regionunda Özbəkistanın əsas tərəfdaşdır. Hər iki dövlət istər regional, istərsə də beynəlxalq xarakterli bir çox məsələlərdə oxşar mövqe tuturlar. Beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT, İKT, EKO, MDB və Türkdilli Dövlətlər Başçılarının Forumu çərçivəsində iki ölkə arasında sıx əməkdaşlıq qurulub. Özbəkistan həmişə Dağlıq Qarabağ probleminin dinc, siyasi vasitələrlə həllinə tərəfdar çıxıb. Bu ölkə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasını münaqişənin tənzimlənməsinin əsas şərtlərindən biri hesab edir.

Qeyd etdiyimiz kimi, Özbəkistan və Azərbaycan arasında mədəniyyət və ticarət əlaqələrinin kökü qədim dövrlərə təsadüf edir. Özbəkistana azərbaycanlıların bir hissəsi könüllü mühacirət edib, bir qismi isə zorla köçürülüb. Xüsusən, Əmir Teymurun Azərbaycana yürüşləri nəticəsində yüzlərlə sənətkar, elm xadimi və nüfuzlu peşə sahibləri Səmərqəndə sürgün ediləblər.

Azərbaycan diasporunun Özbəkistanda formalaşması əsasən XX əsrdə baş verib. Tədqiqatçı Yaşar Qasım Özbəkistanda konkret olaraq Azərbaycan diasporunun formalaşma prosesini aşağıdakı mərhələlərə bölür:

1905-1907-ci illərdə ermənilərin Azərbaycan ərazilərində həyata keçirdiyi kütləvi qırğınlar zamanı başqa ölkələrə, o cümlədən Özbəkistana miqrasiya edənlər

Oktyabr çevrilişi, vətəndaş müharibələri və ümumən 1918- 1920-ci illərdəki hadisələr nəticəsində mühacirət edənlər

30-40-cı illərdəki deportasiya və repressiyalar zamanı Özbəkistana məcburi sürgün edilənlər

1950-1960-cı illərdə aparılan quruculuq işləri ilə əlaqədar köçürülənlər

60-cı illərin axırı və 70-ci illərin əvvəlində başlanan sənayeləşmə ilə xarakterizə olunan yeni dövr.

1991-ci il Azərbaycan dövlət müstəqilliyinin əldə olunmasından sonra həmvətənlərimizin Qərb və Şərq ölkələrinə başlanan kütləvi miqrasiyası azərbaycanlıların Özbəkistana mühacirətinin sonuncu mərhələsi kimi qiymətləndirilə bilər.

Xatırladaq ki, Azərbaycan diasporunun Özbəkistanda sayı təqribən 60000 nəfərə çatır. İki ölkə arasında əlaqələrin inkişafında Azərbaycanlıların Milli Mədəni Assosiasiyası xüsusi rol oynayır. Bu assosiasiya 4 noyabr 2002-ci ildə təsis edilib və 6 vilayətdə fəaliyyətini qeydiyyatdan keçirərək geniş fəaliyyət göstərir. Hazırda Özbəkistanda bu diaspora təşkilatından başqa, bir neçə Azərbaycan diaspor təşkilatları fəaliyyət göstərir ki, bu təşkilatlar da müntəzəm olaraq özbək cəmiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərinin çatdırılması istiqamətində müxtəlif layihələr həyata keçirirlər. Belə təşkilatlardan biri də Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzidir. 1989-cu ildə Daşkəsəndə yaradılan mərkəzin əsas məqsədi Özbəkistanda yaşayan soydaşlarımız arasında sıx əlaqələr yaratmaq, Azərbaycan və Özbəkistan xalqları arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmləndirməkdir.

Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzinin sədri Mobil Məmmədov qeyd edir ki, Azərbaycan diasporunun müasir Özbəkistandakı vəziyyəti iki ölkə arasında olan dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən qaynaqlanır: “İki ölkə rəhbərləri arasında mədəniyyət, incəsənət, iqtisadiyyat, və başqa sahələr üzrə əməkdaşlıq haqqında imzalanan müqavilələr artıq öz nəticələrini verir. Bütün bunlar Özbəkistanda yaşayan Azərbaycan diasporunun iqtisadi irəliləyişinə, sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasına, adət-ənənələrinin qoruyub saxlanmasına geniş imkanlar yaradır. Milli Mədəniyyət Mərkəzi fəaliyyətində Azərbaycana qarşı erməni təcavüzkarlarının apardıqları işğalçılıq müharibəsi haqqında əsil həqiqəti açıb göstərmək, soydaşlarımıza və Özbəkistanda yaşayan xalqlara bu hadisənin mahiyyətini izah etmək mühüm yer tutur. Mərkəzdə keçirilən tədbirlərdə və toplantılarda Azərbaycanda gedən hadisələr təhlil olunur, erməni təcavüzkarlarına qarşı müharibə aparmağa məcbur olunan Azərbaycana maddi və mənəvi köməklik göstərilməsi təşkil edilir. Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı mövqeyimiz birmənalı və dəyişməz qalır... Özbəkistan hesab edir ki, bu münaqişənin həllinin başlıca şərtlərindən biri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasıdır”.

M. Məmmədov onu da qeyd edir ki, Özbəkistanda yaşayan azərbaycanlı gənclər olduqca fəaldırlar, onlar respublikanın 50-dən çox ali təhsil müəssisəsində biliklərə yiyələnirlər: “Gənclərin öz dilimizə, mədəniyyətimizə, tariximizə olan marağı sürətlə artır. Keçirilən tədbirlərin təşkilində bizə yardım edirlər. Diasporun gənc üzvləri dövlət və ictimai təşkilatlarda öz yerlərini tapırlar və ixtisasları üzrə çalışırlar. Bu isə onu göstərir ki, diasporumuzun gələcəyi etibarlı əllərdədir. Bundan başqa, Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzində teatr, musiqi, folklor-etnoqrafiya kollektivləri, bədii studiyalar və dərnəklər də təşkil edilir. Mərkəzin təşkil etdiyi tədbirlərdə digər millətlərin nümayəndələri də iştirak edirlər. Birgə mədəni və siyasi tədbirlər keçirilir, dəyirmi stol arxasında söhbətlər təşkil edilir, ümumi problemlərdən və qayğılardan danışılır. Belə tədbirlərdə Azərbaycan mədəniyyətini, xalq sənətini təbliğ etmək məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilir”.

Ekspertlər bildirirlər ki, yaşadıkları ölkələrdə Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinin daha da güclənməsi, ölkəmizin layiqli şəkildə təmsil olunmasına öz töhfəsini verən yüzlərlə dəyərli diaspor nümayəndəmiz var. Onlar arasında Özbəkistanda Azərbaycan diasporunun fəaliyyətində mühüm rol oynayan diaspor təmsilçimiz Akif Ağatalıbovun adı xüsusilə qeyd olunur.

Diaspor təmsilçimiz qeyd edir ki, Azərbaycandan kənarında yaşayan hər bir azərbaycanlı Vətənimizin təmsilçisidir. Vətənimizi layiqincə təmsil etmək hər birimizin mənəvi borcudur: “Azərbaycan diasporu ötən illər ərzində çox çətin və şərəfli bir yol keçib. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, öz sözünü deyib, dünya ölkələrində formalaşmış və güc mərkəzi kimi özünü göstərməyə başlayıb. Qeyd edim ki, Özbəkistana mühacirət etmiş soydaşlarımız tədricən bu ölkənin ictimai-siyasi həyatına fəal qoşularaq burada Azərbaycan diasporunu formalaşdırıblar. Həmyerlilərimiz Özbəkistanın ictimai-siyasi həyatında tarixən mühüm izlər qoyublar. Soydaşlarımızın hansı ölkədə yaşamasından asılı olmayaraq, onların ürəyi daim Azərbaycanla döyünməlidir. Biz hər yerdə çalışmalıyıq ki, Azərbaycanın adı yüksəklərdə olsun. Dövlətin və xalqın maraqları əsas

götürülməlidir. Bizim Dağlıq Qarabağ problemimiz var. Ona görə diaspor üzvləri çalışmalıdır ki, daha da fəal olsunlar, yaşadıkları ölkələrdə səflrliklərimizlə, dövlət strukturları, vətəndaş cəmiyyəti fəalları ilə əməkdaşlıq etsinlər.

Türküstan.-2020.-25 fevral-2 mart.-№7.-S.15.

Krasnoyarskda İbad Hüseynli ilə görüş: erməni işğalı və Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlər çatdırılıb

Nigar Abdullayeva

Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlərin tərkib hissəsi olaraq Krasnoyarskdakı Kuzneçov adına Sosial-mədəni kompleksdə "Etnik münaqişələr. Sovet keçmişinin dərsləri" mövzusunda panel-müzakirələr keçirilib. Diaspor Fəaliyyətinə Jurnalistlərin Dəstəyi İctimai Birliyinin təşəbbüsü, "Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti" ictimai təşkilatının və Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının Krasnoyarsk diyarı üzrə nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirin fəxri qonağı "Azərbaycan bayrağı" ordenli Qarabağ qazisi, xalq qəhrəmanımız İbad Hüseynli olub.

Tədbirdə soydaşlarımızla yanaşı, Rusiya və Azərbaycanın tanınmış politoloqları, ictimai xadimlər, Krasnoyarsk rəsmiləri, tələbələr, eləcə də digər xalqların diaspor üzvləri və yerli KİV-lər iştirak ediblər.

Müzakirəni Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasındakı Rusiya Xalqları Gəncləri Şurasının üzvü Kamran Rüstəmzadə açaraq qonaqları təqdim edib.

Krasnoyarsk diyarı "Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti" ictimai təşkilatı sədrinin müavini Ayaz Məmmədov çıxış edərək bildirib ki, Krasnoyarskda Azərbaycan diasporu tərəfindən hər il Xocalı soyqırımını ilə bağlı müxtəlif səpkili tədbirlər təşkil edilir: "Azərbaycan xalqının tarixinə 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı faciəsi kimi daxil olub. Ermənistan silahlı qüvvələri bütün beynəlxalq hüquq normalarına zidd olaraq, yatan şəhərə hücum edərək azərbaycanlılara qarşı soyqırımını aktını törədiblər. Dünya birliyi erməni canilərinin törətdiyi vəhşiliklərə hüquqi qiymət verməlidir. Xocalı şəhərini tarixdə görünməmiş vəhşiliklə yerlə-yeksan edən, dinc sakinləri amansız şəkildə qətl edən erməni terrorçularına qarşı hələ də bütün dünya susur və hüquqi qiymət verməkdən boyun qaçırır. Beynəlxalq aləm Xocalı qətliamını tanımalı, bu qanlı qətlə qarşı ölçü götürməli, Sərkisyan, Köçəryan və eləcə də bu dəhşətli qətlə bütünlükdə bütün hər kəs beynəlxalq hüquq və məhkəmə orqanları qarşısında cavab verməlidir! Və ümid edirik ki, bir gün Ermənistan və bu qətlə törədənlər hüquq qarşısında cavab verəcəklər! Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət etsin".

Sonra Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan vətən övladları bir dəqiqəlik sükutla anılıb.

Moderator Kamran Rüstəmzadə bildirib ki, müasir zamanda global problemlərin həlli hər bir insanın şəxsi istəyindən asılıdır: "Elə buna görə də bu gün ictimai təşkilatlar xalqlar arasında dialoqun yaradılmasında böyük rol oynayır. Mən əminəm ki, bizim həmvətənlərimizin fəal vətəndaşlıq mövqeyi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etməyə imkan verəcək və bir daha Xocalı faciəsi təkrar olmayacaq. Bu baxımdan Krasnoyarskda yaşayan soydaşlarımızla əfsanəvi qəhrəman İbad Hüseynlinin görüşünü alqışlayıram".

Krasnoyarsk diyarı qubernatorunun ekspert və analitik şöbə müdirinin müavini, politoloq Pavel Klačkov çıxış edərək deyib ki, bu gün Azərbaycan güclü və dinamik inkişaf edən dövlətdir: "Artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycan Rusiya və ABŞ müdafiə qurumları liderlərinin görüşdükləri məkandır. Münhen Təhlükəsizlik Konfransı göstərdi ki, Azərbaycanın çox savadlı və təcrübəli, beynəlxalq gündəmi çox yaxşı bilən və Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı mövqeyini dinləyicilərə aydın, dəqiq çatdıran lideri var. Bütün bunlar Azərbaycan üçün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə çox gözəl şərait yaradır". ADDİM Gənclər Təşkilatının sədri Hüseyn Cavadzadə Qarabağ qazisi İbad Hüseynlinin qəhrəmanlığından və onun şücaətini təbliğ etməyin əhəmiyyətindən danışdı. Hüseyn Cavadzadə bildirib ki, missiyaları canlı qəhrəmanımızı təbliğ edib tanıtmadır: "İbad Hüseynli bu gün təkəcə Azərbaycanın yox, bütün türk dünyasının qəhrəmanıdır. Çünki İbad Hüseynli tərəfindən Monte Melikonyanın öldürülməsindən sonra, demək olar ki, Dağlıq Qarabağ müharibəsi dayanıb.

Qarabağ məsələsi hər zaman bizim əsas mövzudur". ADDİM sədri, həmçinin qeyd edib ki, İbad Hüseynli qəhrəman olaraq gənclərə və gələcək nəsillərə nümunədir. Krasnoyarsk diyarı üzrə "Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti"nin idarə heyətinin üzvü, din xadimi Hacı Müttəlib şəhidlik zirvəsinə ucalmağın önəmindən danışdı. O, məlumat verib ki, fevralın 26-da şəhərin məscidində şəhidlərin ruhuna dualar oxunacaq və ehsan süfrəsi təşkil ediləcək.

Müzakirədən sonra Qarabağ qazisi İbad Hüseynlinin soydaşlarımızla görüşü olub. Ardınca İbad Hüseynli haqqında ADDİM Gənclər Təşkilatı tərəfindən hazırlanan “Əfsanəvi qəhrəman” filminin ilk dəfə təqdimatı olub. İbad Hüseynli ona göstərilən diqqətə görə hər kəsə təşəkkür edərək deyib ki, Qarabağ müharibəsində iştirak etməklə vətən qarşısında milli borcunu yerinə yetirib. Qəhrəmanımız tədbirdə ermənilərin Xocalı soyqırımında soydaşlarımıza qarşı etdikləri zülmərdən danışdı: "Bizim gücümüz birliyimizdədir. Mən Krasnoyarskda soydaşlarımız arasında bu birliyi hiss etdim və qürur duyduğum. Biz düşməyə öz birliyimizlə qalib gələ bilərik".

İbad Hüseynlinin Krasnoyarska təşrif buyurması soydaşlarımızın ruh yüksəkliyini artırır. Soydaşlarımız əfsanəvi qəhrəmanla görüşdən məmnun qalaraq onu böyük sevgi və coşğu ilə qarşılayıblar. 400 nəfərlik zalda böyük izdiham yaşanmış. İbad Hüseynlinin həyat və döyüş yolundan bəhs edən tanıtım filmini seyr edən iştirakçılar duyğulu anlar yaşayaraq, ayağa qalxıb Qarabağ qazisinə öz dərin ehtiramlarını bildırıblər. Tədbirin sonunda həmvətənlərimiz böyük həvəslə türk dünyasının qəhrəmanı ilə xatirə şəkilləri çəkırıblər.

Tədbirlə bağlı təəssüratlarını bölüşən Rusiyadakı həmyerlimiz, hüquqşünas, ictimai xadim Səadət Qarayeva bildırıb ki, xaricdə canlı qəhrəmanlarımızla belə görüşlərin keçirilməsi soydaşlarımızın vətənpərvərlik hissinin yüksəlməsinə xidmət edir: "Xocalı faciəsi hər bir azərbaycanlının ağrı, acısıdır. Vətəndən kənarında böyüyən nəsəl bu tarixi faciənin unudulmaması üçün belə tədbirlərin keçirilməsi vacibdir". Yeri gəlmişkən, Krasnoyarskdakı Azərbaycan diasporunun üzvlərinin bu və digər fəaliyyətləri Diaspor Fəaliyyətinə Jurnalistlərin Dəstəyi İctimai Birliyinin sədri Fuad Hüseynzadə tərəfindən qiymətləndirilib. Belə ki, Krasnoyarsk Deputatlar Şurasının millət vəkili, yerli “Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti” ictimai təşkilatının sədri Taleh Mahmudov Rusiya Federasiyasında Azərbaycanın təbliği, tanınması, o cümlədən soydaşlarımızın birliyi və həmrəyliyi yolunda əzmkar fəaliyyətinə görə DFJD sədri Fuad Hüseynzadə tərəfindən Fəxri fərmanla təltif olunub.

Öz növbəsində Qarabağ qazisi İbad Hüseynli və DFJD sədri Fuad Hüseynzadə də Taleh Mahmudov tərəfindən Fəxri fərmanla təltif ediliblər. Taleh Mahmudov İbad Hüseynliyə cansağlığı və gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzu edərək bildırıb ki, diasporumuz belə qəhrəmanlarımızla hər zaman fəxr edir.

Cənubi Koreya mətbuatı Xocalı soyqırımından yazır

Yeri gəlmişkən, bir çox dünya mətbuatında Xocalı faciəsi geniş işıqlandırılıb. Cənubi Koreyanın kütləvi informasiya vasitələrində, o cümlədən “The Korea Post”, “The Seoul Times”, “The Korea Times” qəzetlərində Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar məqalələr dərc olunub.

Məqalələrdə 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin keçmiş SSRİ-nin motoatıcı alayı ilə birgə Xocalı şəhərini zəbt edərək Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı həyata keçirdiyi bildirilib. Qeyd olunub ki, Xocalının işğalı zamanı bir gecədə dinc əhalidən 613 nəfər, o cümlədən 63 uşaq, 106 qadın, 70 qoca xüsusi amansızlıqla, işgəncələrlə öldürülüb, yüzlərlə insan əsir və girov götürülüb, itkin düşüb, şəhər yerlə-yeksan edilib, evlər və sosial infrastruktur tamamilə dağıdılıb.

Xocalı soyqırımının iştirakçıları mülki şəxslərə qarşı törətdikləri cinayətkar əməllərini etiraf ediblər. Ermənistanın sabiq prezidenti, Xocalı soyqırımı iştirakçısı Serj Sarkisyanın “Xocalıdan əvvəl azərbaycanlılar düşünürdülər ki, ermənilər mülki insanlara əl qaldırmazlar. Amma biz bu stereotipi sındıra bildik” fikri məqalələrdə əksini tapıb.

Qeyd olunub ki, həmin günlərdə “Sunday Times”, “Financial Times”, “The Times”, “İzvestiya”, “Le Monde”, “Cruel L’Eveneman” kimi nəşrlər Xocalıda törədilən qanlı hadisələr barədə məqalələr dərc ediblər.

Cənubi Koreya qəzetlərinin məqalələrində Xocalıda baş verənlərin müvafiq beynəlxalq sənədlərə əsasən soyqırımı aktı olduğu, Xocalı faciəsinin Holokost, Xatın, Lidisa, Oradur, Srebrenitsa soyqırımından heç bir fərqi olmadığını vurğulanıb.

Məqalələrdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tərəfindən başlandırılan “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində görülmüş işlərdən geniş söz açılıb. Bildirilib ki, kampaniya nəticəsində dünya ictimaiyyətində Xocalıda beynəlxalq humanitar hüququn və insan haqlarının pozulduğuna dair qlobal məlumatlılıq artıb, bir neçə beynəlxalq təşkilat, bəzi ölkələrin parlamentləri və ABŞ-ın 21 ştatı Xocalı soyqırımını tanıyıb və pisləyib.

“Diaspor institutunun qurulmasına böyük ehtiyac var”

Mövlud Ahıskalı

Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın diaspor quruculuğu istiqamətində fəaliyyəti bir neçə mərhələni əhatə edir. Hazırda Azərbaycan diasporu quruculuğu istiqamətində nələr baş verir və nəticə etibarlı ilə xaricdəki soydaşlarımız üçün nə deməkdir kimi suallara cavablar axtarılır. Ona görə ki, hər bir xalqın üzləşdiyi yeni əsrin özünə məxsus tarixi zərurətdən doğan standartları olur, indi ki zamanda bunun elmi konseptual mahiyyəti başlıca cavablardan biri kimi dəyərləndirilir. Alman-Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Çingiz Abdullayev hesab edir ki, həmrəylik milli birliyimizin təməl prinsiplərindən biridir:

-Ölkəmizin dövlət müstəqilliyinə qovuşmasının sirri də bundadır. Son iki yüz ildən fərqli olaraq bu dəfə xalqımız 28 ildir dövlət müstəqilliyimizi qoruyub saxlamaqla yanaşı, həm də bu müstəqilliyin inkişafı yönündə dövlət-xalq birliyinə nail olmuşuq. Bu əzəməti duymamaq milli tariximizin dəyərlərini görməzlikdən gəlmək deməkdir. 1830-cu ildən başlayaraq Qafqazda və Azərbaycana məxsus tarixi torpaqlarımızda ermənilərin dalgavari şəkildə məskunlaşdırılması siyasətinin qarşısında xalqımız susmağa və ya taleyi ilə barışmağa məcbur edilirdi. Keçmiş Sovetlər Birliyi dönməndə də bu proses davam etdirilib. 1991-ci ildə müstəqilliyimizə qovuşduqdan sonra Azərbaycan dövlət olaraq işğal siyasətinə qarşı milli həmrəyliyi indiyə kimi davam etməkdədir. Ona görə də bədnam “Dağlıq Qarabağ” rejimi və bədxah qonşumuz Ermənistan heç bir uğura imza ata bilmir. Milli həmrəyliyimizin təməl prinsiplərindən biri də budur. İndi faktiki olaraq, dünyanın dörd bucağında yaranan diaspor təşkilatlarımızın mövcudluğu və onların gördükləri işlər milli həmrəyliyimizin gündəlik fəaliyyətinin böyük bir parçasıdır. İldə bir dəfə, yəni dekabr ayının 31-də Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününün qeyd edilməsi sadəcə bir gün ərzində bir araya gəlməyimiz kimi başa düşülməməlidir. Həmin günü həm də həmrəyliyimizin hesabatı kimi dəyərləndirmək gərəkdir. Yəni il boyu hansı işlər görüldü, nə kimi uğurlar əldə edə bildik deyə, hesabat veririk. illər ötdükcə milli həmrəyliyimizin uğurlu şəkildə cilalanması və inkişafına köklənməliyik.

Diasporumuzun təşəkkül tapmasını necə xarakterizə edirsiniz?

Azərbaycan diasporu tarixi bir neçə mərhələyə bölünür. Bu tarixi prosesləri bilmədən bu günümüz və sabahımız üçün möhtəşəm uğurlara imza atmaqda çətinliklərlə üzləşə bilərik. XIX əsrin ortalarından xaricdə təhsil almağa gedən soydaşlarımız daha çox maarifçilik istiqamətində fəaliyyət göstəriblər. Həsən Bəy Zərdabi, Nəcəf Bəy Vəzirov, Əbdürrəhim Bəy Haqverdiyev, Əli Bəy Hüseynzadə, Əhməd Bəy Ağaoğlu, Əhməd Cəfəroğlu, İsgəndər Bəy Rəfibəyli, Yusif Cəmənzəminli, Fətəli Xan Xoyski və digərləri qürbətdə təhsil almaqla yanaşı, tələbə cəmiyyətlərini yaradaraq gəncliyin sabah Azərbaycanımıza nə kimi uğurlar gətirəcəyi barəsində düşünüblər. Ona görə də geri dönmə kimi möhtəşəm maarifçilik hərəkatının önündə gediblər. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 il bundan öncə yaradılmasının sirri də bundadır. Sovetlər Birliyinin işğalından sonra Azərbaycanın tarixində ikinci mühacirət dönməsi başladı. Bu ərəfədə Almaniya başda olmaqla Fransa, Polşa, Avstriya, Türkiyə, İngiltərə və digər ölkələrdə Azərbaycan mühacirətinin təmsilçiləri qəzet və jurnallar təsis etməklə həmrəyliyimizi nümayiş etdirmişlər. Azərbaycanın taleyi haqqında fikirlərini bölüşmüşlər. “Yeni Qafqasya”, “Azəri Türk”, “Yaşıl yarpaq”, “Odlu yurd”, “Bildiriş”, “İstiqlal”, “Mücahid”, “Azərbaycan”, “Prometey”, “Birləşik Qafqasya” və s. qəzet və jurnallarda Azərbaycan milli davası işıqlandırılmışdır. İkinci Dünya Müharibəsindən sonra, milli diaspor tariximiz zəif durumda olmuşdur. Bunun səbəblərindən biri də, köhnə nəsillə yanaşı, gəncliyin bu prosesdə olmamasıdır. 1980-ci illərdən etibarən milli diasporumuz adına böyük bir canlanma müşahidə olunmağa başladı. Tale elə gətirdi ki, bu proseslərdə ilk günlərdən etibarən yaxından iştirak etdim. Almaniyanın Köln şəhərində 1989-cu ilin yanvar ayında azərbaycanlıların ilk toplantısını təşkil etdik. Avropada çoxluq təşkil edən və əslən Güney Azərbaycanlı soydaşlarımız ilk dəfə idi ki, diaspor siyasətində ayaq açmaqla yanaşı, vahid Azərbaycan mədəni birliyinin ideyasını müdafiə etməyə başladılar. “Ana dili”, “Savalan”, “Ərk”, “Azər”, “Qaynarca” (Almaniya), “Xudafərin” (Polşa), “Araz”, “Azərbaycan” (İsveç), “Odlar Ölkəsi”, “Aydımlıq” (İngiltərə), “Odlu vətən” (Belçika), “Dədə Qorqud” (İspaniya) qəzet və jurnallar milli diaspor siyasətimizin aparıcı tribunasına çevrildi. “Qanlı 20 Yanvar” hadisəsindən sonra demək olar ki, xaricdəki soydaşlarımızın arasında milli təşkilatlanma və diaspor işləri də sürət götürdü. Bu KİV-lər Azərbaycanla bağlı həqiqətləri soydaşlarımız arasında təbliğ edir, digər yandan yerli xalqların ölkəmizə münasibətini formalaşdırırdı. Təbii olaraq bu işlərdən o zamanlar biz qürur duyuruq. Sonrakı mərhələdə milli təşkilatlanma ideyası da gücləndi. Bu məqsədlə diaspor təşkilatlarımızın sayı sürətlə artmağa başladı.

Qeyd etdiyiniz bu tarixi prosesin nəticəsi necə oldu?

2001-ci ildə ilk dəfə Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirildi. Qurultaya dünyanın dörd bucağında yaşayan soydaşlarımız, diaspor təşkilatları və ziyalılarımız qatılmışdılar. Bu qurultayda Heydər Əliyevin dahiyənə və uzaqgörən bir ideyası milli doktrinamıza çevrildi: “Fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam”. Bu ideyanın əsil mənası etnik milliyyətçilikdən vətəndaş milliyyətçiliyinə keçid deməkdir. Yəni milli, dini, sosial və ictimai kimliyindən asılı olmayaraq, hər bir insan bu ölkənin bərabərhüquqlu vətəndaşıdır. Bu ideyanın fəlsəfi, ictimai və elmi mənada anlamı ölkəni özünə vətən sayan və dövlətimizə kimliyindən asılı olmayaraq sədaqətli olan hər kəs azərbaycanlıdır, bununla qürur duymalıdır. Əlavə edirəm ki, Qurultayda möhtəşəm Azərbaycan ruhunun gələcəyini gördüm. Dövlət Diaspor Komitəsi məhz bundan sonra yaradıldı. Mən Komitənin keçmiş rəhbərliyinin yarıtmaz işini bir sıra toplantılarda, müsahibələrimdə və müraciətlərimdə tənqidi fikirlərimi çəkinmədən söyləmişəm. Bu məsələlər sadəcə öz şəxsi fikrim deyil, həm də ictimaiyyətin qarşılaşdığı problemləri qabartmağım ilə bağlı idi. Çünki, bir ziyalı və alim kimi, cəmiyyət sədri olaraq gündəlik fəaliyyətimdə neqativ halları görür və dilə gətirməyi özümə borc bilirdim. Ötən 17 illik tarixdə soydaşlarımız arasında mənəvi birlik təəssüflər olsun ki, maddi dəyər maraqları çərçivəsinə endirilmişdi.

Bəs, indiki rəhbərliyinin işini necə qiymətləndirirsiniz?

Fuad Muradov və onun komandası gənc olmasına baxmayaraq, vətəndaş cəmiyyəti məsələsində böyük təcrübəyə malikdir. Ötən müddət ərzində rəhbərlik soydaşlarımızla münasibətlərin qurulması, köhnədən miras qalmış bir sıra problemlərin həlli istiqamətində uğurlar əldə edib. Buna örnək kimi Ukraynada fəaliyyət göstərən iki böyük diaspor təşkilatımızın barışması və bir araya gəlməsidir. Eyni zamanda Almaniya və İsveçdə koordinasiya heyətinin yenilənməsi buna örnəkdir. Xaricdə yaşayan soydaşlarımızla görüşlərin təşkili müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Avropadakı bir sıra diaspor təşkilatlarının nümayəndələri mənə deyirlər ki, Komitə sədri Fuad Muradov və ya rəhbərlikdə təmsil olunanlar ilk dəfədir ki, səfər zamanı istənilən vətəndaşla açıq və səmimi görüşlər keçirir, onların irəli sürdüləri məsələləri dinləyir və qeydlər aparırlar. Bu da diaspor siyasətimizdə yeni bir mərhələnin başlanğıcı kimi dəyərləndirilir. Əslində dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində diaspor Xarici İşlər nazirliyinin tərkibində və ya himayəsində ayrıca struktur kimi fəaliyyət göstərir. Ona görə ki, diaspor məsələsi bir qədər sərbəst və azad olmağı tələb edir. Hər bir ölkədə fəaliyyət göstərən vətəndaş cəmiyyətinə mənəvi və digər dəstəyin verilməsi vətəndaş cəmiyyəti ilə bağlı fəaliyyətlərə görə dəyərləndirilir.

Fikrinizə diaspor məsələlərində nə etmək lazımdır?

İstənilən diaspor təşkilatı sərbəst olmalıdır. Çünki, diaspor köntüllülük əsasında fəaliyyət göstərən qurum sayılır. Keçmiş neqativ hallarından biri də o idi ki, xaricdə hansısa bir ailə diaspor adına təşkilat yaradır və möhürünü də evində qoyur, sonra da Azərbaycan Diasporla İş üzrə Komitəsindən maliyyə dəstəyi alaraq, öz yaşam tərzlərini təmin edirdilər. Bu qaranlıq məqamları aradan qaldırmaq üçün, diaspora verilən dəstək şəffaf olmalıdır. Bundan əlavə, uzun illərin təcrübəsinə malik olan bir mütəxəssis kimi onu da qeyd etmək istəyirəm ki, diaspor məsələləri üzrə mütləq bu işin konsepsiyası olmalıdır. Bunun elmi bazası kimi ayrıca “Diaspor İnstitutu” yaradılmalıdır. Diaspor Komitəsinin himayəsində olmaqla ayrıca bir cəmiyyət qurulmalıdır. Məsələn üçün bunun rəmzi şəkildə “Azərbaycan Diaspor Təşkilatları Birliyi” adını qoymaq olar. Qərbdə bu tip strukturlara çox önəm verilir. Mənim yaxından tanıdığım Almaniyada “Diaspor Komitəsi” anlayışı yoxdur. Çünki, Qərbdə bu tip komitələrə isti yanaşırlar. Postsovet məkanında Diaspor Komitəsi, ya da Millətlərlə İş nazirliyi kimi strukturlar mövcuddur. Qərbdə başqa ölkələrdə yaşayan alman, fransız, ingilis, alman, italyan və sair icmalarda milli dilin, mədəniyyətin və sairələrin qorunub saxlanması istiqamətində görülən işlərə dövlət dəstəyi vardır.

“Diaspor İnstitutu” ideyasına toxundunuz. Bu məsələni bir qədər geniş şəkildə açıqlaya bilərsiniz?

Mənim təklifim ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının nəzdində ayrıca “Diaspor İnstitutu” yaradılsa bu daha yaxşı olar. Dünyanın başqa xalqlarından fərqli olaraq, Azərbaycanın tarixi-coğrafi dəyərləri elmi şəkildə araşdırılmaqla yanaşı, həm də bu prosesin inkişaf yolları ortaya qoyulmalıdır. Çünki, azərbaycanlılar bir millət olaraq, İran, Türkiyə, Əfqanıstan, Özbəkistan, Rusiya, Türkmənistan, Ukrayna və digər ölkələrdə sayca öz tarixi vətənlərində olduğundan daha çoxdurlar. Biz demirik ki, onlar Azərbaycan Respublikasına köçüb gəlsinlər. Onlar yaşadıkları dövlətlərdə sosial zümrə kimi təsir imkanlarımızı ortaya qoya bilərlər. Buna əyani bir misal xatırlatmaq istəyirəm. Gürcüstan parlamentində ermənilər bir neçə dəfə qondarma “erməni soyqırımının tanınması məsələsini qaldırıblar. Ancaq, Gürcüstan vətəndaşı kimi ölkə parlamentində təmsil olunan soydaşlarımız dərhal bunun qarşısını

ala biliblər. Rusiyada 2.8 milyona yaxın soydaşımız yaşayır. Rusiya Dövlət Dumasında, Federasiya Şurasında, milli respublikalar və quberniyalarda xalqımızı təmsil edən deputatlarımızın sayını barmaqla göstərmək olar. Ukraynada 450 min nəfər azərbaycanlı yaşayır və onların yerli və ölkə parlamentində bir nəfər də olsun təmsilçisi yoxdur. İsveçdə son dövəmdə parlament və bələdiyyə seçkilərində ilk dəfə olaraq soydaşlarımızın deputat seçilərək qələbə qazanması bizləri sevindirdi. Diaspor siyasətimizdə əsas məsələlərdən biri də bu olmalıdır. Ona görə deyirəm ki, “Diaspor İnstitutu” yaradılmalıdır və təcrübəli mütəxəssisləri cəlb etməklə milli problemlərimizin elmi konsepsiyaları hazırlansın.

Türküstan.-2020.-18-24 fevral.-№6.-S.10.

Ukraynadakı diaspora təşkilatlarımız: “Soyuq müharibə”dən anlaşılmaya doğru

Mövlud Ahıskalı

Ukrayna Azərbaycanın strateji müttəfiqi olmaqla yanaşı, çoxsaylı həmvətənimizin yaşadığı ölkədir. Ukraynada Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinə heç bir maneə yoxdur. Bununla belə ötən illərdə bu ölkədəki diaspor təşkilatlarımız bir arada ola bilməyiblər.

Amma son dövrlərdə Diaspor Komitəsinin məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində Ukraynada Azərbaycan təşkilatları arasında işbirliyi meylləri güclənib.

Uzun illər biri-birilə “soyuq müharibə” şəraitində fəaliyyət göstərən, eyni adlı tədbirləri ayrı-ayrılıqda keçirən Ukrayna azərbaycanlılarının diaspor təşkilatları, birliklər bir bayraq altında - Ukrayna Azərbaycanlıları Radası (RAU) tərkibində birləşmək qərarı verdilər. Bu, Ukraynadakı çoxsaylı Azərbaycan təşkilatlarının, ictimai birliklərin, cəmiyyətlərin və s. vahid koordinasiya mərkəzindən idarə olunacağı anlamına gəlir.

Qurultaya qatılan 178 nümayəndə Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının 3 həmsədri, Baş katib və hər təşkilatdan 5 idarə heyəti üzvü seçdi.

Əslində bu birləşmənin təməli hələ 2018-ci ilin iyulun 17-19-da Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun Ukraynaya ilk səfəri zamanı qoyulmuşdu.

Məhz həmin səfər zamanı diaspor liderləri birləşmək barədə təşəbbüsə prinsipial razılıq vermiş, görüşdən keçən 9 aya yaxın müddət ərzində yaradılmış işçi qrup Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının Nizamnaməsini, strukturunu, hədəflərini və məramını müəyyən edirdi.

Rövşən Tağıyevin başçılıq etdiyi Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresi 1990-cı illərin əvvəllərində yaranıb və Ukrayna Azərbaycanlıları Radasında təmsil olunan ən böyük 3 təşkilatdan biridir. Əvvəllər Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi adlanan təşkilat 2013-cü ilin oktyabrında regional təşkilatların vahid mərkəzdə birləşməsinə görə Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresi adlanır. Konqresi Radaya daxil olan təşkilatlardan ən yaşlısı da saymaq olar.

Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin sədri Rövşən Tağıyev deyir ki, son illərdə Azərbaycan diaspor təşkilatları arasında müəyyən fikir ayrılıqları olsa da, artıq bu məsələ məntiqi həllini tapıb:

“Bu gün Ukraynada fəaliyyət göstərən ən güclü diaspor qurumları Ukrayna Azərbaycanlıları Radası adlı bir təşkilat ətrafında birliyinə nümayiş etdirdi. Biz 200-dən artıq təmsilçinin eyni fikirdə olduğuna şahidlik etdik. Azərbaycançılıq ideologiyasına xidmət edən hər bir azərbaycanlı ortada olan çatışmazlıqları bir-birinə deməlidir və çalışmalıdır ki, çətinliklər aradan götürülsün ki, biz güclü bir struktura çevrilək. Bu güc sayəsində biz Ukraynada yaşayan azərbaycanlılara dəstək olmalıyıq. Siz bilirsiniz ki, Ukrayna keçmiş Sovet İttifaqı respublikaları arasında Azərbaycanın ən yaxın dostudur. Ukrayna ilə Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarla bağlı oxşar problemi var. Bu məsələ ilə bağlı bizə yeni bir strategiya lazım idi. Bu strategiya da ondan ibarət idi ki, Ukraynanın ictimai-siyasi adamları ilə görüşlər zamanı biz azərbaycanlıları sevməyənlərə imkan verməyək ki, aramızda parçalanmadan danışa bilsinlər. Harada birlik varsa, orada da güc var. Biz inanırıq ki, bu proses azərbaycanlıların Ukraynada siyasi pillələrdə daha da yuxarı qalxmağına təkan verəcək. Ötən ildən birlik naminə irəli sürdüyümüz prinsiplər qəbul olundu.

Təklif etmişdik ki, Radada bir sədr yox, həmsədrələr olsun, heç bir azərbaycanlı öz həmvətəninə qarşı Ukrayna mediası vasitəsilə çirkin PR kampaniyası aparmasın, heç bir diaspor təşkilatı və rəhbəri Ukraynanın dövlətçiliyinə ziyan gətirən çağırışlar etməsin. Təbi ki, demokratik prinsipli tənqid etmək olar, amma ümumi Azərbaycan diasporu ilə əlaqəyə ziyan gətirəcək hər hansı bir hərəkət etmək olmaz.

Ukrayna Azərbaycanlıları Radası artıq təsis olundu və orda həmsədrələr, İdarə Heyətinə üzvlər seçildi. Planımız var ki, strateji şura yaradılsın. Hər bir diaspor rəhbəri həmin şuraya daxil olacaq və ildə ən azı iki dəfə toplantılar keçiriləcək. Regionlara da nümunə kimi göstərdik ki, bölgələrdəki təşkilatlar regional birliklər, şuralar yaratsınlar. Bu tarix Azərbaycan diasporunun həyatında yeni bir mərhələdir”.

Təşkilatda 1990-cı, 2000-ci illərdə Ukraynada biznes və ictimai uğur qazanmış şəxslər daxildir. Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin Ukraynanın dövlət orqanları və siyasət xadimləri ilə sıx əlaqələri də mövcuddur. Bu əlaqələr, təmaslar Bakı ilə Kiyev arasında münasibətlərin sıxlaşmasına, Ukraynada Azərbaycan diasporunun, iş adamlarının hüquqlarının qorunmasına xidmət edir.

Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Diasporu 2013-cü il fevralın 20-də təsis olunub. Hüquq elmləri doktoru Hikmət Cavadovun başçılıq etdiyi birlik ətrafında daha çox uğurlu karyera qurmuş və prestijli ali məktəblərdə təhsil almış gənclər topladığı üçün diaspor işinə gənclərə məxsus novatorluq, yenilik verir. Gələcək baxımından böyük perspektiv vəd edən Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Diasporu da Ukrayna ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin möhkəmlənməsinə, Ukraynada azərbaycanlıların öz milli kimliklərini saxlamasında, mədəni, siyasi, sosial sahələrdə hüquqlarının qorunmasına və s. çoxşaxəli xidmət edir.

Kiyev Azərbaycanlıları Konqresinin yaradılması isə əslən Azərbaycanın Şamaxı rayonunda, molokan ailəsində dünyaya gələn Oleq Krapivinin adı ilə bağlıdır. Uzun illər sərbəst güləşçi kimi yerli və beynəlxalq turnirlərə qatılan Krapivin 14 qat Azərbaycan çempionu sayılır. O, Sovet İttifaqının dağılmasından sonra Ukraynada bizneslə məşğul, olmağa başlayır və bu paralel olaraq diaspor işi ilə, ictimai fəaliyyətlə, xeyriyyəçiliklə məşğul olur. Kiyev Azərbaycanlıları Konqresini sədri kimi Oleq Krapivin Ukrayna azərbaycanlılarının idman uğurlarında da ciddi pay sahibidir.

Daha çox “köhnə məktəb”i təmsil edən Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresi, 25 ildən artıq müddət ərzində Kiyev azərbaycanlılarını öz ətrafında sıx birləşdirən Kiyev Azərbaycanlıları Konqresi ilə yenilikçi, gənc Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Diasporunun Ukrayna Azərbaycanlılarının Radası tərkibində birləşməsi bu baxımdan simvolik addım sayıla bilər.

Köhnə və yeni nəsillər, ənənə və yeniliyin, təcrübə və novatorluğun birləşməsi Azərbaycan diasporunun gücünü, cəmiyyətdəki çəkisini və siyasi dairələrə təsir qüvvəsini üç qat artırıcaq. Heç şübhəsiz ki, bu məsələdə Azərbaycan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rolu əvəzsizdir.

Hətta bu gün də Ukraynada yaşayan azərbaycanlılar arasında Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun biri-biri ilə yola getməyən diaspor təşkilatlarının rəhbərlərinə təxminən bir il əvvəl “Sizin səhvlərinizə görə mən əvəzinizdən sizdən üzr istəyirəm” kimi səsləndirdiyi fikirlər müzakirə olunur, onlara birləşməkdən başqa yol qoymur.

Ukraynadakı Azərbaycan diasporunun əsas hədəfləri icma üzvlərinin, Ukraynada anadan olan yeni nəsillə soydaşlarımız ana dilini unutmaması, Azərbaycan mədəniyyəti, adət-ənənələrini yaşatması, tarixi vətənləri ilə sıx bağlılığını qoruyub saxlamaqdır. Milli kimliyimizi, həqiqətlərimizi tanıtdır.

Bu baxımdan Kiyev, Dnepr, Xarkov, Odessa və s. şəhərlərdə şənbə-bazar məktəblərinin yaradılması çox önəmli hadisədir.

Kiyev və bölgə diasporlarının rəhbərləri ilə görüşdə bu sahədə vəziyyətin qənaətbəxş olduğu, Ukrayna torpağında yaşayan azərbaycanlıların-tarixi vətənləri ilə sıx bağlılığının olduğu təsdiqlənib.

Xarkov vilayəti Azərbaycan-Ukrayna Dostluq cəmiyyətinin sədri Murad Öməröv:

“Xarkov şəhəri 131 nömrəli məktəbin nəzdində mədəni elm mərkəzimiz var. Hər bazar günləri 50-60 azərbaycanlı uşaq Azərbaycan dili və ədəbiyyatı, Azərbaycan rəqsləri, tariximizdən dərslər alırlar. “Azərbaycan incisi” adlı rəqs qrupumuz var”.

Dnepropetrovsk Azərbaycanlıları Liqasının sədri Sərxoş İsmayılov:

“Təşkilatın nəzdində azərbaycanlı uşaqlar üçün bazar günü məktəbi var. Məktəbdə kitabxana, şəxsi ofis qəzeti fəaliyyət göstərir. Qəzet hər ay çıxır. Ayrıca futbol komandamız da var”.

İndi dövlətimizə, millətimizə belə nəticələr çox lazımdır...

Demokratik inkişaf yolunu, Qərbi strukturlarına inteqrasiyanı rəsmi dövlət xətti seçən Ukraynada Azərbaycan diasporunun İnkişafı üçün əlverişli şərait yaranıb. Buna həm Azərbaycan diasporunun Ukraynadakı uğurlu fəaliyyəti, azərbaycanlıların Ukrayna cəmiyyətinə uğurlu inteqrasiyası, 70 illik Sovet dönməsinin yaratdığı müəyyən mental yaxınlıq, həmçinin iki ölkənin bütün sahələrdə dostluq münasibətləri buna təkan verir.

Bu yaxınlaşmada Ukraynadakı Azərbaycan diasporunun da müstəsna xidmətləri var. Ukraynadakı diaspor təşkilatlarının vahid koordinasiya şurası ətrafında birləşməsi son zamanlar diaspor sahəsindəki ən önəmli uğurlardan biri kimi qəbul olunmalıdır.

Ümumən, dünya azərbaycanlıları Ukraynada Azərbaycan Diasporunun son bir illik fəaliyyətindəki dönüşü, birlik nümunəsini Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin bir illik işinin nəticəsi kimi qiymətləndirirlər. İndi dövlətimizə, millətimizə belə nəticələr çox lazımdır.

Moldovada yaşayan gənc soydaşlarımızın birinci Forumu keçirilib

Emil Hüseyinli,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Kişineu

Azərbaycanın Moldovadakı Səfirliyin dəstəyi və Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin təşkilatçılığı ilə Kişineunun “Marriott” hotelinin konfrans zalında ilk dəfə olaraq “Güc birlikdədi” şüarı altında bu ölkədə yaşayan gənc soydaşlarımızın birinci Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfrans zalının foyesində “Güc birlikdədi” şüarı ilə böyük banner quraşdırılıb, iştirakçılar üçün ölkəmizin inkişafını əks etdirən videoçarxlar nümayiş etdirilib.

Forum Moldovanın bütün bölgələrində yaşayan gənclərimizi bir araya gətirmək, onların yeni təklifləri ətrafında fikir mübadiləsi aparmaq, gənclərin problemləri ilə yaxından tanış olmaq, bununla yanaşı istedadlı və bacarıqlı gənclərin yaşadıkları ölkənin ictimai-siyasi həyatında yer tutmaları üçün dəstək vermək məqsədilə təşkil olunub.

Forumda Moldovanın Mədəniyyət və Təhsil Nazirliyinin Dövlət katibi İvan Georgiu, Millətlərarası Agentliyin Baş direktoru Nikolayu Reditsa, Azərbaycanın Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin I ərazi şöbəsinin müdiri Ruslan Quliyev, səfirliyin əməkdaşları, Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin gənc üzvləri, ictimai xadimlər və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirin əvvəlində ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan gəncləri ilə bağlı söylədikləri sözləri əks etdirən videoçarx nümayiş olunub, sonra Azərbaycan və Moldovanın himnləri səsləndirilib.

Tədbirdə Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin sədri Heybət Məcidov çıxış edərək iştirakçılara forumun məqsədindən danışdı.

Moldovanın Mədəniyyət və Təhsil Nazirliyinin Dövlət Katibi İvan Georgiu çıxışında ilk dəfə forumun təşkil edilməsi münasibətilə gənc soydaşlarımızı təbrik edib, “Güc Birlikdədi” şüarının artıq bütün forumun məqsədini açıq göstərdiyini və belə bir forumun təqdirəlayiq olduğunu qeyd edib. O gənclərimizi nazirlik ilə çalışmağa çağırıb, öz tərəflərindən müvafiq dəstək verəcəklərini söyləyib.

Millətlərarası Agentliyin Baş direktoru Nikolayu Reditsa çıxışında çoxsaylı gənclərimizin ilk dəfə bir araya toplanmasının onda qürur hissi yaratdığını, belə bir forumun ilk dəfə təşkil edilməsi üçün səfirliyə dərin təşəkkürünü bildirib. N.Reditse agentliyin qapılarının gənclərimizə daim açıq olduğunu bildirərək onları fəaliyyətlərində agentliyin resuslarından istifadə etməyə çağırıb. Həmçinin o, Azərbaycan Prezidentinin və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza göstərilən qayğı və diqqətinin Moldova üçün gözəl nümunə olduğunu vurğulayıb.

Daha sonra forumda Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin birinci ərazi şöbəsinin müdiri Ruslan Quliyev komitənin sədri Fuad Muradovun tədbir iştirakçılarına xoş sözlərini çatdırıb. O, komitənin həyata keçirdiyi layihələr barədə söz açaraq, gənc soydaşlarımıza təmsil etdiyi qurumun nəzdində Diasporaya Dəstək Fondunun fəaliyyəti barədə məlumat verib. R.Quliyev gənclərin maraqlı layihələrini fond tərəfindən maliyyələşdirilməsi üçün fəal olmağa çağırıb.

Azərbaycanın Moldovadakı səfiri Qüdsi Osmanov çıxışında ulu öndər Heydər Əliyevin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza hər zaman xüsusi diqqət və qayğı göstərdiyini, bu siyasətin onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu gün uğurla həyata keçirildiyini bildirib. Səfir Prezident İlham Əliyevin Moldova Prezidenti ilə dəfələrlə görüşlərində soydaşlarımızın məsələlərini gündəmdə saxladığını xüsusi vurğulayıb. Q.Osmanov gənclərimizi yerləşdiyi ölkənin dilini və mədəniyyətini öyrənməklə yanaşı, öz ana dilini, köklərini unutmamağı, milli ruhun qorunmasına çağırıb. O, gənc soydaşlarımızı bir arada topladıkları üçün məmnun olduğunu, çoxsaylı gənclərimizin iradəli, savadlı və bacarıqlı olmalarından fəxr etdiyini bildirib. Səfir vurğulayıb ki, gənclərin Moldovanın ictimai-siyasi həyatında aktiv olmaqlarına ehtiyac var.

Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin gənc üzvü Zamir Qubadov fevralın 1-2-də komitə tərəfindən Vyanada təşkil edilmiş Azərbaycanlı Gənclər Forumunda iştirak və təəssüratları tədbir iştirakçıları ilə bölüşüb.

Digər bir gənc, Moldova Azərbaycanlılar Konqresi Şurasının üzvü Ruslan İsmayılov Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin daha da güclü və bir yumruq kimi birləşməsi üçün, gənclərimizin gələcəkdə Moldovanın bütün strukturlarında təmsil olunması məqsədilə icmada güclü və müdrik liderin olmasının vacibliyini vurğulayaraq, konqresdə liderliyi Forumun qərarı olaraq Moldovada tanınmış və nüfuzlu

soydaşımız, hər zaman icmaya dəstək olan Firuz İsayevə həvalə etməyi irəli sürüb. Forum iştirakçıları bu təklifi dəstəkləyərək, Moldova Azərbaycan Konqresinə rəhbərliyi Firuz İsayevə həvalə etmək qərarına gəliblər.

Forumda gənclər çıxışları zamanı qeyd ediblər ki, Moldovanın ictimai-siyasi həyatında aktiv iştirak etməyə ehtiyac var. Gənclər diasporun 15 illik passiv fəaliyyətində təmsil olunmayıb. Moldovada ermənilər və digər azlıqlar siyasətdə, parlament və bələdiyyələrdə təmsil olunduqları halda, azərbaycanlı gənclər orada yoxdur. Bu baxımdan gənclərə lider və səfirliyin dəstəyi qaçılmazdır.

Sonda gənclərin yeni ideyaları, fikir və təklifləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Tədbir yerli KİV-də geniş işıqlandırılıb.

AZƏRTAC
2020, 17 fevral

“Dörd bir yana səpələnsək də ürəyimizdə vətən sevgisi var...”

Mövlud Ahıskalı

İspaniyada yaşayan diaspor fəallarımızdan Vahid İmanov Azərbaycanın təbliği sahəsində fəaliyyət göstərən gənclərimizdəndir. Onunla söhbətdə bu ölkədə diasporumuzun fəaliyyəti haqda danışmışıq.

Hazırda İspaniyada diaspor təşkilatımızın vəziyyəti nə yerdədir?

Bu ölkədə 6-7 diaspor təşkilatı var, amma onlardan yalnız 3-4-ü aktiv fəaliyyət göstərir. Biz ölkədəki bütün diaspor təşkilatlarımızla iş birliyində, əməkdaşlıq etməkdə maraqlıyıq. Amma təəssüflər olsun ki, bizimlə eyni yolda addımlamaq istəməyən təşkilatlar da var ki, onları buna məcbur edə bilmərik. Bilirsiniz, vətənə, dövlət və dövlətçiliyə xidmət etmək könül işidir, bu ürəkdən gəlməlidir, kimisə bu işə məcbur edə bilmərik. Ona görə də, kim bizim yanımızda sonadək dayanıb Azərbaycana xidmət etmək istəyirsə, əlimizi ona uzadıırıq. Amma bu birliyimizi gözü götürməyənlər də tapılır ki, onlar da tezliklə tərəfimizdən ifşa olunurlar. - Mənim diaspor quruculuğu işində özümü göstərməyim Azərbaycana, millətimə və xalqıma olan sevgidən irəli gəlib. Harada, hansı ölkədə, hansı zirvədə olmağıma baxmayaraq, qəlbim Azərbaycanla döyünür, Azərbaycan mənim damarlarımda axan qanımdır. Torpağımızı, vətənimizi anamızı sevdiyimiz, qoruduğumuz kimi qorumalıyıq. Vətən bizim namusumuz, qeyrətimizdir, biz Azərbaycan torpağında dünyaya göz açmışıq, onun çörəyini yeyib, suyunu içmişik. Bu gün dünyanın dörd bir tərəfində azərbaycanlılar var, səpələnmişik. Amma ürəyimizdə bir vətən sevgisi olmalıdır, Azərbaycanımızı unutmamalıyıq, ona xidmət etməliyik, onun müstəqilliyi, bütövlüyü uğrunda mübarizə aparmalıyıq. Bu yolda inamla addımlayıram, qarşıma çox maneələr çıxıb, Allahın və sədaqətli dostlarımla köməyi ilə ayaqda durmağı bacarmışam, aciz olmamışam, qorxmamışam.

Keçən müddətdə gördüyünüz işləri necə xatırlayırsınız?

Azərbaycanın həqiqətlərini yaymaq, ermənilərin işğalçılıq siyasətini ifşa etmək kənardan asan görünməsin. Bizim Avropada diaspor sahəsində təşkilatlanma işimiz 20-25 il öncəyə təsadüf edir. Amma erməniləri 100 illərdir bu sahədə oturuşublar, Avropada lobbizmdə möhkəmləniblər. Erməni mifini dağıtmaq, yalanlarını ifşa etmək üçün güclü təbliğat aparmağa böyük ehtiyac duyulur. Açıqını deyim, ermənilər bu sistemdə formalaşmış, təşkilatlanmış şəkildə iş aparırlar. Bu məsələdə bir-birlərinə dəstək dururlar, eyni zamanda Ermənistan hakimiyyətindən də dəstək alırlar, külli miqdarda vəsait xərcləyirlər. Şəxsən mənə gəldikdə, burada yaşadığım müddətdə heç bir yerdən dəstək almasam da, bacardığımı etmişəm və edəcəyəm də. Zaman vardı, İspaniyada Azərbaycanın harada yerləşdiyini belə bilmirdilər, cəmiyyətin Azərbaycana bağlı təsəvvürləri yoxuydu. Bu gün apardığımız işlərin nəticəsi olaraq Azərbaycan İspaniyada tanınır. Bu tanıtım təkcə bizim yox, Azərbaycan hakimiyyətinin dünyada yürütdüyü siyasətlə də bağlıdır. O siyasəti də burada təbliğ edirik. Azərbaycanın dünyada mövqeyinin güclənməsi bizi vətənimizi burada tanıtdırmaqda ruhlandırır.

Azərbaycan dövlətinin diaspora üzrə rəsmi təmsilçisi Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun İspaniyada səfərindən sonra Koordinasiya Şurası yaradılıb. Bu addım İspaniyadakı diaspor təşkilatların fəaliyyətinə necə təsir göstərir?

Doğrudur, bu ilin mayında hörmətli Fuad Muradovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti İspaniyada oldu və geniş tərkibdə görüş keçirildi və sonda diaspora fəalları Koordinasiya Şurasının yaradılmasına səs verdilər, iki nəfəri bir illik müddətinə koordinator seçdik və onlar da ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edəcəklərinə söz verdilər. Fikrimcə, bu proses İspaniyada diaspor quruculuğu və təkmilləşmə işində canlanma yaratmalıdır. Mənim fikrimcə, verilən söz layiqincə yerinə yetirilərsə, ümumi işin xeyrinə olacaq, əgər bütün işlər koordinasiya olunacaqsə, məqsəd eyni hədəf olarsa. Mən həmin tədbirdə mənim səfirimizə iradlarımla olub. Vətənimə bağlı olan biriyəm və adımın hansısa məsələlərdə dəlilsiz hallandırılmasına razı ola bilmərəm. Amma Komitənin fəaliyyəti məni qane edir, düzdür, çatışmayan cəhətlər də, nöqsanlar da var. Bu nöqsanları aradan qaldırmaq üçün Komitə ilə yaxından əməkdaşlıq etməliyik, onları birlikdə aradan qaldırmalıyıq. Bütün məsuliyyəti komitənin üzərinə yıxmağın özü də bir ədalətsizlikdir.

- Bəs, İspaniyada yaşayan ermənilərin azərbaycanlılara, münasibəti necədir?

- Bura ermənilərin güclü formalaşdığı ölkələrdən biri də İspaniyadır. Hər zaman ermənilər qarşımızı kəsməyə çalışıblar, tədbirlərimizi əngəlləməyə cəhdlər göstəriblər, aramıza nifaq salmaq, bizi İspaniya

hakim dairələri yanında gözdən salmaq istəyiblər. Amma bütün cəhdləri uğursuz olub. Biz onların bütün niyyətlərini alt-üst etmişik. Bilirsiniz, heç bir ölkədə yaşayan azərbaycanlı erməni qarşısında aciz deyil, sadəcə bir az özündə mübariz hissini oyatmalıdır, erməninin güclü dayaqları, vəsaiti heç birimizi qorxutmamalıdır. Onlar dünyanın ən qorxaq və satqın millətidir. Əməlimiz və mövqeyimizlə İspaniyada qarşımızda diz çökdürdüyümüz ermənilər az olmayıb. Biz vətənin əsgəri olmalıyıq. 16 yaşında könüllü olaraq Birinci Qarabağ müharibəsində iştirak etmişəm. Aprel döyüşlərində vətənə gəldim və lazımı orqanlara keçmiş döyüşçü kimi müharibəyə getmək istəyimi bildirdim. Müraciətimi yüksək qiymətləndirdilər, lakin hələlik mənim kimi könüllülərin döyüşlərdə iştiraka ehtiyac olmadığını bildirdilər. Bunu da ordumuzun qüdrəti ilə əlaqələndirdilər. Bildirdilər ki, Azərbaycan ordusu istənilən an düşməne layiqli cavab verməyə qadirdir. Ona görə də yenidən xaricə qayıtdım. Bu gün də Ali Baş Komandanımız əmr versə ki, işğalçılara qarşı hər birimiz vuruşmalıyıq, inanıram ki, mənim kimi yüzlərlə vətənpərvər oğullarımız həmin çağırışa müntəzirdilər. Hansısa tədbirlərdə və ya görüşlərdə ermənilərlə üz-üzə gəlmişik. Belə bir hadisəni xatırlayıram. 2008-ci ilin sonları idi. Təsədüfən xəbər tutdum ki, İspaniyanın Soriya (ermənilərin kompakt yaşadığı şəhərlərdən biri) şəhərində ermənilər yerli əhali arasında anti-Azərbaycan təbliğatı aparırlar. Bu da mənə təsir etdi və dərhal o şəhərə getdim. Ermənilərlə açıq savaşa girdim, sonu qanlı nəticələndi, bir erməni diaspora rəhbərini bıçaqladım. Onlarla ancaq bu şəkildə davranmaq lazım idi, qorxub geri çəkildilər və inanmırdılar ki, azərbaycanlı İspaniyanın bir şəhərindən digər şəhərinə gəlib Azərbaycan əleyhinə danışıqları susdursun. Mən İspaniya qanunlarının tələblərinə uyğun olaraq cəzamı çəkdim. Amma ermənilərə imkan vermədim ki, Azərbaycanla bağlı yalanlar söyləsinlər. Bu hadisə ermənilərə dərs oldu. Başqa bir hadisə ilə bağlı ermənilər məndən İspaniya polisində şikayət etmişdilər. Deməli, İspaniyada Ermənistan səfirliyinin sosial səhifəsində Xocalı soyqırımı və ermənilərin işğalçılıq siyasəti ilə bağlı mətnlər yerləşdirdim. Onlar da şikayət etdilər. Sonda onların haqsız olduqlarını sübuta yetirdim.

Bilirsiniz, çoxu elə başa düşər ki, Vahid erməni diaspora rəhbərinə xəsarət yetirməklə düz iş görməyib. Buna görə mənə qınayanlar da tapılar ki, demokratik və insan haqlarına dəyər verən Avropanın bir ölkəsində azərbaycanlı diaspora sədrinin belə bir iş törətməsi düzgün deyil. Mən isə belə fikirləşməzdim, bunu başqa xalqın nümayəndəsinə qarşı etsəydim, qınayanlarla razılaşardım. Amma erməni harada olursa olsun, erməniliyini gizlətmir və türklərə qarşı nifrətini müxtəlif formalarda büruzə verir. Ermənini dillə düz yola dəvət edirsə və o başa düşmürsə, məkrli niyyətindədirsə, heç bir beynəlxalq hüquq normalarına riayət etmirsə, onunla başqa dildə danışmaq lazımdır. Bu gün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolla həllinə çalışırıq. Yox, ermənilər buna göz yumarlarsa və danışıqlardan imtina edərlərsə, torpaqlarımızı işğalda saxlamaqda davam edərlərsə, təbii ki, silaha əl atmaq məcburiyyətində qalacağıq. Bunu düşən dərk etməlidir.

Türküstan.-2020.-11-17 fevral.-№5.-S.10.

Qətərdə yaşayan soydaşlarımızla görüş keçirilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndə heyəti Qətərdə yaşayan azərbaycanlılarla görüşüb.

Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, görüşdən əvvəl nümayəndə heyəti ölkəmizin Qətərdəki səfirliyində ümummilli lider Heydər Əliyevin büstünü ziyarət edib, qarşısına gül dəstələri düzüblər.

Dövlət himnimizin səsləndirilməsi ilə başlayan görüşdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyəti, həyata keçirilən layihələr, 29 ölkə üzrə Koordinasiya şuralarının təsis olunması, 11 ölkədə Azərbaycan evinin yaradılıb soydaşlarımızın istifadəsinə verilməsi və layihələrlə bağlı Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fonduna müraciət olunması qaydaları barədə ətraflı məlumat verib.

Qətərdə Azərbaycan icmasının bir ildir yarandığına diqqəti cəlb edən soydaşlarımız Dövlət Komitəsinin sədrinə diaspor təşkilatının mütəşəkkilliyinə və sistemli şəkildə fəaliyyətinə nail olunmasının yolları, erməni lobbisinin ölkəmizə qarşı apardığı təxribatların qarşısının alınması üsulları barədə çoxsaylı suallar ünvanlayıblar.

Komitə sədri bildirib ki, diaspor fəaliyyətinin kökündə vətənpərvərlik dayandığı üçün bu iş soydaşlarımız tərəfindən daim aparılmalıdır. Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın Vətənimizin maraqlarının müdafiə edilməsi, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada təbliğ olunması, erməni lobbisinin ölkəmizə qarşı çirkin niyyətlərinin qarşısının alınması ilə bağlı bütün təşəbbüslərinin Dövlət Komitəsi tərəfindən dəstəkləndiyi vurğulanıb.

Soydaşlarımızın milli kimliyinin qorunması və mədəni irsimizin təbliği sahəsində aktiv fəaliyyətinə görə Mehdiyeva Nazənin Adıbala qızına Dövlət Komitəsi adından təşəkkür plaketi təqdim edilib.

Tədbirdə Azərbaycanın Qətərdəki səfiri Rəşad İsmayılov da iştirak edib.

AZƏRTAC
2020, 11 fevral

“İspaniya mediasında tez-tez Azərbaycan haqqında məlumat verilməsi bizə qürur verir”

Mübariz İbrahim: “Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ölkələri ilə müqayisə olunan bir dövlətdir”

Fuad Hüseynzadə

Müsahibimiz Mübariz İbrahim 2005-ci ildən İspaniya krallığının Valensiya şəhərində yaşayır. O, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin sədri olaraq aktiv şəkildə Azərbaycanın İspaniyada təbliğatını aparır. Müsbət haldır ki, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin fəaliyyəti öz effektini verir. Belə ki, artıq Valensiyada Azərbaycanı tanıyanların sayı ildən-ilə çoxalır. Onunla müsahibəni təqdim edirik:

- Sizi İspaniyaya aparən nə olub?

- Belə desək, İspaniya uşaqlıqdan da arzu etdiyim ölkələrdən biri olub. İspaniyada yaşamağımın səbəblərindən biri, bu ölkənin təbiəti, iqlimi, mədəniyyəti və insanlarıdır. İspaniyaya gələn kim olur, olsun milliyətindən, dinindən, dilindən asılı olmayaraq bütün insanlara xoş, güləruz və istiqanlı qarşılamalardır. İspanların çox gözəl və zəngin mətbəxə sahib olmaları də məni cəlb edib. Bütün fikirlərə, görüşlərə açıq yanaşmaları da mənim üçün maraqlıdır. Əlbəttə, hər bir ölkə belədir, lakin İspaniya məni özünə bir başqa çəkir. İspaniyanın hər hansı şəhər və ya kəndlərinə getdiyində özlərini onlardan birisi kimi sənə hiss etdirirlər.

Milli bayramları bizim bayramlara bənzəməsi məni daha çox cəlb edir. Məsələn, Valensiyanın Fallas (Fayas) deyilən bayramı eyni bizim Novruz bayramına bənzəyir. Onlar da bizim kimi mart ayında baharın gəlişini qeyd edirlər, tonqal yandırır üstündən atlanırlar, hər çərşənbə havaya fişəng atırlar. Və bir çox belə milli bayramları var.

- Valensiyadakı soydaşlarımız tədbirlərinizdə aktiv iştirak edirlərmi?

- Valensiyada belə deyə bilərəm ki, çox soydaşımız yaşayır. Təqribi 30 ailə var. Hər biri ayrı-ayrı sektorlarda işləyir. Boş vaxtlarımızda, bayramlarımızda, tədbirlərimizdə bir yerdə oluruq. Bundan əlavə, Valensiyaya hər il təhsil almaq üçün tələbələrımız gəlir. Onlarla da yaxın əlaqələrimiz var. Hər biri ilə zaman çərçivəsində əlimizdən gəldiyi qədər görüşürük, bayramlarımızı bir yerdə qeyd edirik. Onların buradakı problemləri ilə yaxından maraqlanıraq. Bizim tədbirlərdə də tələbələrımız fəal və aktiv iştirak edirlər.

- Soydaşlarımız arasında birlik hansı səviyyədədir?

- Bu günə qədər tanıdığım həmyerlilərim arasında münasibətlərimiz yaxşıdır. Daha da güclü olması üçün əlimizdən gəldiyi qədər çalışırıq. Bəzi vətəndaşlarımız var ki, yeni gəlib, ola bilər ki, hələ bizi tanımır, o cəhətdən də bizə Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında yerləşən səfirliyi dəstək olur. Onların bizimlə əlaqə saxlamasında köməklik edirlər. Həmçinin biz də öz növbəmizdə hər hansısa sənədləşmə ilə bağlı problemlərlə üzləşdiyində İspaniya Krallığında yerləşən Azərbaycan Respublikasının səfirliyinə müraciət edirik. Səfirliyimiz də bizi ətraflı şəkildə məlumatlandırır və hər cür dəstəyi verir. Mən də istəyirəm ki, yerli xalq bizim birliyimizi, bərabərliyimizi görsün, bizim necə bir-birimizə möhkəm bağlı olmağımızı bilsinlər.

- İspanlar Azərbaycanı necə tanıyırlar?

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın böyük dəstəyi ilə keçirilən Avroviziya, Formula 1, İlk Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları və digər beynəlxalq tədbirlərə görə ispanlar və Avropa ölkələri respublikamızı çox yaxından tanıyırlar və maraqlanırlar. Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ilə müqayisə olunan bir dövlətdir. İspanlar bildirlər ki, keçmiş sovet ölkələri arasında bu qədər sürətlə inkişaf etmiş və öz sözünü dünyada demiş 1-ci ölkəsiniz. Bunu ispan xalqından eşitmək çox sevindiricidir. Əlbəttə, bu, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasəti, onun davamçısı Prezidentimiz İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanın sayəsində olan nəticələndir. İspanlar bizim idman sahəsində olan uğurlarımızdan da danışırlar. “Qarabağ” klubu UEFA Çempionlar Liqasında oynayanda ispanlar bir daha bizim inkişafdan və sürətli irəliləyişimizdən radioda, televiziya da tez-tez danışırdılar. Biz də bununla qürur duyuruq.

- Yerli media ilə əlaqələriniz necədir?

- Valensiya mediası ilə əlaqələrimiz yaxşıdır. Biz əlaqələrimizi daha da gücləndirməyə çalışırıq. Onların da bizə olan maraqlarını görürük. Bir neçə il bundan əvvəl İspaniyanın 1-ci dövlət kanalı TVEI Azərbaycanda yaşayan ispan vətəndaşları ilə müsahibə və qısa reportaj hazırlamışdı. İspanlar Azərbaycanın təbii sərvətlərindən, milli mədəniyyətimizdən, sürətli inkişafından, azərbaycanlıların qonaqpərvər olmasından, vətən sevgisindən və torpaqlarımızın bərəkətli olduğunu öz icimayyətində çatdırmışlar. Bu o deməkdir ki, dövlət telekanalları və digər özəl kanallar Azərbaycanla yaxından maraqlanırlar. İspaniyanın yerli mediasında tez-tez Azərbaycan haqda danışılması bizə qürur verir.

- Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə ispan cəmiyyəti nə dərəcədə məlumatlıdır?

- İspan cəmiyyəti Qarabağ məsələsi ilə bağlı məlumatlıdır və İspaniya dövləti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır, dəstəkləyir. Hər bir azərbaycanlı da öz yaxınında olan dostlarını məlumatlandırır. Qarabağ mövzusu hər bir azərbaycanlının mövzusudur. Buna görə də vətəndaşlarımız geniş şəkildə yerli xalqa ətraflı məlumat verir. Səfirliyimiz, diaspor fəalları və həmvətənlərimiz bu mövzuda çox həssasdır. Mənim özüm İspaniyanın Valensiya şəhərində çıxan yerli “Las provincias” qəzetində, “Levante” qəzetlərində 20 Yanvar faciəsi, Xocalı soyqırımına həsr olunan məqalələr dərc etdirmişəm. Bölgə rəhbərlərimiz də Burgos, San Sebastian, Madrid, Sevilya, Mursiya, Barselona kimi böyük şəhərlərdə Qarabağ mövzusunda tədbirlər keçiriblər. Ermənilərin qəddarcasına törətdikləri soyqırımı maksimal şəkildə ispan ictimaiyyətinə çatdırırıq və çatdırmağı da özümüzə bir borc bilirik.

Hətta Azərbaycan Ticarət və Mədəniyyət Assosiasiyasının rəhbəri Fərid Mustafayev bu barədə Navarranın rəhbəri ilə görüşündə Qarabağ mövzusunda söhbətlər edib. Qarabağın işğal olunmasından və ermənilərin burda törətdikləri vəhşilikdən geniş məlumat verib.

Yeri gəlmişkən, ötən ilin may ayının 20-də Madriddə İspaniya və Portuqaliyada yaşayan azərbaycanlıların əlaqələndirmə şuralarının təsis toplantısı keçirildi. Tədbirdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun başçılıq etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti, Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfiri Anar Məhərrəmov, İspaniyada və Portuqaliyada yaşayan həmvətənlərimiz, diaspor təşkilatlarının fəalları iştirak edirdi.

Fuad Muradov görüşdə Dövlət Komitəsi tərəfindən xaricdəki Azərbaycan diasporu ilə əlaqələrin nizamlanmasına və möhkəmlənməsinə, bütün dünya azərbaycanlılarının dəstəklənməsinə, milli birliyə yönəlmiş işlər barədə danışdı. Sonra əlaqələndirmə şuraları təsis edildi. Səsvərmə yolu ilə Yaqut Novruzova və Kərim Kərimov İspaniyada, Orxan Abbasov isə Portuqaliyada əlaqələndirici seçildi.

İspaniya üzrə əlaqələndirici vəzifəsinə seçilmiş Yaqut Novruzova ona göstərilmiş etimada görə hamıya təşəkkürünü bildirərək qeyd etdi ki, öz missiyasını Dağlıq Qarabağ münəfişəsi haqqında həqiqəti İspaniyada yaymaqda görür. Y.Novruzova vurğuladı ki, o, İspaniyada yaşayan həmvətənlərimizin sıx birləşməsi və inteqrasiyası üçün Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfirliyi və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlıq şəraitində əlindən gələni edəcək.

Palitra. - 2020. - 11 fevral. - № 14. - S. 7.

İsveçdə diaspor fəaliyyəti üzrə yeni layihələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb

İsveçdə səfərdə olan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Faiq Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti "SAF" İsveç-Azərbaycan Dərnəyinin üzvləri ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Faiq Quliyev Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən müxtəlif ölkələrdə aparılan işin məqsədi barədə danışıb. O, İsveçdə və ümumilikdə Skandinaviya regionunda diasporumuzun mühüm uğurlara imza atdığını bildirərək, "SAF" İsveç-Azərbaycan Dərnəyi ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib.

Budəfəki səfərin də Skandinaviya ölkələri üzrə Koordinasiya Şurasının işi ilə yaxından tanış olmaq məqsədi daşdığını deyən Faiq Quliyev ötən dövr ərzində onun fəaliyyətinin təhlil edilərək yaranan problem və boşluqların öyrənildiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, Dövlət Komitəsi mövcud yanaşma çərçivəsində diaspor təşkilatları ilə əməkdaşlığı davam etdirəcək və bu səpkidə diasporumuza lazımı dəstək vermək niyyətindədir.

Sonra "SAF" İsveç-Azərbaycan Dərnəyinin rəhbəri Sevda Dadaşova rəhbərlik etdiyi təşkilatın məqsədləri və apardığı iş haqqında ətraflı danışıb. Onun sözlərinə görə, dərnək yüzlərlə üzvü ilə birlikdə İsveç paytaxtında diaspor, habelə mədəni və ictimai fəaliyyətlə məşğul olan böyük şəbəkə yaratmaqla yanaşı, ölkəmizi layiqincə təqdim edir. Dərnəyin rəhbəri reallaşdırılan layihələrin uğurlu nəticələrindən və nəzərdə tutulan tədbirlərdən danışıraq Qarabağ həqiqətlərinin yayılması, türkdilli diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyəti, Qarabağ uşaq rəqs qrupunun nailiyyətləri, habelə İsveçdə Azərbaycan teatrının yaradılması planı haqqında söz açıb. Dərnəyin Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlığının vacibliyini vurğulayan diaspor fəalı bu əlaqələrin daha da inkişaf edəcəyinə əminliyini bildirib.

Görüş diaspor fəaliyyəti üzrə yeni layihələrə dair fikir mübadiləsi və sualların cavablandırılması ilə davam edib.

Kaspi. - 2020.- 8-10 fevral. - № 23. - S. 7.

Diaspor fəaliyyətində gəncləşmə - Perspektiv nə vəd edir?

Mövlud Ahıskalı

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyində dəyişikliklər edildikdən sonra diaspor fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra addımlar atılmaqdadır. Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyevin 2018-ci ilin iyul ayında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun yaradılması haqqında fərman imzalayıb, Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun Nizamnaməsi təsdiq edilib.

Fərmandan belə bəlli olur ki, fond Azərbaycan diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinə dəstək vermək, onların maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək, milli-mənəvi dəyərlərimizi inkişaf etdirmək və dünyada daha geniş tanıtmaq, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların sosial müdafiəsini gücləndirmək və bu sahəyə dövlət dəstəyinin ünvanlılığını təmin etmək məqsədilə yaradılıb. Fondun yaradılması diaspor fəaliyyətinə yeni maliyyə imkanları gətirəcək, lobbicilik quruculuğunda səmərəli nəticələrin əldə olunmasına şərait formalaşdıracaq. Ümumiyyətlə, bu fondun yaradılması diasporun inkişafına böyük təkan verəcək. Şübhəsiz, bundan sonra diasporada əhəmiyyətli şəkildə keyfiyyət dəyişkənliyi özünü büruzə verəcək. Diaspora bu münasibətin dəyişməsi, ayrıca diasporlararası münasibətlərə də effektiv təsir göstərəcək. Eyni zamanda diasporun Vətənə, dövlətə, eləcə də DİDK-ya inam və sevgisi daha da artacaq. Ümumi olaraq diaspor təşkilatlarına fond tərəfindən dəstəyin göstərilməsi diaspor hərəkatını yeni müstəviyə çıxaracaq.

Eyni zamanda, komitənin qarşısında duran hədəflərdən biri diaspora fəaliyyətində keyfiyyət dəyişikliyinə nail olmaq, xüsusilə gənclərin bu prosesə cəlb olunmasıdır.

Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun (UABD) sədr müavini Murad Cəfərov deyir ki, son illərdə dövlət tərəfindən daha çox ehtiyac duyulan sahələrə dövlət yardımının artırılması üçün publik hüquqi qurumlar yaradılır. Belə qurumlar bir çox sahələrdə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayır. Dövlətimizin diaspor təşkilatlarından gözləntiləri fonunda aztəminatlı diaspor liderləri ilə daha yüksək hədəflərə çatmaqda problemlər var. Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində çox aktiv Azərbaycan diaspor təşkilatları fəaliyyət göstərir. Heç kimə sirr deyil ki, bu təşkilatların qurulmasında və fəaliyyətində daha çox ziyalılar, aztəminatlı soydaşlarımız öndə olurlar. Təəssüf ki, çoxlu pullar qazanan bəzi xaricdəki soydaşlarımız diaspor işinə çox az maraq göstərirlər. Konkret, UABD-ni götürsək, biz bu günə qədər yaşadığımız ölkədə öz imkanlarımızı daxilində Azərbaycan adına bir çox müsbət işlərə imza atmışıq. Bura bazar günü məktəblərinin açılması, dərş vəsaitlərinin hazırlanması və nəşri, azərbaycanlı müəlliflərin kitablarının təqdimatı, milli bayramların təşkili, Xocalı qətləmi, Dağlıq Qarabağ həqiqətlərinin Ukrayna mediasında davamlı işıqlandırılması, təşkilatımıza məxsus internet saytın fəaliyyəti, qəzet çapı, internet TV-nin yaradılması və ən başlıcası ofisin və bütün bu işləri görə biləcək, ən azı, üç-dörd nəfər işçinin saxlanması daxildir. Məsələn, bir diaspor təşkilatını ofissiz, həmin ofisi isə hüquqşünassız təsəvvür etmək çox çətindir. Və yaxud da ofisin “qaynar xətti”ndə günün iş saatlarında bir nəfər oturması mütləqdir. UABD-nin ofis imkanları ilə yaxından tanış olan həm DİDK-nın məsul əməkdaşları, həm də Azərbaycandan gələn deputat və jurnalistlər bu faktı açıq-aydın təsdiq edə bilirlər. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, biz son 5 ildə bu qaydada işləyirik”.

Həmsöhbətimiz deyir ki, Diaspora Dəstək Fondu bu sahədə problemlərin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayacaq: “Fondun fəaliyyətinin məqsəd və istiqamətləri çox aydındır. Burda Azərbaycanda həyata keçirilən islahatların və əldə olunmuş nailiyyətlərin dünyaya bəyan edilməsi, ölkənin mənafeələrinin müdafiəsi, milli-mənəvi dəyərləri qoruması və tanıtımı kimi məsələlər mühüm yer tutur. Hansı ki, dar çərçivədə də olsa, biz bu kimi işlərlə məşğul oluruq. Görünür, kifayət etmir və daha qlobal işlərə imza atılması nəzərdə tutulur.

Fondun nizamnaməsində xarici ölkələrdə Azərbaycan diasporunun formalaşmasına, mütəşəkkilliyinin möhkəmlənməsinə, azərbaycanlıların lobbicilik fəaliyyətinin güclənməsinə və Azərbaycana dost münasibət bəsləyən digər xalqların diasporları ilə əlaqələrin genişlənməsi də var. Eyni zamanda azərbaycanlıların yığcam yaşadığı ölkələr və regionlarda ana dilində məktəblərin və Azərbaycan mədəniyyət mərkəzlərinin açılmasına və fəaliyyətinin təşkilinə dəstək davamlı olacaq”.

Xüsusən, Şəkidə “Cümhuriyyətin 100 illiyi” Diaspor Gənclərinin I Yay Düşərgəsinin keçirilməsi xaricdəki gəncləri bir araya gətirmək baxımından önəmlidir. Çünki xaricdə yaşayan və fəaliyyət göstərən,

eləcə də təhsil alan azərbaycanlı gənclər son zamanlar ictimai fəaliyyətlə də məşğuldurlar. Bu baxımdan, gənclərimiz kifayət qədər təşkilatlanıblar və ölkəmizin aktiv təbliğatı aparırlar. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə keçirilmiş Düşərgədə ABŞ, Kanada, Yaponiya, Malayziya, İsveç, Rumıniya, İtaliya, İndoneziya, İngiltərə, bir sözlə, 37 ölkədən 140 diaspor gənci iştirak edib. Nəticə olaraq isə xaricdə yaşayan Azərbaycan əsilli gəncləri özündə birləşdirən “Azərbaycan Diaspor Gəncləri” təşkilatı artıq fəaliyyətə başlayıb. Təşkilatın əsas məqsədləri Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə daha dolğun şəkildə çatdırılması, Azərbaycanın tarixi-mədəni irsi və adət-ənənələrinin intensiv təbliği, azərbaycanlı gənclərin və tələbələrin sıx əməkdaşlıq şəraitində, koordinasiyalı fəaliyyətinin təmin edilməsi, o cümlədən yaşadıqları ölkələrin cəmiyyətlərinə inteqrasiyanın gücləndirilməsidir.

Norveçdə AXC-nin 100 illiyi münasibətilə yaradılan “Can Azərbaycan” təşkilatının rəhbəri Şervin Nəcəfpur Düşərgənin aktiv iştirakçılarından biri olub. Şervin Nəcəfpur bu haqda qəzetimizə bildirdi ki, Düşərgə çərçivəsində dəyərli məlumatlar əldə edib, dostlar qazanıb: “Doğma Azərbaycanımızın inkişafı naminə bütün gücümüzü sərf edəcəyimizə və bununla da üçrəngli bayrağımızın daha da yüksəklərdə dalğalanması üçün səylərimizi əsirgəməyəcəyimizə ümidvaram. Yeni yaradılan Azərbaycan Diaspor Gəncləri Təşkilatı vətəndən uzaq yaşayan Azərbaycan əsilli gəncləri özündə birləşdirir. ADG-nin yaradılması lobbiçilik naminə çox gərəkli bir addımdır. İstedadlı gənclərin yer aldığı belə bir təşkilatda Norveç təmsilçisi kimi yer almaq mənim üçün fəxrdir. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə çatdırmaq, Azərbaycanımızın tarixi-mədəni irsini və adət-ənənələrimizi təbliğ etməkdir. Həmçinin yaşadığımız ölkələrin cəmiyyətlərinə inteqrasiyanın gücləndirilməsi üçün uğurlu addımlar atmalıyıq. Assimilyasiya və inteqrasiyanın fərqi bilməliyik”.

Ümumiyyətlə, xaricdəki gənclərimizin aktivliyi diasporun gücünə güc qatır. Belə gənclərimizlə yeni diaspor imici formalaşdırmaq mümkün olacaq. Diaspor Gənclərinin I Yay Düşərgəsi, bu baxımdan, əhəmiyyət kəsb edir. Bu tədbir xaricdəki gəncləri motivə edib Azərbaycan adına birləşdirmək baxımından da önəmlidir. Yay Düşərgəsi yeni sima və ideyaların ortaya çıxmasında əhəmiyyətli rol oynayıb.

Gənclərin aktivliyi yeni nəsil diasporun formalaşması deməkdir. Bu həm də diasporadakı təbii yenilənmə prosesi deməkdir. Bugünkü ictimai fəal gənclər gələcəyin diaspor liderləridir. Bu gəncləri düzgün yönləndirmək lazımdır ki, gələcəkdə diaspor olaraq onlardan müsbət nəticə gözləyək. Xaricdəki aktiv gənclər çox böyük potensial gücə malikdirlər. Bu baxımdan, xaricdəki gənclər informasiya müharibəsinə öz töhfələrini verə bilərlər. Fikrimizcə, xaricdəki gənclərdən ibarət ölkə və ya regionlar üzrə könüllü qrupların yaradılması ilə informasiya müharibəsində daha effektiv nəticələrə nail olmaq mümkündür.

Bu gün diasporun inkişafı və strateji hədəflərinə çatması üçün yeni taktiki yollardan istifadə olunmalıdır. Bununla yanaşı, diasporun özünə münasibət dəyişməlidir. Hazırda diaspor sahəsində aparılan islahatlar və qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası üçün atılan addımlar artıq öz müsbət nəticəsini verir. Ən vacib məqam kimi isə xaricdəki soydaşlarımızın təşkilatlanması və həmrəyliyin güclənməsini xüsusi qeyd olunmalıdır. Son zamanlar Almaniya, Fransa, İsveçrə, İsveç, Hollandiya, ABŞ-da Koordinasiya Şuralarının yaradılması birlik və həmrəyliyin nümunəsidir. Belə şuralar perspektiv layihələri həyata keçirərkən xaricdəki soydaşlarımızın fəallıq nümayiş etdirməsində kömək olacaq.

Dünyanın hər yerində diasporumuzun milli birliyinə böyük ehtiyac var. Bu sahədə diasporun çalışmalarını davam etdirməsi vacib amildir. Bütün hallarda həmrəylik sonda diasporun güc mərkəzinə çevrilməsinə xidmət edir.

Türküstan.-2020.-6-10 fevral.-№4.-S.15.

Diaspora işi milli maraqlar üzərində qurulmalıdır

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız Azərbaycanın əleyhinə olan qüvvələrə qarşı birgə mübarizə aparmalıdır

Cavanşir Qədimov

Azərbaycan xalqının təşəkkülü prosesində milli birlik ideyalarının yenidən formalaşması və təkmilləşməsi milli şüurun beynəlxalq aləmdə qəbul edilib, başa düşülməsi bugünkü inkişafımızın prioritet məsələlərindən biri olub. Bu mənada diaspor və güclü lobbinin yaradılması uzunmüddətli bir proses olduğundan qarşıya çıxan problemlərin, həllini gözləyən taleyüklü məsələlərin müzakirəsinə həmişə ehtiyac duyulub.

Artıq diasporumuz təşkilatlanma prosesini arxada qoyub və praktik mərhələdə məqsəd Azərbaycan həqiqətlərini təbliğ etməkdir. Əksər tədqiqatçıların da gəldiyi qənaətə görə qloballaşan dünyada dövlətlərin xarici siyasət və diplomatiya sahəsində qazandığı nailiyyətlər bir sıra meyarlarla yanaşı, həm də onun xaricdə formalaşdırdığı diasporun potensial imkanları ilə ölçülür. Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun (UABD) sədr müavini Murad Cəfərov qeyd edib ki, diaspor nümayəndələri xarici ölkələrdə yaşayan, eyni millətə mənsub olan insanlardır ki, məhz buna görə də onların Vətən sevgisi və millətə bağlılığı daha güclü olur: “Əfsuslar olsun ki, azərbaycanlıların diaspor hərəkətini dərketmə prosesinin özü son illərdə meydana gəlmişdir. Bildiyiniz kimi, diaspor hərəkəti ictimai-siyasi prosesdir. Bu işlə məşğul olmağa başladığım ilk gündən etibarən o, həyat tərzinə çevrilir. Məlumdur ki, diaspor nümayəndələri xarici ölkələrdə yaşayan, eyni millətə mənsub olan insanlardır. Yəqin ki, məhz buna görə də onların Vətən sevgisi və millətə bağlılığı daha güclü olur. O insanlar daha emosional olurlar. Vətənə xidməti hər şeydən önə çəkir, hansı peşə sahibi olmağından, maliyyə durumundan asılı olmayaraq milli məsələ olan diaspor fəaliyyəti onlar üçün ən vacib amala çevrilir. Özü-özlüyündə ən vacib şərt Vətənə bağlılıq, torpaq sevgisi olsa da, peşəkar səviyyədə fəaliyyət üçün bu amil yetərli deyil. Məsələn, YUNESKO-nun məlumatına görə, dünyada hazırda 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. Ukraynada yaşayan soydaşlarımızın sayı isə YUNESKO statistikasında təxminən 1 milyon göstərilir. Amma bu insanların heç də hamısı diaspor fəaliyyətində özünü görmək istəmir. Çünki tarixi yurdundan uzaqda yaşayan soydaşlarımızın miqrant səviyyəsindən diaspor formatına keçməsi ancaq təşkilatlanma prosesindən keçir. Təşkilatlanma isə müvafiq dövlət orqanlarında qeydiyyatdan keçərək müəyyənləşdirilmiş hədəflərə çatmaq üçün sistemli şəkildə görülən işlərin toplusudur. Yəni, ancaq təşkilatlanmış toplum istənilən ciddi layihəni həyata keçirmək üçün qüvvə sayıla bilər. Bu baxımdan son zamanlar Ukraynada gedən demokratikləşmə prosesi çoxsaylı diaspor üzvlərimizin də yüksək aktivliyinə təsir etdi”.

UABD-ın sədr müavini bildirib ki, qarşıda duran ən vacib məqsəd Ukraynada yaşayan, fəaliyyət göstərən soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlərini qorumaq, inkişaf etdirmək, beynəlxalq aləmdə mədəni, istedadlı, qədim tarixə və demokratik dövlətə malik olan xalq kimi təmsil olunmaq hüququnu təmin etməkdir. Onun sözlərinə görə, bu gün xaricdə yaşayan həmvətənlərimiz vahid bir ideya ətrafında təşkilatlanmağa böyük maraq göstərir: “Düzdür, əvvəllər bu meyl mövcud deyildi. Çünki soydaşlarımız Azərbaycan dövlətinin dəstəyini və marağını hiss etmədilər. Belə olan təqdirdə hamı öz işi ilə məşğul idi. Amma bu gün sözün əsl mənasında belə bir dəstək var. Dünyada Azərbaycan diaspor təşkilatlarının möhkəmlənməsində ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə hazırlanan və qüvvəyə minən “Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında” Qanunun müstəsna rolu oldu. Bu qanun xaricdə yaşayan soydaşlarımızın qarşısında çox böyük perspektivlər açır və onların milli mənafə ətrafında daha sıx birləşməsinə stimül verir”.

Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun sədri Hikmət Cavadov da hesab edir ki, dövlətin diaspor siyasəti yeni yanaşmalar tələb edərsə, buna əməl edilməlidir: “Bu gün Ukraynada onlarla Azərbaycan diaspor təşkilatı var. Etiraf edək ki, onların bir çoxu kağız üzərindədir. Lakin bir çox təşkilatlar da var ki, imkanları daxilində fəaliyyət göstərirlər. Təəssüf ki, aktiv fəaliyyət göstərən təşkilatların sayı bizim arzu etdiyimiz səviyyədə deyil. Bu nöqteyi-nəzərdən daha çox onun tərəfdarıyam

ki, biz keçmişdə nəyin baş verdiyini deyil, gələcəkdə dövlətimiz və millətimiz adına daha yaxşı nələri edə biləcəyimiz haqqında düşünməliyik”.

Diaspor sədri qeyd edib ki, birləşmək ideyası artıq zərurətə çevrilib: “Etiraf edirəm ki, biz heç vaxt birləşmək məsələsini gündəmə gətirməmişdik. Daha doğrusu, bu barədə təklif nə bizdən, nə də Bakıdan irəli sürülməmişdi. Digərlərinə nisbətən daha aktiv fəaliyyət göstərən üç təşkilat - Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi, Kiyev Azərbaycanlıları Konqresi və Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporu ayrı-ayrılıqda tədbirlər keçirir, təkbaşına fəaliyyət göstərirdilər. Birləşmək ideyası Cənab Prezidentin Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri vəzifəsinə Fuad Muradovu təyin etməsi ilə başladı. Qısa zaman ərzində digər ölkələrdə olduğu kimi Ukraynada da fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının koordinasiya məsələsi gündəmə gəldi. Komitə rəhbərliyində təmsil olunan şəxslər bir neçə dəfə Kiyevdə oldular, mən və digər diaspor təşkilatlarının sədrləri ilə görüşlər keçirildi. Şəxsən mən bütün görüşlərdə Komitənin bu prosesə çox ciddi yanaşdığına şahid oldum. Və beləliklə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun Kiyevə səfəri zamanı məhz onun rəhbərliyi ilə bir araya gəldik. Ədalət naminə qeyd edirəm ki, Ukraynada fəaliyyət göstərən və aralarında uzun müddət fikir ayrılıqları müşahidə olunan diaspor təşkilatlarının birləşmək ideyasının müəllifi məhz Fuad Muradov oldu. Əlbəttə, istər Bakıda, istərsə də Ukraynada, xüsusən də mətbuatda hamı bizə “niyə birləşmirsiniz?” deyə sual edir, bəzən haqlı olaraq tənqid hədəfinə də tuş gəlirdik”.

H. Cavadov bildirib ki, artıq bu proses geridə qalıb və birlik reallığa çevrilib.

Ekspert Xəqani Hüseynov da hesab edir ki, müəyyən sosial maraqları olan qruplar dövlətin daxili və xarici siyasətində müəyyən məsələlərə təsir göstərmək üçün formal təşkilatlar yaradırlar ki, belə təşkilatlar diaspora üçün real təhlükə yaradır: “Bu halda diaspora təşkilatları ilə yanaşı, dövlətin də üzərinə müəyyən vəzifələrin icrası düşür. Sırr deyil ki, dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində elə cəmiyyətlər var ki, fəaliyyəti zəifdir, bəziləri isə normal fəaliyyət göstərir. Lakin bir faktdır ki, fəaliyyəti zəif olan icmaların gücləndirilməsi üçün Azərbaycan dövləti və aidiyyəti orqanları lazımı işlər görürlər. Fərəhləndirici haldır ki, bu iş birbaşa cənab prezident İlham Əliyevin nəzarətindədir. Dövlət başçısı da bu məsələyə xüsusi diqqət yetirir. Lakin bütün sadalananlara baxmayaraq hələ də diaspor təşkilatlarımız arasındakı əlaqələri yetərli hesab etmək olmaz. Bu da qarşıya qoyulan ümummilli problemlərin həllində müəyyən çətinliklər yaradır. Açıq şəkildə qeyd edilməlidir ki, belə vəziyyət diaspora probleminə ən həssas nöqtə hesab olunur”.

X. Hüseynovun qənaətinə məhz müxtəlif ölkələrdən olan azərbaycanlıların bir-biri ilə əlaqələr qurmaq məsələsində qarşılaşdıqları çətinliklər, vahid koordinasiya mərkəzinin olmaması ümumi problemlərin ictimailəşdirilməsində boşluq yaradır: “İcmalar arasında əlaqənin zəif olması nəticə etibarilə uğursuzluğa səbəb olur. Bu zaman dövlətin müdaxiləsi də birməmalı qarşılanmadığından nəticəsiz qalır. Nəzərə almaq lazımdır ki, həmin icmalar və cəmiyyətlər ictimai təşkilatlardır. Onlar Azərbaycan dövləti tərəfindən yaradılmır, idarə olunmur. Sadəcə dövlət onların fəaliyyətinə istiqamət verir, yardım göstərir. Lakin buna baxmayaraq elə cəmiyyətlər var ki, milli məsələləri deyil, biznes maraqlarını güdürlər. Bəzi cəmiyyətlərdə biznes maraqları daha üstünlük təşkil etsə də eldə edilən mənfəət yalnız şəxsi maraqlara yönəldilir. Belə təşkilatlar dərk etməlidirlər ki, gec-tez bu və ya digər şəxslərin təsiri dairəsində olan cəmiyyətlər sıradan çıxacaq, soydaşlarımızın problemləri ilə həqiqi mənada məşğul olanlar, onların hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə qalxanlar, vətənlə soydaşlarımız arasında ünsiyyət körpüsünün yaranmasında əllərindən gələni edənlər diaspor təşkilatı kimi formalaşmaq imkanı eldə edirlər”.

Ekspert bildirib ki, diaspor təşkilatlarımızın əsas məqsədi milli-mədəni irsimizə yiyələnmələri üçün azərbaycanlıların yeganə dövləti olan Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrin təmin edilməsi, Azərbaycan dilinin öyrənilməsi, mədəniyyətin təbliği, Azərbaycanın probleminin həmin ölkələrə çatdırılması, bu ölkələrlə Azərbaycan arasında əlaqələrin güclənməsində diaspor fəaliyyətindən istifadə edilməsindən ibarət olmalıdır: “Tam əminliklə demək olar ki, hazırkı şəraitdə Azərbaycan diasporu qarşısına qoyulan vəzifələrin öhdəsindən gəlmək gücünə malikdir. Lakin diaspor fəaliyyəti daim inkişafda olan fəaliyyət növü olduğundan onun daha da təkmilləşməsinə ehtiyac duyulur”.

Ekspert Xəqani Hüseynovun da qənaətinə, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlərimizi qoruyub saxlaması vacib şərtidir: “İcmə daxilində və yaxud ailədə azərbaycançılıq ideyasından çıxış edərək bizim mənəvi dəyərlərin qorunmasına çalışılmalıdır. Uşaqlara ailə tərbiyəsi vermək, süfrə mədəniyyətindən başlayaraq hər özəlliyi öyrətmək lazımdır. Xüsusilə indiki qloballaşma dövründə azərbaycanlılar milli-mənəvi dəyərləri qorunmalı, başqa xalqların arasında assimilyasiyaya uğramamalıdırlar. Əlbəttə, qloballaşmaya əks getmədən bu prosesin dəyərli cəhətlərini öz dəyərlərimizlə,

əxlaq və mənəviyyat normalamızla uzlaşdırmaq lazımdır. Biz qədim mədəniyyətə malik, inkişaf etmiş müasir bir xalq olaraq dünyanın ən yaxşı dəyərlərini dərk etməli, münasib olanı qəbul etməliyik. Zamana uyğun olmayan dəyərlərimizi isə cəsarətlə redaktə etməyi bacarmalıyıq. Bundan çəkinmək lazım deyil. Ölkəmiz multikultural tolerantlığı ilə məşhurdur. Biz bu cəmiyyət modelini dünyaya nümunə kimi təqdim edə bilərik”.

X. Hüseyinov qeyd edib ki, bu gün diaspor təşkilatlarının problemlərinin aradan qaldırılması istiqamətində fəaliyyətin milli maraqlarımızın gerçəkləşdirilməsinə yönəldilməsi yönündə dövlət siyasəti xüsusilə təqdir olunmalıdır: “Hazırkı dövrdə diaspor anlayışı beynəlxalq münasibətlərin vacib elementi kimi xarakterizə edilir. Dünyada gedən sürətli inteqrasiya prosesləri, beynəlxalq məsələlərdə diaspor və lobbı təşkilatlarının rolunun artması bu sahəyə diqqətin daha da artırılmasını tələb edir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi əslində bu zərurət nəzərə alınaraq yaradılıb. Lakin beynəlxalq siyasətdə ikinci paralel hesab olunan bu fəaliyyətin tənzimlənməsi baxımından bir sıra əlavə tədbirlərə ehtiyac var. Ötən illərin təcrübəsi göstərir ki, diaspor təşkilatları ilə iş xeyli dərəcədə mürəkkəbdir. Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində 450-yə yaxın diaspor qurumu fəaliyyət göstərir. Amma diaspor təşkilatlarının daha səmərəli fəaliyyətini təmin etmək, yeni keyfiyyət mərhələsinə keçirmək baxımından daha çox iş görülməlidir. Biz təkcə Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində çalışmamalıyıq, bu fəaliyyət tədricən lobbıçilik müstəvisinə keçməli, ayrı-ayrı ölkələrin, beynəlxalq qurumların qərarlarına təsir göstərmək səviyyəsində qurulmalıdır”.

Ekspert bildirib ki, xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı adaptasiya üçün yaşadığı yerin adət-ənənələrini, dilini öyrənməlidir: “Yerli şəraitdən asılı olaraq hərəsinin öz problemi ola bilər. Məskunlaşma ilə, işə düzəlməklə bağlı və s. Bundan başqa, müxtəlif mənəvi diskomfortlar, psixoloji sıxıntılar və mentalitet fərqi də ola bilər. Əhatələrində başqa xarakterli adamlar var, mühit, şərait ayırıdır. Adaptasiya üçün yaşadığın yerin adət-ənənələrini, dilini öyrənməlisən. Həm də çalışmaq lazımdır ki, digər xalqların nümayəndələri kimi yaşadığın yerdə dövlət strukturlarında, bələdiyyələrdə, seçkili orqanlarda özünə mövqe tutasan. Uyğunlaşmaq və sərbəst yaşamaq üçün ölkənin tarixini, xalqın mentalitetini, mədəniyyətini, adət-ənənəsini bilmək vacibdir. Belə olanda öz vətəninə də daha səmərəli xidmət göstərəcəksən”.

X. Hüseyinov vurğulayıb ki, artıq bu gün Azərbaycanı dünyada daha çox tanıyırlar: “Azərbaycan diasporunun Azərbaycan gerçəklərini dünya miqyasında yetərincə və uğurla təbliğ etdikləri fikri ilə razılaşmamaq olmur. Amma diaspor təşkilatlarımızın bu sahədə fəaliyyətinin onların öz imkanları daxilində məhdud olduğu da nəzərə alınmalıdır. Əlbəttə ki, diaspor qurumlarımız daha böyük işlər görə bilərlər. Sevindirici haldır ki, yaxşı təşkilatlanmış diaspora təşkilatları öz tarixi vətənlərinin xeyrinə lobbıçilik fəaliyyəti ilə də məşğul olurlar”.

Ekspert əlavə edib ki, ən böyük qürur duyulacaq məqam ondan ibarətdir ki, biz 50 milyonluq xalq olduğumuzu artıq dərk edirik: “Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar arasında peşəsindən asılı olmayaraq çox maraqlı insanlar var. Bu insanlar müxtəlif səbəblərdən xaricdə yaşasa da, Azərbaycanı unutmur. Vətən naminə çalışırlar. Elə adamlar çoxdur və biz onlarla qürur duyur, onların səsinə Vətənin səsinə qatırıq. Vaxtilə özünü ifadə üçün şərait yaranmadığına görə ölkədən gedən peşəkar kadrlar olub, ona da təəssüflənirik. Amma bu gün dövlətimizin başçısı bütün dünya azərbaycanlılarının Prezidenti kimi onların hamısını Vətən üçün faydalı iş görməyə dəvət edir. Onlar da imkanları daxilində o işi görürlər. Xaricdə Azərbaycanla bağlı müxtəlif tədbirlər keçirənlər kifayət qədər çoxdur. Öz bilikləri ilə qabaqcıl ali məktəblərə daxil olan qürurverici gənclərimiz var. Yüksək səviyyəli yaradıcı insanlar, sənət adamları, mətbuat işçiləri, həkimlər, mühəndislər, alimlər var ki, onlar həqiqətən də Azərbaycan üçün qürur mənbəyidir. Bu gün Azərbaycan sürətlə inkişaf edir, eləcə də diaspora quruculuğu sahəsində fəaliyyətimiz genişlənir. Ulu öndərin vaxtilə uzaqgörənliklə dediyi kimi, indi Azərbaycan həqiqətən dünyaya bir günəş kimi doğmaqdadır. Bunu təkcə demirik. Bunu xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da, Azərbaycana gələn xarici qonaqlar da fəxrlə, qürurla, heyrətlə deyirlər”.

Politoloq Zaur Məmmədov isə deyib ki, ölkəmizin xarici siyasətinin əsas prioriteti gənc dövlətin inkişaf yolunun üstündə əsas maneə olan və onun milli maraqları üçün təhlükə mənbəyi sayılan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsidir: “Digər münaqişələr kimi bu problemdə tərəflər arasında informasiya müharibəsinin getdiyinin şahidiyik. İnformasiya müharibəsi bəzən səngərdən də vacibdir. Ona görə indiki şəraitdə Azərbaycan üçün güclü diaspora olduqca lazımlıdır. Aprel döyüşləri vaxtı bir daha şahid olduq ki, xaricdə Azərbaycanı istəməyən, bu müharibədə erməni mövqeyindən çıxış edən, ölkəmiz haqqında dezinformasiyalara, təxribat

materiallarına geniş yer verən kütləvi informasiya vasitələri, Azərbaycan haqqında mənfi rəy formalaşdırmağa çalışan ermənipərəst mətbuat orqanları kifayət qədər çoxdur. Bu səbəbdən indiki vəziyyətdə xaricdə Azərbaycanın tanınması, Qarabağ həqiqətlərinin düzgün əks etdirilməsi üçün xaricdəki soydaşlarımız, təşkilatlarımız əsas istiqamətləndirici qüvvədirlər”.

Politoloq qeyd edib ki, diaspora siyasəti təkcə yuxarıdan aşağıya, vertikal şəkildə istiqamətlənməməlidir: “Hər bir azərbaycanlı getdiyi ölkədə fərdi şəkildə yaşamamalı, xalqımıza aid olan təşkilatlarla əlaqədə olmalıdır. Təəssüflər olsun ki, bəzən oxumaq, işləmək, yaşamaq dalınca xaricə üz tutan nümayəndələrimiz arasında vətənə və dövlətə biganəliyin şahidi oluruq. Bu olduqca utancverici bir haldır. Təəssüflər olsun ki, demək olar ki, xaricdəki bəzi təşkilatlarımız pərakəndə şəkildə fəaliyyət göstərirlər. Məsələn, milyonlarla azərbaycanlıların yaşadığı Rusiyanın hər şəhərində bir neçə diaspora təşkilatları fəaliyyət göstərir. Bu isə təbii ki, diasporanın fəaliyyətinə zərbə vurur. Bir şəhərdə bir neçə azərbaycanlı icma birlikləri arasında tez-tez kəskin münaqişələr ortaya çıxır. Bir çox diaspora təşkilatlarının adı mövcud olur, lakin real işlərlə məşğul olmurlar. Şəxsi maraqları naminə fəaliyyət göstərən bu icmalar vətənimiz üçün təəssüflər ki, heç bir iş görmürlər. Mən Rusiyanı misal olaraq çəkdim. Buraya bəzi dövlətlərdəki bu sahədəki ümumi vəziyyət də daxildir. Fikrimcə, onlarla profilaktik təlimlər keçirilsə pis olmaz”.

Z. Məmmədov qeyd edib ki, diaspora, vətənpərvərlik, dövlətçilik siyasi şüurla, siyasi mədəniyyətlə bağlı olan məsələlərdir: “Cənab prezident İlham Əliyevin keçən il IV Qurultayda çıxışından sitat gətirmək istərdim: “Mən çox istəyirəm ki, xaricdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları da bir nöqtəyə vursunlar, birləşsinlər. Belə olan halda onların gücü də, ictimaiyyət tərəfindən onlara qarşı hörmət də artacaq. Əgər xarici ölkələrin ictimaiyyəti görsə ki, Azərbaycan diaspor təşkilatları bir-biri ilə yola getmirlər, bir-birinin əleyhinə fəaliyyət göstərirlər, əlbəttə, bu, yaxşı hal olmayacaq. Belə hallar var, onlar çox deyil. Ancaq mən istərdim ki, bu gün bu kürsüdən bu mövzuya toxunum və qeyd edim ki, birlik əsas məsələdir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, bütün azərbaycanlılar, onların böyük əksəriyyəti vətənpərvərdirlər, Vətənə bağlıdırlar. Onlar istəyirlər ki, Azərbaycan dövləti daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin”. Dövlətimizin başçısı bu sözlərlə bir daha xaricdə yaşayan soydaşlarımıza birlik mesajı vermiş oldu. İndi isə qalır, əməli fəaliyyətə keçid”.

Qeyd edək ki, Azərbaycan diasporunun formalaşmağa başlaması respublikamızın öz dövlət müstəqilliyini bərpa etməsindən sonrakı illərə -1993-cü ildən sonraya təsadüf edir. Məhz bu dövrdən etibarən Azərbaycan prezidentinin xarici ölkələrə səfərləri zamanı həmin ölkələrdəki Azərbaycan icmaları nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşlərdə diasporlarımızın formalaşması və təşkilatlanması zərurəti bir vəzifə kimi qarşıya qoyuldu.

Təbii ki, bu gün istər Azərbaycanda, istərsə də xaricdə yaşayan soydaşlarımızı narahat edən əsas məsələ Qarabağ problemdir. Diaspor təşkilatlarımız da bu ağırlıq məsələnin mahiyyətini aydın dərk edir, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada tanınmasında və qəbul edilməsində böyük səy göstərirlər. Diaspor təşkilatlarımızın müxtəlif ölkələrdə Qarabağla bağlı keçirdiyi tədbirlərdə həmin ölkələrin hökumət və qanunverici orqanlarının, siyasi partiya və ictimai təşkilatlarının nümayəndələri iştirak edirlər. Bu, Azərbaycan diasporunun qısa zamanda böyük inkişaf yolu keçən diasporlardan birinə çevrildiyinin göstəricisidir.

Azad Azərbaycan.-2020.-6 fevral.-№12.-S.5.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yeni könüllülərin qeydiyyatına başlayıb

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi “Könüllülər ili” çərçivəsində “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” proqramında iştirak üçün yeni könüllülərin qeydiyyatına başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, proqramın daha zəngin və genişmiqyaslı olması ilə əlaqədar Dövlət Komitəsində tədbirlər planı hazırlanıb və ardıcılıqla həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Ümumilikdə 50-yə yaxın istiqaməti əhatə edən tədbirlər planında konfrans, dəyirmi masa, müxtəlif sosial aksiyaların keçirilməsi planlaşdırılır. Tədbirlərin təşkilində komitə əməkdaşları ilə yanaşı, “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” proqramının məzunları da iştirak edəcəklər.

Bildirilib ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Azərbaycan Gənclər Gününə həsr olunmuş Respublika toplantısında söylədiyi “Mənim də tövsiyəm ondan ibarətdir ki, gəncləri dövlət təşkilatları önə çəksinlər. Çünki gənclərin həm potensialı, həm fəallığı, həm də məsələlərə yeni baxışları cəmiyyət üçün çox lazımdır. Bütün dövlət təşkilatlarına tövsiyə etmişəm ki, könüllüləri cəlb etsinlər” fikirlərinə əsaslanaraq 2019-cu ilin mart ayından etibarən “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” adlı proqrama başlayıb. Proqramda iştirak üçün 609 gənc müraciət edib. Gənclərin kütləvi müraciətini nəzərə alaraq, ötən ilin aprel ayının 24-də Nizami Kino Mərkəzində könüllü olmaq istəyən gənclərlə komitə rəhbərliyinin görüşü keçirilib. Həmin dövrdən etibarən isə gənclər hissə-hissə təlimlərə cəlb edilir.

Proqram çərçivəsində könüllülərin Dövlət Komitəsində xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla görüşləri, breyn-rinq intellektual yarışı, Norveç Krallığı, Kanada, Yunanıstan, Almaniya, Amerika, Polşa, Türkiyə, Şimali Kipr Türk Respublikası və s. xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı gənclərlə videokonfransları təşkil edilib.

Bütün bunlarla yanaşı, “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” ilk DOST mərkəzinin fəaliyyətə başlamasının 100 günlüyü ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin təşkil etdiyi “Nə? Harada? Nə zaman?” intellektual turnirdə Dövlət Komitəsini təmsil edib.

9 noyabr - Dövlət Bayrağı Günü münasibətilə “Diaspor Könüllüləri” həm sosial şəbəkələrdə müxtəlif sosial aksiyalar təşkil edib, həm də Bakı şəhərinin mərkəzində uşaqlara və xarici qonaqlara üçrəngli bayrağımız və Dövlət Bayraq Günü ilə bağlı informasiyalar verib, uşaqlara və qonaqlara bayraqlar hədiyyə edib. Bunlardan başqa “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri”nin Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı İcmasının sədri Tural Gəncəliyevlə görüşü keçirilib. Proqram iştirakçıları Cəfər Mərcanlıya səfər edib və Qarabağımızın bir parçası olan Cəfər Mərcanlıda görülən işlərlə yaxından tanış olublar.

Qeyd edək ki, həyata keçirilən bütün tədbirlər haqqında məlumatlar həm Dövlət Komitəsinin rəsmi internet saytında (diaspor.gov.az) Azərbaycan Diaspor Könüllüləri üçün xüsusi bölmədə yerləşdirilib, həm də sosial şəbəkələrdə geniş yayılıb.

Könüllü fəaliyyət göstərmək üçün müraciət forması: <http://diaspor.gov.az/volunteers/>

AZƏRTAC
2020, 23 yanvar

Niderlandda keçirilən turizm sərgisində erməni təxribatının qarşısı alınıb

Niderlandın Utrext şəhərində yerləşən “Yaarbeurs” beynəlxalq sərgi kompleksində ənənəvi turizm sərgisi təşkil edilib.

AZƏRTAC Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasından Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə daxil olan məlumata istinadla xəbər verir ki, sərgidə Ermənistanı 3, Gürcüstanı 8 turizm şirkəti təmsil edib.

Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi Emil Əliyev sərgi ilə tanışlıq zamanı nümayiş olunan materiallarda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı təxribat halları müşahidə edib.

Ermənistanı təmsil edən turizm şirkətlərinin təqdim etdikləri bukletlərdə, eyni zamanda, Gürcüstanın “GroosCom Travel” və Niderland Krallığının “Kaukasus Reisen Plus” turizm şirkətlərinin təbliğat materiallarında Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri ilə bağlı yanlış informasiyalar yer alıb.

Sərgidə Gürcüstanın və Niderland Krallığının turizm şirkətləri Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının başqa rənglə göstərildiyi, həmin ərazilərin “Nagorno Krabakh Republic” və “Artsakh” kimi qeyd olunduğu xəritələrdən istifadə ediblər.

Təxribat əməli mübahisəyə səbəb olub və Emil Əliyev tələb edib ki, xəritələr və bukletlər dərhal sərgidən yığılırsın. Onun bu təklifi ciddi etirazla qarşılanıb, hətta mübahisə zamanı şirkət nümayəndələri soydaşımıza fiziki təzyiq göstərərək, onu stenddən uzaqlaşdırmağa cəhd ediblər.

Gürcüstan turizm şirkətlərinin təmsilçiləri guya sərgi üçün başqa xəritə əldə edə bilmədiklərindən bu xəritədən istifadə etdiklərini və yalnız sərgi salonunun rəhbərliyi təlimat verərsə, hər hansı qadağa mexanizmi olarsa, xəritəni yığılırcaqlarını bildiriblər.

Emil Əliyev dəfələrlə təşkilatçılarla görüşüb və onun ciddi səyi, təkidi təxribat xarakterli materialların sərgidən yığılırılması ilə nəticələnib.

Təşkilatçılara yanvarın 19-dək sərgiyə gündəlik nəzarət ediləcəyini bildirən E.Əliyev deyib : “İsrarla tələb edirik ki, təxribat elementləri daşıyan xəritə və bukletlər yenidən istifadə olunmasın”.

AZƏRTAC
2020, 17 yanvar

“Azərbaycanla Avropa arasında körpü olmağı hədəfləyirik”

Aydin Karaca: “Bu, Azərbaycan klubları üçün də əlverişli imkan deməkdir”

Fuad Hüseyinzadə

Almaniyada fəaliyyət göstərən AZE Nakhchivan-Köln SK klubunun prezidenti Aydin Karacanın müsahibəsini təqdim edirik:

- Aydın bəy mümkünsə oxucularımıza özünüz barənizdə məlumat verərdiniz.

İlk öncə mənə oxucular tanımaq üçün azərbaycanlı qardaşlarımızla bizim aramızda körpü yaratdığımız üçün sizə təşəkkür edirəm. 1967-ci il iyunun 16-da Türkiyənin Akhisar qəsəbəsində dünyaya gəlmişəm. 1979-cu illərdə Almaniyaya ailəlikcə köç etdik. Burada orta məktəbi bitirdik və həyatımıza davam etdik. Futbola marağım isə kiçik yaşlarımdan olub. Çox kiçik yaşlarımdan futbol həyatına atıldım. 7 yaşında olanda Türkiyədə futbol oynamağa başladım, 11 yaşında olanda isə Almaniyanın “PSV-Köln” komandasında oynamağa başladım. 1995-ci ildə “Fatihspor” futbol komandasını qurduq.

Daha sonra bu komandanın adı dəyişdik. 1996-cı ildə komandamız “JSV Köln-96” adlandı. 1996-cı ildən bugünə qədər bu futbol komandasına rəhbərliyə davam edirəm. Bundan başqa “Atletiko Köln-96” futzal komandamız da fəaliyyət göstərir.

- Necə oldu ki, bu Azərbaycan adına futbol komandası qurmağa qərar verdiniz? Niyə məhz Naxçıvan? Naxçıvanla sizi bağlayan bir səbəb var idimi?

Bizim Avropada Türkiyə türkləri olaraq sayımız, demək olar ki, 10 milyona yaxındır. Yalnız Almaniyada yüzlərlə Türkiyə adı ilə bağlı futbol komandalarımız fəaliyyət göstərir. Digər Avropa ölkələrini də bura qatsaq belə klublarımızın sayı minə çatır. Apardığım araşdırmalara görə Avropada Azərbaycan adına professional anlamda fəaliyyət göstərən klub yoxdur. Biz AZE Nakhchivan-Köln SK klubunu təsis etdiyimiz zamanlarda Avropada yalnız Avstriyanın paytaxtı Vyanada “Qarabağ” klubu vardı. Aldığımız son məlumatlara görə o klub da satılıb. Bu hal, əlbəttə təəssüfedicidir. Arzu edərdik ki, Avropada Azərbaycan adına futbol klublarının sayı çoxalsın. Bu cür olması Azərbaycan futbolunun inkişafına ciddi töhfə verə bilər. Hazırda Avropada fəaliyyət göstərən peşəkar Azərbaycan klubu yoxdur. Biz də qərar verdik ki, Azərbaycanla bağlı olan futbol klubu təsis edək. Bununla bağlı bir araşdırma etdik. Sevindirici haldır ki, “Qarabağ” futbol klubu artıq Avropada tanınır, Bakının güclü “Neftçi” və digər klubları var. Naxçıvan kimi qədim tarixi və zənginlikləri olan bir bölgənin beynəlxalq arenada tanınan futbol klubu yoxdur, eyni zamanda blokadada olan muxtar vilayətin tanınmasına ehtiyac olduğunu düşünürük. Naxçıvanın tanınması demək, Azərbaycanın tanınması deməkdir. Həm də Azərbaycan tarixinə baxdığımız zaman bu bölgə həm tarixin həm də tarixi şəxsiyyətlərin vətəni olub. İnanıram ki, komandamızla Avropada Azərbaycanın səsi daha güclü eşidiləcək.

- Perspektivdə hansı planlar var, məqsəd və hədəflər nədən ibarətdir?

Futbolda səbr çox önəmlidir. Əgər gələcəyə yönəlik uğur əldə etmək istəyirsinizsə mütləq səbir edəcəksəniz. İlk növbədə uşaq futbolunun inkişafı barədə düşünmək lazımdır. Bir çox komandaların uğursuzluqlarının əsas səbəbi uşaq futbolunu inkişaf etdirib əsas heyətə gənc oyunçu verməməsidir. Bunun nəticəsində maddi potensial transferlərə sərf edilir. Bu da gələcək dövərdə maliyyə sıxıntılarının yaranmasına səbəb olur. Biz əsas diqqəti gənc oyunçuların yetişməsinə, futbolçu bazasının formalaşdırılmasına yönəltməyə qərarlıyıq.

Komandanı qurmaqda digər məqsədlərimizdən biri də Azərbaycanın futbol klubları üçün təlim məşq mərkəzi formalaşdırmaqdır. Gələcəkdə Azərbaycan futbol komandaları Kölnə gələrək təlim məşq toplanışlarını məhz bizim mərkəzimizdə həyata keçirə bilərlər. Bir sözlə, Azərbaycanla Avropa arasında körpü olmağı hədəfləyirik. Bu, Azərbaycan klubları üçün də əlverişli imkan deməkdir.

- Bu yaxınlarda mətbuatda gedən məlumatlardan məlum olur ki, klubun akademiyasını qurmağa qərar vermişiniz. Avropada, xüsusən Almaniyada uşaq futbolunu inkişaf edib. Bu təcrübədən yararlanacaqsınız mı?

Haqlısınız. Avropa uşaq futbolunda çox böyük yol qət edib. Bu anlamda Avropanın təcrübəsindən yararlanmaq mümkünsüzdür. Hollandiyanın, xüsusən “Ayaks”ın təcrübəsindən yararlanmağı qərara almışıq. Avropanın digər komandaları ilə əməkdaşlıq edərək onların da təcrübələrindən yararlanmağı planlaşdırırıq.

- Azərbaycan qurumları, xüsusən AFFA ilə əməkdaşlıq etməyi planlaşdırırsınız mı?

- Bütün qurumlarla qapımızın açıq olduğunu, bəyan etmək istəyirəm. AFFA ilə əməkdaşlığa maraqlıyıq və bu məqsədlə AFFA rəhbərliyinə də müraciət etmişik. Ümid edirik ki AFFA rəhbərliyi müraciətimizi müsbət dəyərləndirəcək və bizimlə yaxından əməkdaşlıq edəcək. Eyni zamanda media vasitəsilə Azərbaycan futbol klublarına da müraciət edərək onlarla əməkdaşlığa hazır olduğumuzu bəyan etmək istərdim.

Bu arada, qeyd edim ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası rəhbərliyinə razılığımızı bildirmək istərdim. İlk gündən komandamıza göstərilən diqqətdən və mənəvi dəstəyindən dolayı Naxçıvan MR Gənclər və İdman Naziri Azad Cabbarova təşəkkür edirəm.

- Bu yaxınlarda AZE Nakhchivan Köln SK-nın rəsmi açılış tədbiri olacaq. Hazırlıqlar nə yerdədir?

- Açılışımız 15 fevral 2020-ci il tarixində Almaniyanın Köln şəhərində keçiriləcək. Açılışa bir çox yerli alman futbol mütəxəssisləri, başqa ölkələrin də futbol ekspertləri dəvət olunub. Klubumuzun strategiyası, məqsəd və vəzifələrini qonaqlarımıza və mediaya açıqlayacağıq. Komandamızın açılışında iştirak etmək arzu edənlər, "Facebook"da fəaliyyət göstərən səhifəmiz vasitəsi ilə bizi tapa və buradan müraciət edə bilər.

Palitra. - 2020. - 14 yanvar. - № 3. - S. 7.

Prezident Kitabxanasında diasporla bağlı elektron kitabxana layihəsinin təqdimatı olub

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasında kitabxananın və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əməkdaşlarının iştirakı ilə “**Azərbaycan diasporu**” elektron kitabxana layihəsi istifadəyə verilmişdir. Təqdimat mərasimində həmçinin Azərbaycan diasporu ilə bağlı tədqiqat aparan alimlər iştirak etmişlər.

Kitabxananın direktoru Mayıl Əhmədov yeni layihə haqqında bildirmişdir ki, azərbaycanlılar zaman-zaman müxtəlif səbəblərdən dünyanın bir sıra ölkələrinə səpələnmişlər. Yalnız Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra xaricdə yaşayan soydaşlarımızla əlaqələr genişlənmiş və Azərbaycan diasporunun təşkilatlanmasının yeni mərhələsi başlanmışdır. Bu gün dövlətimiz onun ərazisindən kənarında yaşayan azərbaycanlıların hüquqlarının müdafiəsinə təminat verir və onlara hamilik edir. M. Əhmədov qeyd etmişdir ki, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik gününün bayram kimi qeyd edilməsi, dünya azərbaycanlılarının qurultaylarının və forumlarının keçirilməsi, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Xartiyasının qəbul edilməsi, diaspor sahəsində qanunvericilik aktlarının təkmilləşdirilməsi, dövlətimizin başçısının diaspor təşkilatlarının nümayəndələri ilə müntəzəm olaraq görüşlərinin keçirilməsi Prezident Kitabxanasının mövcud elektron resursunun yenidən sistemləşdirilərək və materiallarla zənginləşdirilərək elektron kitabxana kimi oxuculara təqdim edilməsini zəruri etmişdir.

İstifadəçilərə təqdim edilən “Azərbaycan diasporu” elektron kitabxanası 7 fəsildən və 19 bölmədən ibarətdir. “**Tarix**” adlanan və beş bölmədən ibarət birinci fəslin “Mühacirət tarixi” adlanan bölməsində Azərbaycan diasporunun təşəkkül və formalaşmasına səbəb olan amillər təhlil edilir, müəyyən ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və digər səbəblər nəticəsində tarixi-etnik ərazilərindən kənara zorla, yaxud könüllü mühacirət edərək, xaricdə kompakt icma halında yaşayan, milli-mədəni mənsubiyyətini qoruyub saxlayan və inkişaf etdirən, tarixi vətəni ilə mütəmadi əlaqələr quran həmvətənlər haqqında məlumat verilir. Hazırda Azərbaycan Respublikası da daxil olmaqla, dünyanın 70-dək ölkəsində təqribən 50 milyona yaxın azərbaycanlının yaşadığı qeyd edilir. Bu fəslin “Sovet dövrü” adlanan bölməsində 1920-ci ilin aprelində Azərbaycanda bolşeviklər hakimiyyətə gəldikdən sonra Xalq Cümhuriyyətinin qurucularına və dövlət

orqanlarında çalışanlara qarşı kütləvi həbslər həyata keçirilməsi nəticəsində Sovet Azərbaycanından ilk mühacirət dalğasının başlaması, təqiblərdən canını qurtaranlar və onların ailə üzvləri müxtəlif yollarla xarici ölkələrə, əsasən də Türkiyəyə qaçmaları haqqında məlumat verilir. Bu bölmədə həmçinin mühacir təşkilatlarının yaranması, mühacir mətbuatı, XX əsrin 80-ci illərində fəaliyyət göstərən Xaricdə Yaşayan Həmvətənlərlə Azərbaycan Mədəni Əlaqədar Cəmiyyəti haqqında ətraflı məlumat verilir. “Müstəqillik dövrü” adlanan bölmədə Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın və həmvətənlərimizin müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onlar arasında birliyin və həmrəyliyin təmin olunması, habelə Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı görülən işlər, Dünya Azərbaycanlılarının qurultayları barəsində istifadəçilər ətraflı məlumatlandırılır. Bu fəslin “Heydər Əliyev və Azərbaycan diasporu” adlanan bölməsində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəlik və Birlik günü haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qərarı, Ümummilli liderin Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşlərdə çıxışları və nitqləri, xaricdə yaşayan soydaşlarımıza ünvanlandığı müraciətləri, diaspor təşkilatlarına və soydaşlarımıza məktubları, dünya azərbaycanlılarının Heydər Əliyevə təbrikləri və müraciətləri öz əksini tapır. “Prezident İlham Əliyev və Azərbaycan diasporu” adlanan beşinci bölmədə dövlət başçısının Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə müxtəlif görüşlərdə çıxışları və nitqləri, o cümlədən ötən ilin dekabrında Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımızın rəhbərləri ilə görüşündə çıxışı, diaspor nümayəndələrinin qəbulları haqqında materiallar, xaricdə yaşayan soydaşlarımıza müraciətləri, diaspor təşkilatlarına və soydaşlarımıza məktubları toplanılmışdır.

Elektron kitabxananın “**Azərbaycançılıq**” adlanan ikinci fəslində azərbaycançılıq ideologiyasının mahiyyəti haqqında məlumat verilir, bu ideyanın əsrlər boyu formalaşan çoxmillətli Azərbaycan xalqını birləşdirən, müstəqilliyin qorunmasına, demokratik inkişafa və hüquqi, sosial dövlətin qurulmasına xidmət edən bir dəyərlər sistemi olduğu vurğulanır.

“**Qurultaylar və Forumlar**” adlanan üçüncü fəslin birinci bölməsində dünya azərbaycanlılarının I, II, III, IV qurultaylarının sənədləri və materialları ayrıca bölmələr şəklində öz əksini tapır. İkinci bölmədə isə “Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları rəhbərlərinin I Forumu” haqqında materiallar da ayrıca bölmə şəklində istifadəçilərə təqdim edilir.

Elektron kitabxananın “**Qanunvericilik**” fəslə dörd bölmədən ibarətdir. “Qanunlar” adlanan birinci bölmədə xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunlarının, “Fərmanlar” bölməsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması və fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərin tam mətnləri öz əksini tapır. “Sərəncamlar” bölməsində Azərbaycan diasporunun inkişafındakı xidmətlərinə görə diaspor fəalları üçün təltif edilmələri ilə bağlı və diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin gücləndirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamlarının mətnləri yerləşdirilib. “Qərarlar” bölməsində isə parlamentin dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü münasibətilə qəbul etdiyi qərarların və Nazirlər Kabinetinin Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi haqqında qərarlarının mətnləri əks etdirilir.

“**Diaspor təşkilatları**” fəslində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin materialları əsasında 48 ölkədə fəaliyyət göstərən 556 diaspor təşkilatı, onların rəhbərləri, ünvanları və əlaqə vasitələri haqqında yığcam məlumatlar istifadəçilərə təqdim edilir.

“**Elektron resurslar**” adlanan fəsilə Azərbaycan diasporu haqqında 1500-dən artıq kitab və seçmə məqalənin elektron versiyaları yerləşdirilib.

Elektron kitabxananın “**Bibliografiya**” fəslə üç bölmədən ibarətdir. “Kitablar” bölməsində bu mövzuda Azərbaycan, rus və ingilis dillərində 130-dan artıq kitabın, “Avtoreferatlar” bölməsində 18 avtoreferatın, “Dövrü mətbuat” bölməsində isə 3000-ə yaxın məqalənin bibliografik təsviri verilir.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov təqdimat mərasimində çıxış edərək xaricdə yaşayan soydaşlarımızın təşkilatlanması və diaspor quruculuğu istiqamətində görülən işlər, qarşıda duran vəzifələr haqqında ətraflı söhbət açmışdır.

Müzakirələrdə Kanada Azərbaycan Əməkdaşlıq Assosiasiyasının sədri, VATERLOO Universitetinin professoru İlham Axundov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru Elçin Əhmədov, AMEA Tarix İnstitutunun Azərbaycan diasporu şöbəsinin müdiri, tarix üzrə elmlər doktoru Məryəm Seyidbəyli, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Yəhya Babanlı çıxış edərək təqdim edilən layihə barəsində fikirlərini söyləmiş və təkliflərini bildirmişlər.

“**Azərbaycan diasporu**” elektron kitabxanası <http://diaspora.preslib.az/> subdomenində yerləşdirilib və müntəzəm olaraq yenilənir.

Respublika.- 2020.- 11 yanvar.- № 4.- S. 5.

Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi sarsılmaz mənəvi birliyimizdir

Tahir Aydınoglu

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə duyğu-düşüncələrini və səmimi təbrikini ifadə edən V çağırış Milli Məclisin deputatı, fəlsəfə doktoru Cavanşir Feyziyev qəzetimiz üçün verdiyi müsahibədə bildirdi:

– Dünya azərbaycanlılarının müasir milli həmrəylik duyğularının kökündə hələ qədim Dədə Qorqud eposunda iz qoymuş yurd birliyi hissləri dayanır. “Çal qılıncını, Qazan xan, gəldim!” – deyə dar gündə bir-birinin harayına yetişən ulu babalarımızın yurd birliyi hissləri böyüyüb milli həmrəyliyə çevrilməsəydi, XX əsrin son onilliyində dünyanın ən mürəkkəb geosiyasi məkanlarından birində– Cənubi Qafqaz – Xəzəryanı bölgədə Azərbaycan dövlətini yaratmaq, qorumaq və beynəlxalq birliyin suveren subyektinə çevirmək mümkün olmazdı.

Zaman-zaman genetik yaddaşımızdan ayılıb bu günümüze qovuşan birlik hissləri xalqımızı mübarizəyə qaldırmış və həmrəylik ideallarının yenilməzliyini bir daha sübut etmişdir. Ən yaxın keçmişimizdə – Sovet İttifaqının çökdüyü, milli münaqişələrin kəskinləşdiyi, ermənilərin tarixi torpaqlarımıza haqsız iddia qaldırdığı, millətimizin saxta ittifaqda təkləndiyi sarsıntılı günlərdə —1989-cu il dekabrın sonunda Azərbaycan xalqı tarixi ərazisinin bölünməsinə “yox!” deyərək SSRİ-nin və İranın Naxçıvandan keçən sərhədi boyunca böyük yürüşə başladı. Birlik idealının hakim kəsildiyi xalq Araz çayının hər iki sahilində tikanlı dəmir məftilləri qırıb tökdü, Azərbaycanın Şimalı və Cənubu arasındakı sərhəd dirəklərini yerindən oynatdı.

İki yüz il davam edən əsarət xofuna sinə gərən azərbaycanlılar həftələrlə sərhəd zolağında toplaşaraq, birlik şüarları səsləndirdilər. Arazı keçərək əl-ələ tutdular, milli həmrəyliyin görkünü yaratdılar.

Müsahibimiz Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nün ümumxalq bayramı kimi qeyd edilməsi tarixindən söz açaraq dedi:

– Bu möhtəşəm milli birlik aktını tarixiləşdirmək missiyasını isə böyük siyasətçi Heydər Əliyev həyata keçirdi. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev 1991-ci ilin 16 dekabrında xalqımızın milli həmrəylik coşğusunun sərhədləri dağıdıb dünyaya qanad açdığı 31 dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan etdi. Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyev “Kitabi-Dədə Qorqud”dan başlayaraq, klassik fikir abidələrimizdə xalqımızın ali mənəvi keyfiyyəti kimi bəslənilib yetişdirilən milli bütövlüyün bu yenilməz təməli üzərində həmin birliyin çağdaş ideologiyasını – azərbaycançılıq ideologiyasını irəli sürdü və milli həmrəylik salnaməmizin XXI əsr səhifəsini yazdı.

Ötən 28 ildə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü hər dəfə planetimizin ən müxtəlif məkanlarında yaşayan həmvətənlərimizi böyük milli idealımız – Azərbaycan və azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında birləşdirən nəhəng bir virtual məkan–mənəvi cəhətdən bütövləşən Azərbaycan yaradır. Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin 28 ili həm də məhz həmin dövrdən etibarən dünya azərbaycanlılarının getdikcə daha yüksək səviyyədə təşkilatlanması tarixi olmuşdur. Əvvəlki 12 ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin, son 16 ildə isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanması– dövlətimizin yürütdüyü milli siyasətin mühüm tərkib hissəsi olmuşdur. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu ulu öndərin dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi gücləndirmək, milli-mənəvi birliyinə nail olmaq arzusunun gerçəkləşməsi yolunda səmərəli fəaliyyətini ildən-ilə genişləndirir.

– Görülmüş məqsədyönlü işlərin nəticəsində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü 70-dən çox ölkədə 50 milyonluq dünya azərbaycanlılarının və beynəlxalq aləmdəki dostlarımızın–tərəfdarlarımızın bayram etməsi artıq bir ənənə halını almışdır. Azərbaycan dövlətinin milli siyasətinin bu istiqamətdəki əsas strategiyası ölkədə və xaricdə yaşayan azərbaycanlıların dünya miqyaslı həmrəyliyinə nail olmaq, bu həmrəyliyi dövlətimizin daha da gücləndirməsinə, onun milli maraqlarının beynəlxalq səviyyədə qorunmasına, həmvətənlərimizin mədəni-siyasi hüquqlarının müdafiəsinə, soydaşlarımızın dünyanın hər yerində öz milli xüsusiyyətlərini nəinki saxlamasına, həm də inkişaf etdirməsinə səfərbər etməkdən ibarətdir.

Biz fəxr edə bilərik ki, Azərbaycandan kənar – başqa ölkələrdə yaşayan və çalışan azərbaycanlıların mütləq əksəriyyəti öz ata yurduna bağlıdır. Azərbaycan Respublikasının suverenlik əldə etməsi, son iyirmi ildə böyük inkişaf yolu keçməsi, müstəqil siyasət yeritməsi, qlobal siyasi, iqtisadi və mədəni inteqrasiyanın mərkəz dövlətlərindən birinə çevrilməsi və bütün bunların nəticəsi olaraq, dünyanın hər bir yerində yaşayan yurddaşlarımızla Vətən arasında sıx münasibətlərin qurulması, onlar üçün burada hər cür əlaqələri inkişaf etdirməyə şəraitin yaradılması, Vətən naminə beynəlxalq miqyasda çalışmalarına dövlətimiz tərəfindən güclü stimül verilməsi, əlbəttə ki, respublikamızda və ya başqa bir ölkədə məskunlaşmasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlıda böyük ruh yüksəkliyi və milli qürur hissi yaradır.

Azərbaycan naminə həmvətənlərimizin birləşib güclənmə zərurəti, həm də müstəqil dövlətimizin qarşılaşdığı ən böyük problemdən – ermənilərin torpaqlarımızın bir hissəsini işğal etməsi və bununla da beynəlxalq hüququn müvafiq normalarını cinayətkarına pozması faktından qaynaqlanır. Məhz bu məsələdə dünya azərbaycanlılarının maraqları mütləq şəkildə birləşir və burada heç bir fikir ayrılığı yoxdur. Həmin maraqların təmin olunmasına yönəlmiş təşəbbüslərin vahid bir məqsəd ətrafında səfərbər edilməsi bu gün dünya azərbaycanlılarının fəaliyyətinin məğzini təşkil edir. Heç şübhəsiz ki, bu təşəbbüslərin əlaqələndirilməsi daha yetkin və kəsərli formada aparılmalıdır.

Dərindən duyduğumuz bu zərurət səbəbindən son illərdə Azərbaycan diasporu özünün strateji məqsədlərində xeyli irəli getmiş, dünyanın ən təhlükəli diasporlarından biri olan, yalnız dar millətçilik

maraqlarından çıxış edən erməni diasporuna layiqli cavab verə biləcək qədər güc toplamışdır. Bu, həm də strateji planda ona görə gərəkli olmuşdur ki, Azərbaycan öz torpaqlarını, nəyin bahasına olursa-olsun, işğaldan azad etdiyi təqdirdə beynəlxalq siyasət, hüquq və diplomatiya müstəvisində erməni arsenalını neytrallaşdırmaq və dağıtmaq mümkün olsun. Bu gün isə diasporumuzun əsas məramı – Azərbaycan həqiqətlərini özünün gerçək dəyərində dünyaya təqdim etməkdən və Qarabağ məsələsinə görə qaçılmaz olan daha ciddi sınaq və mübarizələri proqramlaşdırmaqdan ibarətdir.

Həmvətənlərimiz beynəlxalq siyasətin ön cinahında yer alan Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərindən fərlənlənərək, onun tərəqqisi naminə daha sıx birləşmək, güclənmək, fəaliyyətlərini ən zəruri və məqsədayönlü istiqamətlərdə qurmaq və irəlilətmək üçün bu gün real tarixi şans əldə etmişlər. Bu imkanlardan yararlanmaqla, onlar qarşıdakı illərdə doğma Vətən torpağına ayaq basanda, daha qüdrətli Azərbaycanla nəfəs-nəfəsə dayanacaq, qürur duyacaq, “Bu inkişafda, çiçəklənmədə mənim də payım var!” – deyə biləcəklər.

Başa çatan və təzələnən təqvim illərinin qovuşduğu məqamı, eyni zamanda, milli həmrəylik günü kimi müqəddəs amal çevrəsində qeyd edən 50 milyonluq soydaşlarımızı hər iki əziz bayram münasibətilə səmimi təbrik edirəm. Arzu edirəm ki, Yeni ildə xalqımızın Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öndə olmaqla, ağırlı problemlərinə birdəfəlik son qoyulsun, hər bir soydaşımız Ana Vətənə xidmətdə yeni uğurlar qazansın! Qoy üçrəngli bayrağımız dünyanın hər yerində qazanacağımız qələbələrin başı üstündə dalğalansın!

Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.8.

Mübarək gün

Əkbər Qoşalı,

Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin şöbə müdiri

Həmrəylik münasibətlər sistemində hansı yeri tutur? İnsanlar nə üçün həmrəy olmalıdır? Əks-təqdirdə nə baş verər? Həmrəylik bizim xalq üçün hansı kateqoriya hadisədir və nə dərəcədə önəm daşıyır? Və nəhayət, XX yüzilliyin 90-cı illərindəki həmrəylik çağırışları ilə XXI yüzilliyin 20-ci ili ərəfəsindəki çağırışlar arasında nə kimi fərqlər var?

Bəli, suallar çoxdur. Bir çox sual bayram ərəfəsi verilməyə də bilər. Əlbəttə ki, həmrəylik institutu barədə yalnız təqvimin son günündə düşünməməliyik; lakin bayram günü özlüyündə, həm də hesabat günü deyilmi? Nə etmişik? Nə edirik? Nə edəcəyik?-- deyə öz -özümüzə sual verməyin ümumi işimizə yalnız xeyri dəyər.

Ötən yüzilliyin sonlarında, xalqımızın tarixi iradəsinin ifadəsi olaraq, o taylı – bu taylı Azərbaycan arasında insani, milli-mədəni, iqtisadi və təbii, qohumluq bağlarını bərpa etmək məqsədi ilə (rəsmi olaraq, “SSRİ--İran sərhədi” adlanan) köksüz maneələrin, sərhəd çəpərlərinin sökülməsi, mühəndis-texniki qurğuların götürülməsi prosesini başlanan Vətən övladları, bugünümüzü yalnız xəyal edərdi (yəqin ki)... O illər xəyal, romantika, həvəs, sevdə, eşq... illəri idi. Və bu da təbii sayılmalıdır. Bununla belə, o xəyalları gerçəklilyə çevirmək, o sevdalı, eşqli və qanadlı duyğuları ictimai-siyasi müstəvi üzərində maddiləşdirmək, məsələyə peşəkar münasibət göstərmək barədə düşüncələr də vardı.

Uzun onilliklər boyu bir-birinə həsrət qalan millətimizin Arazın hər iki sahilində sərhəd yürüşü, sərhəd dirəklərinin yıxılışı, millətin çay qırağında həftələrlə gecə-gündüz dirənişi, çağırışlar... dünya ekran-efirini Azərbaycana, Naxçıvana cəlb etdi.

Həmrəylik günü birləşmək istəyinin simvolik nişanəsidir.

Sov. İKP MK, Azərbaycan KP MK, Komunist Partiyasının yerli orqanları, özəlliklə, SSRİ Sərhəd Qoşunları Komandanlığının yaratdığı bütün maneələrə, özünüqoruma hərəkətlərinə baxmayaraq, genişlənən xalq hərəkəti, xalqın arzu və istəklərinin gur ifadəsi “Sərhəd hərəkəti” aksiyaları, o illərdə Ümumittifaq miqyasında genişlənən demokratik hərəkətin sonucunda, “SSRİ--İran sərhədi” boyunca çəkilən sərhəd çəpərləri elliklə söküldü... Bu sətirləri bu gün – müstəqilliyinin bərpasından 28 il keçəndən sonra, özüm 47 yaş içindəyəkən yazmaq o qədər də həyəcanverici olmaya bilər. Yazdıqlarım da həyəcan yaratmaz bəlkə, ancaq o illərdə, o şərtlər içində sərhəd sökən insanların həyəcanını təsəvvür etməyə, “Sərhəd sökən əllər var olsun!”-- deməyə gücümüz çatır...

Beləliklə, uzun ayrılıqdan sonra ilk dəfə Arazın hər iki tayında olan qohumların, soydaşların bağlantı qurmaq, ünsiyyət yaratmaq imkanları yarandı, sadələşdirilmiş keçid məntəqələri təşkil edildi... Bu, bir hadisə idi!

Nəhayət, 1991-ci ilin 16 dekabrında bu planda ikinci böyük hadisə yaşandı! Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarının birliyini yaratmağın önəmini nəzərə alaraq, dekabrın 31-ni Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan etdi! Bu barədə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi 6 bənddən ibarət mühüm (tarixi) qərar qəbul etdi.

Tarixi qərar bu şəkildə idi:

--31 Dekabr Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü elan olunsun və hər il bayram edilsin.

--Həmin gün Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində iş günü hesab edilməsin.

--31 dekabrın Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü kimi bütün Azərbaycan Respublikasında rəsmi qeyd edilməsi üçün qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında Azərbaycan Respublikasının Ali Sovetinə təklif verilsin.

--Naxçıvan Muxtar Respublikasının şəhər və rayon məclislərinə tapşırılsın ki, bayram günləri demokratik təşkilatların iştirakı ilə təntənəli mərasimlər hazırlayıb həyata keçirsinlər.

--Akademik Yusif Məmmədəliyev adına Naxçıvan Dövlət Universitetinə, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan şöbəsinə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Naxçıvan vilayət şöbəsinə, Xalq Təhsili Nazirliyinə tapşırılsın ki, 31 dekabr Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik gününə həsr olunmuş elmi konfrans keçirsinlər.

--Sərhəd çəpərlərinin bərpası qanunsuz hesab edilsin və istehkam qurğularının ləğv olunmasını təmin etmək üçün deputat komissiyası yaradılsın”.

Bəli, Kürəkçay, Türkmənçay, Gülistan kimi gözəl adlı, qara bəxtli “müqavilələr”dən keçmiş milli tariximiz Naxçıvanda yenidən doğulur, dirçəlir, boy verib görsənir, çiçəkləyirdi...

Azərbaycan xalqı minilliklər boyu öz doğma torpaqlarında yaşayaraq, dünya sivilizasiyasına böyük töhfələr verib. Savaşlar, köçlər, devrimlər, çevrilmələr, çatışmalar, habelə, ümumən dünyada gedən müxtəlif ictimai-siyasi proseslər nəticəsində, Vətənimiz parçalanmış, həmvətənlərimizin bir qismi öz yurd-yuvalarından didərgin salınmış, qaçqın və məcburi köçkünlüyə vadar edilmiş, bir-birindən ayrı düşmüşdür. Bununla bərabər, iş tapmaq, yüksək təhsil almaq və s. məqsədlə doğma Vətəni tərk edərək başqa ölkələrdə qərar tutan həmvətənlərimiz də vardır. Beləliklə, azərbaycanlılar dünyanın dörd yanına yayılıb. Uzaq diyarlarda da böyük “Azərbaycan icmaları”, “Azərbaycan evləri” yaranıb.

31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü dünyanın dörd yanında soydaşlarımız tərəfindən bayram kimi qeyd olunur. Həmrəylik günü diasporumuz üçün önəmli hadisəyə, əziz bayrama çevrilib.

Təsadüflər təsadüfi deyil: Həmrəylik günümüz təqvim ilinin son gününə düşür. Biz burada sözgəlişi “düşür” ifadəsini işlətsək də, əslində, öz yaxşı işlərimiz, milli davamız, dövlətçilik şüurumuz və xəlqi

duygularımızla – bütün bunların toplamında hərəkətlərimiz, işimizlə 31 dekabrı ilin zirvəsinə qaldırmalıyıq, günlər gününə yüksəltməliyik. Bu yolda əmək sərf edən, iş görən, mübarizə aparan bütün həmvətənlərimizə salam-sayğılar olsun!

31 dekabra tuş gələn həmrəylik günümüz, təqvim ilinə yekun vuran fikirlər, çalışmaları, əməllərlə özünəxas dərinlik və üfün qazanır, -- fikrimə inanıram. İnanıram ki, yazının başlanğıcındakı suallar hər birimizin özümüzə verdiyimiz suallar olmaqla öz cavabını tapır. Nə qədər insan var, o qədər sual var. Eləcə də, nə qədər insan var, o qədər cavab var. İndi bizim sual daşlarını ətəyimizdən töküüb, cavab daşlarını yığmaq vaxtımızdır. Ona görə ki:

--respublikamızın ərazi bütövlüyü hələ bərpa olunmayıb;

--dünya azərbaycanlıları öz vətənləri ilə bağlarını daha da möhkəmləndirməlidirlər;

--azərbaycanlılar dünyanın dörd yanında heç də eyni adla tanınıb, eyni adla çağrılmır (azərbaycanlı, qaşqay, qarapapaq, avşar, Qərbi azərbaycanlı, Şərqi azərbaycanlı, İraq türkməni, Suriya türkməni, qızılbaş, ələvi və s.);

--öz dədə-baba torpağında yaşayan soydaşlarımız, “dədə-babalıq”, sonradan köçmüş həmvətənlərimiz də vətəndaşlıq hüququndan gərəyincə istifadə edib, vətəndaşı olduğu ölkənin ictimai-siyasi həyatında arzuolunan səviyyədə iştirak etmir (bir çox halda);

--illər öncənin romantikası sanki öz varlığını qərribə şəkildə sürdürür və gah batıb, gah üzə çıxmaqla təzahür edir, əslində, bizə romantikanın tam öləzimedən öz varlığını pragmatizm aləminin içində sürdürməsi lazımdır;

--dünya azərbaycanlılarının yeganə müstəqil dövlətinin çıxarları heç də bütün dünya azərbaycanlıları tərəfindən eyni gücdə, eyni məhəbbətdə qorunmur və s.

Əziz oxucu, bu qeydlərlə kimsə razılaşar, kimsə razılaşmaya bilər. Qarşılıq olaraq, uğurları sadalaya bilərik, mən də bir xeyli uğurlardan söz açə biləyəm. Əlbəttə, uzaq ellərdə isti Vətən guşəsi yaradan həmvətənlərimiz var, yaxşı diaspor təşkilatlarımız var, yerli şəraitə inteqrasiya olunmuş, uğur qazanmış şəxsiyyətlərimiz var, yaxşı səfirlərimiz, diplomatlarımız var... Ancaq bu əziz gün ərəfəsində mən uğurlardan arxayınlaşmaq “üslub”unda deyil, problemləri etiraf edib, o problemlərin üstünə getmək xəttində düşünməyi üstün tutardım. Məncə, biz, “problemlərimiz var, biz onları bilirək, etiraf edirik və həll etməyin yolunun, vaxtının da fərqi deyik”,-- deyə bilməliyik.

Heç şübhəsiz, dünya azərbaycanlıları ilə işin, diaspor təşkilatlarımıza qayğının şəxsən Prezidentimizin, Birinci vitse-prezidentimizin yüksək diqqətində olduğunu bilir və bundan qürur duyuruq. Yeniləşən komanda və irəli hədəfli çalışmaları ilə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəmizin təqdirəlayiq işini izləyir, bacardığımız qədər təbliğ edirik.

Heydər Əliyev Fondunun -vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərlik etdiyi beynəlxalq “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində düzənlənən tədbirlərə həmvətənlərimizin verdiyi dəstək, ümumən Azərbaycan həqiqətlərinin yayılması baxımından bir çox həmvətənimizin gördüyü işlər unudulmazdır.

31 dekabrda sonra 1 yanvar gəlir. Deməli, öz aramızdakı problemlərimizdən, hansısa umuküsülərdən silkinib, onları Yeni ilə daşımamalıyıq. Necə ki, qədim Novruz bayramında “ağrılığımız odda qalsın”, deyilir, yuxular suya danışılır, qulaqlar qonşu qapılarda xeyir xəbər dinşəyir... və bununla yanaşı, küsülülər barışır, xəstələrə “yastığımız yüngül olsun!”,- deyir, onlara tez sağalmalarını diləyirik... Bax, “cavan bayramımız” olan həmrəylik günümüə uyğun ayinlər icra etməliyik, – deyə düşünürəm.

Dövlətimizin Bayrağı uca, müstəqilliyimiz əbədi olsun!

Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.9.

**Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Dünya Azərbaycanlılarının
Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə xalqımızı təbrik edib**

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva 31 Dekabr– Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə rəsmi “Instagram” səhifəsində xalqımızı təbrik edib. Təbrikdə qeyd edilir:

“Əziz həmvətənlər!

Sizi 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və qarşıdan gələn Yeni il münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edirəm. Qoy, Tanrı öz mərhəmətini xalqımızdan əsirgəməsin! Qoy, Yer üzündəki bütün azərbaycanlılar sağlam və xoşbəxt olsun! Bu bayram günündə sizə möhkəm cansağlığı, xoş ovqat, ailələrinizə sevinc və rifah arzulayıram”.

Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.1.

“Diaspor fəaliyyətində qadınların az olması mentalitetimizlə bağlıdır”

Mövlud Ahıskalı

Azərbaycan Ukrayna ilə strateji müttəfiq olmaqla yanaşı, bu ölkədə çoxsaylı soydaşlarımız yaşayır. Ölkəmizin xarici münasibətlərində Ukrayna özünəməxsus yer tutur. Azərbaycanla Ukrayna arasında nə dəniz, nə də quru sərhədlərin olmamasına baxmayaraq, iki ölkə arasındakı strateji müttəfiqlik münasibətləri durmadan möhkəmlənir və genişlənir. Ukrayna ilə Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlər 31 yanvar 1992-ci ildə qurulub. Hər iki dövlət bir-birinin müstəqilliyini qısa müddətdə tanısa da, diplomatik nümayəndəliklərin açılması bir qədər sonra- ya təsadüf edir. Ukraynanın Azərbaycandakı səfirliyi 1996-cı il mayın 5-də fəaliyyətə başlayıb. Azərbaycanın Ukraynadakı səfirliyi isə 1997-ci il martın 17-də açılıb. Ölkələr arasındakı münasibətlər sürətlə, inkişaf edir. Bu günlərdə Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenskinin Bakı səfərindən sonra münasibətlər yeni mərhələyə qədəm qoydu.

Uzun illərdir Ukraynada yaşayan Azərbaycan cəmiyyətinin sədri Kifayət Cəfərova hazırda bu ölkədə soydaşlarımızın mədəni, ictimai durumu haqqında danışır:

-Bizim Azərbaycan məktəblərini yaratmaqda məqsədimiz təkcə öz övladlarımızı yox, buradakı bütün uşaqları milli ruhda, vətənə bağlı böyütməkdir. Mənim iki övladım var: qızım həkimdir, oğlum Milli Polis idarəsinin Ağır Cinayətlər bölməsində çalışır. Hər iki övladım kiçik yaşlarından Ukraynada yaşamasına baxmayaraq, Azərbaycan dilində çox səlis danışır, Azərbaycan həqiqətləri, mədəniyyətimiz, tariximiz, dəyərlərimiz haqqında məlumatlıdırlar. Gələcəkdə nəvələrimin də bu ruhda böyüməsinə çalışacağam ki, milli kimliklərini unutmasınlar, tarixi Vətənə, millətində bağlı olsunlar. Bu yöndə son zamanlar dünyanın müxtəlif ölkələrində Azərbaycan dili məktəblərinin fəaliyyətinə diqqətin gücləndirilməsi xüsusi təqdirəlayiqdir. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Diasporla İş üzrə Dövlər Komitəsinin açılışını etdiyi “Qarabağ” məktəblərini ayrıca bizim də motivasiyamızı artırır.

-Hazırda Xarkovda nə qədər azərbaycanlı var?

-Deyim ki, rəsmi olaraq 50 min azərbaycanlı yaşayır, amma əlbəttə ki, qeyri-rəsmi daha çoxdur. Bizim təşkilatda təmsil olunanlar da kifayət qədərdir. Bütün tədbirlərimizdə üzvlərimiz bir arada olur.

-Siz, ömrünüzün böyük bir hissəsini Ukraynada yaşamısınız, necə oldu ki bu ölkəyə köçəsi oldunuz?

-Azərbaycan Pedaqoji Universitetini bitirdikdən sonra bir müddət təyinatla İsmayılının Baskal kəndində müəllimə işlədim. 1985-ci ildə isə ailə qurub Ukraynanın Xarkov şəhərinə getdim və elə o vaxtdan burada məskunlaşmışıq. Burada bir müddət uşaq bağçasında işlədikdən sonra Xarkovda fəaliyyət göstərən “Xətai” Azərbaycan Cəmiyyətinə müraciət etdim. Bu təşkilatı çox vətənpərvər soydaşlarımızdan olan Mövsüm Həsənov yaratmışdı və onun fəaliyyəti, inkişafı üçün böyük əmək sərf edirdi. Təşkilata üzv

olduqdan sonra cəmiyyətin nəzdində həftəsonu Azərbaycan dili məktəbini yaratdıq, Bahar Nəsimova, Almaz Şixəliyeva ilə birgə burada təmənnəsiz çalışmağa başladıq. Demək olar bir çox azərbaycanlı ailələrin övladlarını məktəbə cəlb etdik. Çox böyük həvəslə Azərbaycan dilini, ədəbiyyatın tarixini tədris edir, maraqlı təbirlər təşkil edirdik. Bu məktəb uzun illər bu məktəb fəaliyyətini davam etdirdi.

-Bəs, “Aynur Xatun” qadınlar cəmiyyətini yaratmaq ideyası necə yarandı?

-“Xətai” cəmiyyətinin qadın üzvlərinin sayının artması ilə təşkilatın tərkibində qadınlar şurası yaratdıq, 40 nəfərdən çox üzvümüz vardı. Biz artıq məktəbdə dərs deməklə kifayətlənməyib, buradakı qadınların, ailələrin problemləri ilə maraqlanır, onları aradan qaldırmaqda soydaşlarımıza kömək edirdik. Təəssüf ki, bizim bəzi kişilər qadınlara həmişə problem yaradır, onların irəli getməsinə mane olmağa çalışırlar. Görürdüm ki, cəmiyyətdə qadınlara hər hansı qayğı yoxdur, qadınların probleminin həlli onlar üçün maraqlı deyildi, onlara münasibət çox səthidir. Bütün bu səbəblər yeni bir qadın təşkilatının ortaya çıxmasına zəmin yaratdı. Və beləliklə, qadınların problemlərinin həllində daha yaxından iştirak etmək üçün müstəqil təşkilat - “Aynur Xatun” qadınlar cəmiyyətini qurduq. Mövsüm Həsənov təşkilatın adını şahmatçı Aynur Sofiyevanın adı ilə əlaqələndirmişdi və deyirdi ki, istəyirəm burada şahmat klubu da yaradaq, uşaqlarımız daha ağıllı böyüsünlər.

...Xarkovun 11 rayonunda Azərbaycan dili məktəbi və şahmat kursları yaratdıq, heç bir maliyyə dəstəyimiz olmadan, üzvlük haqqı yığmadan çox böyük çətinliklə bütün bunların öhdəsindən gələ bildik. Təəssüf ki, bu gün maliyyə problemləri ilə əlaqədar cəmi 4 məktəbimiz fəaliyyətini davam etdirir.

-Ümumiyyətlə, Ukraynada azərbaycanlı qadınların hansı problemləri var?

-Qadınların problemi əvvəl də çox idi, indi də var. Onların hər probleminə dəstək göstərməyə çalışırıq. Adi bir misal çəkim, şagirdlərimizdən birinin atası qəfil rəhmətə getdi və ana 4 uşaqla tək, köməksiz qaldı. Cəmiyyətin sədri Mövsüm Həsənov uşaqlardan birini övladlığa götürdü, qalan uşaqları isə çox böyük çətinliklə internata düzəldə bildik. Qadının özünü isə işlə təmin etdik, daha sonra o xəstələndi, bu dəfə onun müalicəsinə yardım göstərdik. Yəni qadınların sosial, səhiyyə, ailə və digər problemləri həddindən artıq çoxdur.

-Sizcə diaspor rəhbərləri və fəalları arasında qadınlar niyə azıdır?

-Bu bizim mentalitetimizlə bağlıdır, Ukraynada yaşasalar azərbaycanlı kişilərin düşüncəsi bir qədər fərqlidir: həyat yoldaşlarını ancaq evdar xanım kimi görmək istəyirlər. Təkcə Ukrayna yox, MDB üzrə ilk qadın cəmiyyətinin yaradıcısı mən olmuşam. Bu iş vətənpərvərlik, vaxt, əmək, zəhmət, ailənin dəstəyini tələb edir ki, heç də hər kəsdə bu imkanlar olmur.

-Təşkilatınız daha hansı istiqamətdə fəaliyyət göstərir?

-Bizim təşkilat istər Ukraynada, istərsə də Azərbaycandakı siyasi proseslərdən uzaqdır. Biz yalnız mədəniyyətimizi təbliğ edir, uşaqları milli ruhda böyütməyə çalışır, milli-mənəvi dəyərlərimizi, kimliyimizi qoruyub saxlamağa çalışırıq. Əsasən ciddi problemləri olan qadınlara, qocalara, köməksiz insanlara hüquqi yardım edirik. Bir misal çəkmək istəyirəm: 32 yaşlı Qəndab adlı soydaşımız Ukraynada qeyri-leqal yaşayır, xəstə olduğu üçün həyat yoldaşı uşaqlarını ondan alıb ayrılmaq istəyir. Həddindən artıq

köməksiz, çarəsiz vəziyyətdə və məndən kömək istəyirdi. Ailəcə onun problemi ilə məşqul olduq və 1 aya, cəmi 100 qriyv rüsum ödəməklə həll etdik. Bu mənim uzun illər hüquq-mühafizə orqanlarında çalışmış yoldaşımın və oğlumun nüfuzu hesabına mümkün oldu.... Belə problemlər, orada hər 5 nəfərdən birində var. Demək düşzgün deyil, bir dəfə zəng gəldi ki, iki nəfər azərbaycanlı oğlan ac-susuz vağzalda qalıblar, telefon budkasında yatırlar. Onlara Bakıya qayıtması üçün kömək etdik...

-Xarkovdakı digər cəmiyyətlərlə əlaqələriniz necədir?

-Milli bayramlarımıza həsr olunmuş tədbirlərdə, şəhər rəhbərliyinin təşkil etdiyi mərasimlərdə mütəmadi görüşlərimiz olur. Biz çalışırıq şəhər rəhbərliyi tərəfindən keçirilən bütün tədbirlərə qatılmaq ki, burada çoxluq təşkil edən ermənilərdən geri qalmayaq. Xarkovda ermənilər fəal olsalar da, onların öz aralarında çox böyük konflikt var və hətta təhqir səviyyəsinə qədər gəlib çatıb. Bununla belə, təxribatçı əməlləridən də qalmırlar: festivalların birində “Uzun dərə” rəqsini erməni xalq rəqsini kimi təqdim etdilər. Etirazımı bildirim, böyük qalmaqal oldu və sonralar bir daha belə bir hal təkrarlanmadı. Qeyd edirəm ki, şəhər rəhbərliyi ilə çox yaxşı münasibətlərimiz var və bizimlə əməkdaşlığa da çox üstünlük verirlər.

Türküstan. – 2020. – 7-13 yanvar. - № 1. – S. 10.